

APAN SÄGER GAME OVER **SVERIGE**

HATAR SVARTA MÄNNISKOR **TOTAL**

INSYN **SVERIGE OMSKAPAT!**

– Jag lyckades inte bli allmänmännisklig på konstskolan

Just in time **PROJEKT MÅRD-**

HUND DET LEVDA *– bakvänt, översatt*

och fastslaget **NEW PUBLIC MANAGE-**

MENT *– skuggförvaltningens praktik* Överallt

ska jag vara i centrum **UTDRAG**

FRÅN CHATTEN 17 JUNI – 28 JULI **AGNOSTICS – THIN-**

KING THE WORLD POLITICALLY ÖPPET BREV

TILL EN ARBETARKAMRAT

MOSTER-MASKINEN

ASYLSTAFETTEN **NÄR POLITIKENS FOR-**

MER BLÄNDAR DESS INNEHÅLL

JAG VILL RÖSTA PÅ ETT PAR-

TI **THE ALPHABET OF FEE-**

LING BAD **POESIN ÄR VÄRDELÖS OM**

DEN BARA DEKORERAR MIDDAGSBORDET

HOS DEN MAKT SOM HÅLLER DEN GISSLAN

REDAKTIONELL TEXT

BARNFLICKAN/APAN SÄGER GAME OVER Lucy Milkova sid 3

SVERIGE HATAR SVARTA MÄNNISKOR Judith Kiros & Valerie Kyeyune Backström, Rummet sid 4

TOTAL INSYN Dimen Abdulla sid 5

SVERIGE OMSKAPAT – *Jag lyckades aldrig bli allmänmänsklig på konstskolan* Meira Ahmemulic sid 7

JUST IN TIME Emil Boss sid 9

PROJEKT MÅRDHUND Patricia Lorenzoni sid 9

DET LEVDA – *bakvänt, översatt och fastslaget* Kristina Hultegård sid 11

NEW PUBLIC MANAGEMENT – *skuggförvaltningens praktik* Jens Stilhof Sörensen & Erik J Olsson sid 12

ÖVERALLT SKA JAG VARA I CENTRUM Jonas Gren sid 13

UTDRAG FRÅN CHATTEN 17 JUNI-28 JULI Elis Larsson & Åsa Elieson sid 14

AGNOSTICS – THINKING THE WORLD POLITICALLY Chantal Mouffe sid 15

ÖPPET BREV TILL EN ARBETARKAMRAT Johanna Gustavsson, Simone Weil & Angel Haze sid 16

MOSTERMASKINEN Mathias Wåg sid 18

ASYLSTAFETTEN Haroon Nathan/Asylstafetten (forts sid 24) sid 19

NÄR POLITIKENS FORMER BLÄNDAR DESS INNEHÅLL Majsa Allelin sid 20

JAG VILL RÖSTA PÅ ETT PARTI Amanda Ivanovic & Alice Hardju sid 20

THE ALPHABET OF FEELING BAD Karin Michalski & Ann Cvetkovich sid 21

POESIN ÄR VÄRDELÖS OM DEN BARA DEKORERAR MIDDAGSBORDET HOS DEN MAKT SOM HÅLLER DEN GISSLAN Athena Farrokhzad sid 22

ANNONSER: Asylstafetten, IPOC, Ship to Gaa, Allt åt alla, Sunshine Socialist Cinema, Rummet, Transiarkatet, Göthenburgo, Makthavarna, Women Making History, Folkkampanjen för gemensam välfärd, Antirasistiska film dagar, Baskinkomst, Skogen, Jazz är farligt, Asylrätt 2014, Glänta, Kvinnofolkhögskolan, Göteborg mot islamofobi/GRC, Flyktingarna.se, RFSL Newcomers, Fristad Göteborg, Ingen människa är illegal, Utopia, Brand, Ord & Bild, Clandestino, Angeredsteatern, GUTS, Centrum mot rasism, Samhällsår, Global Picnic, Orten i fokus, FunkTek, ABIS, Lesbisk makt, En gåva från Haroon sid 24

Den här tidningen är inte ett redaktionellt samarbete med GP, utan en köpt annonsbilaga. Vi har köpt friheten att trycka texter, välja skribenter, perspektiv och tilltal. Det är ett politiskt rum att göra tidning i en köpt annonsbilaga. Tidningen delas ut till nästan 85 000 GP-läsare som inte bett om den. De prenumererar på den liberala tidningen Göteborgs-Posten. Det säger något om vår offentlighet och begränsningarna av den. Det kostar runt 200 000 kr inklusive moms att trycka och dela ut 100 000 tidningar.

Tidningen innehåller texter som på olika sätt är politiska utanför det partipolitiskas retorik. I arbetslinjens och EU-migranternas tid säger arbetsgivare: ”Du behöver inte dina fina kläder längre. Jag ska lära dig att städa toaletterna.” Barnflickan Lucy Milkova säger farväl till en stockholmsfamilj. Mathias Wåg säger hejdå till arbetet som del av assistentkroppen runt en älskad moster. Jens Stilhof Sörensen skriver om hur den nyliberala styrningsformen *New Public Management* vrider uppdraget för universitetsanställda i det offentligas tjänst mot en ny företagsinfluerad lojalitet med en arbetsgivare. Meira Ahmemulic skriver om sitt år på en konstutbildning som universitetet startade för konstnärer med osvenska namn. Och om sina följande fem år på den ”vanliga” konstlinjen där hon varken lyckades ”bli allmänmänsklig” eller ville använda sin personliga historia strategiskt.

I *SVERIGE HATAR SVARTA MÄNNISKOR* skriver Judith Kielos och Valerie Kyeyune Backström från separatistiska internetsidan Rummet om den svenska afrofobin. I sällskap med aktivisten och filosofen Simone Weil och rapparen Angel Haze håller Johanna Gustavsson tal till en arbetarkamrat. Dimen Abdullas språk väller över när hon beskriver en kropps försök att mäta in sig och bli design i Reinfeldt-miljö, att lättsinnigt placera en *Gucci_Pucci_Marni_Armaniklänning* på en stol och hålla käft. Amanda Ivanovic Alice och Hardju som efter de så kallade Instagramupploppen i januari 2013 skrev ”Vår generation kommer flippa ur”, skriver nu *JAG VILL RÖSTA PÅ ETT PARTI*, en politisk kommentar till Mr Politiker om språk och skjutningarnas och skillnadernas Göteborg. Majsa Allelin skriver om hur Partiets form tillåter allt oavsett politiskt innehåll; bokbord, tal på Almedalen, skolbesök för rasister.

En del av texterna är återtryck från tidskrifterna Glänta, Arena och Brand och boken *After Work – farväl till arbetslinjen*. Vi publicerar också utdrag ur Athena Farrokhzads sommarprat från den 21 juli i år som fick en moderat politiker att slänga ut sin tv (sic!). Från Gläntas första nummer om migration återtrycker vi Patricia Lorenzonis skildring av mediekampanjen som gjorde mårhunden till invaderande hot och kolonisatör. Kristina Hultegård tar oss in i rummet på Migrationsverket där den asylsökande ska ge en linjär trovärdig historia till en halvt bortvänd tjänsteman som ser på en datorskärm. Emil Boss skriver dikt från varublippanets och Det Goda Kundmötets arbetsplats. ”Vi läser inspiratörernas inlägg i blogg nätverket. ”Här går vi omkring med en härlig fredagskänsla och ser fram emot äntligen möta våra kunder när vi öppnar”. De får besöksrapporter från Better Business, ”Vi hälsade och var trevliga i kassan. Vi log. Vi hälsade inte alla kunder med glädje.”

Vanligtvis erbjuder bilagan ny cykel, jaktutrustning, bostadsrätt eller inredningsinspiration. I erbjudandenas tid har vi också gratisannonser från grupper och politiska verksamheter som IPOC, Transiarkatet, Ship to Gaza, Ingen människa är illegal och Lesbisk makt.

Återtrycken och annonserna för aktivistgrupper, kampanjer och organisationer visar politiskt arbete som redan pågår, som utgör något annat än GP:s och Sveriges marknadsstyrda mediebevakning.

MAJA HAMMARÉN
REDAKTÖR FÖR ANNONSBILAGAN, CO-CURATOR MOTBILDER

REDAKTÖR: MAJA HAMMARÉN
FORM: MILENA KARLSSON
ANSVARIG UTGIVARE: ANNA VAN DER VLIET
ANNONSKOORDINÄTOR: FRIDA SANDSTRÖM

APAN SÄGER GAME OVER :Lucy Milkova

SVENSKA FAMILJER VILL HA EN BARNFLICKA SOM STÄDAR, LAGAR EXOTISK MAT OCH INTE KAN SVENSKA. BARNFLICKAN VILL HA EN UNIVERSITETSUTBILDNING. HÄR TAR HON FARVÄL.

Början: Första skoldagen. Jag tar på mig en fin mörkgrå kostym. Hustrun i familjen ser inte glad ut. Hon ska sjunga en sång tillsammans med sina barn på skolgården men i stället stirrar hon ilsket på mig. Hon öppnar och stänger munnen ljudlöst. När vi kommer hem säger hon:

”Du behöver inte dina fina kläder längre. Jag tänker visa dig hur du städa toaletterna.”

Jag avskyr trångsynta människor. Jag undrar om detta ska fungera i längden. Har jag hamnat på rätt ställe? Eller har jag missförstått meningen med barnflickeriet?

Jag är ute med mina kompisar som också jobbar som barnflickor. Vi kommer från ett litet östeuropeiskt land och har bott i Sverige i två, tre år. Vi talar och skriver svenska och pluggar på universitetet. Vi jobbar heltid och pluggar heltid.

Vi brukar skoja om att vi är som tjejerna i Sex and the City. Jag är gruppens skribent. I stället för Carrie Bradshaw kallar jag mig för Scary Barnshow. Till skillnad från våra förebilder från teve-serien sitter vi inte på en Manhattanklubb med kalla drinkar i händerna utan på McDonald’s. Och vi diskuterar inte läckra karlar utan de senaste utsvävningarna i våra värdfamiljer. Jag undrar vem som ska berätta den sjukaste historien.

Barnflicka 1: ”Vet ni vad tjejen i min familj gjorde häromdagen? Hon låste in sig på sitt rum och försökte fira ner sig genom fönstret med ett rep! Och i går fikade hon med en kompis och när de var färdiga sa hon till mig: Nu får du faktiskt plocka undan! Kan ni tänka er? En åttaåring!”

”Det är ingenting”, suckar barnflicka 2. ”Tjejen i min familj ställde sig framför spårvagnen i förrgår. Nu är jag livrädd varje gång vi ska gå över spåren och jag slås med henne för att få hålla henne i handen.”

”Ni har verkligen inga problem”, avbryter barnflicka 3. ”Mamman i min familj var på konferens i stan och bestämde sig för att sova över på hotellet i stället för att komma hem efteråt. Hon glömde också att fixa allergimedicin innan hon gick så att den äldsta pojken nästan kvävdes i hostanfall. Börjar jag har inte fått en blund på hela natten.”

Ibland tänker jag att barnflickeriet är ett sorts spel. Man får en poäng för varje dag. Ju mer poäng man samlat desto mindre slit är det kvar. Jag har en beundransvärd poängsumma.

Jag åker med mina barn till simskolan. Kompisar som inte har barnflicka får följa med. Vi åker tunnelbana. Sex ungar på mellan åtta och tolv år och jag. Min tjej börjar sjunga Ipenmannen-sången och ropa fula ord. Folk tittar sig omkring. Alla undrar vem som åker med ungarna.

Jag sitter lugnt och låtsas som jag inte känner dem. Hoppas att ingen fastnar mellan dörrarna vid stationerna och att vi kommer fram oskadda.

Jag slutar jobba nio på kvällen. Sedan är det dags att plugga. Jag låter inte barnflickeriet störa mina studier. Precis som mina kompisar klarar jag studierna med högsta betyg, eftersom de betyder allt för mig. När de är över kan jag ta avsked av min barnflickekarriär. Jag funderar på om examensbeviset är värt mödan.

Familjen behöver inte barnflickor som läser på universitetet. De hittar på saker som barnflickan måste göra på fritiden för att vara säker på att hon inte latar sig under sina lediga timmar. Jag har en kompis som läser en linje på universitetet och som i början hade rörliga arbetstider tre till fyra dagar i veckan.

Då klarade hon studierna bra. Efter en tjejmiddag med andra barnflicksägare ändrade sig hustrun i hennes familj. Hon fick nu arbeta sju dagar i veckan eftersom hon haft så mycket ledig tid förut.

Samma hustru gjorde en gång följande kommentar till en fråga i ”Vem vill bli miljonär?”: ”Munch. Edvard Munch. Ja, jag har hört talas om honom. Han är dansk. Visst har han skrivit pjäsen Dockhuset?”

Familjerna är ute efter barnflickor som kan städa och laga exotiska rätter. De ska inte vara bildade. Att kunna tala svenska eller engelska med barnen är inte ett måste.

Stiger upp klockan halv sju. Ställer fram frukost. Väcker barnen. Startar en tvättmaskin. Dottern kommer ner: ”Du, vet du att vi funderar på att avskeda dig? Mamma sa under du borde duga frukosten klockan sex i stället!” Jag svarar inte. Jag har lärt mig att inte svara. Om jag öppnade munnen skulle vulkanen av ilska spruta lava och stenar tills det inte blev någonting kvar av det här huset och dess invånare.

Jag har föreläsning till klockan 13. Måste hämta dottern i skolan 13.30. Jag går från lektionen en kvart tidigare, rusar till bussen, byter till tunnelbana. I tid för att hinna med spårvagnen. Förseningar i trafiken. Jag missar spårvagnen. 13.35 springer jag i uppforsbacken mot skolan. Dottern är rasande. Börjar klä på sig långsamt, fast hon vet att vi är försenade till aktiviteten. Tröjärmen träs sakta på. Hon väntar i fem minuter innan hon fortsätter med den andra ärmen.

”Vad håller du på med?”, frågar jag. ”Testar ditt tålamod”, kommer svaret. ”Du får faktiskt ha tålamod med mig, för fan!” På kvällen förklarar hennes mamma att jag måste inge respekt, släpa henne i håret om det inte går på något annat sätt. Bara vi hinner och inte blir försenade. Jag svar tusen gånger tyst, säger ”ok” och går.

och otacksamt folk knuffades ut genom fönstret. Ju mer otacksam man var desto högre höjd kastades man ut från. Vilket straff skulle min hustru få där? Upp med en raket i rymden. Öppna luckan. Fritt fall. Jag sover lugnt i natt.

Jag ska ta hand om en hund som löper i helgen. Familjen är borta. Jag springer runt hela huset och torkar upp blod. Känner att jag kommer att spy. Jag är snäll mot hunden. Inte av välvilja utan för att den är lika stor som jag. Den är ganska uppfostrad men ändå mycket hundaktig. Den vaknar sex på morgonen och vill gå ut. Det ingår i dess hundrättigheter. Känner att jag kommer att spy. Jag är snäll mot hunden. Inte av välvilja utan för att den är lika stor som jag. Den är ganska uppfostrad men ändå mycket hundaktig. Den vaknar sex på morgonen och vill gå ut. Det ingår i dess hundrättigheter. Barnflickan har inga rättigheter. Hennes status är lite högre än uteliggarens och lite lägre än hundens. Jag måste egentligen skriva uppsats denna helg.

Jag kan inte öppna mina ögon. Jag går som en somnambule och släpar hunden med mig. Vi promenerar. Hunden stannar och bajsar framför det pampigaste huset i det fina villaområdet. Jag tar inte upp bajset. Jag strejkar. Jag är ledsen att jag inte kommer att få se husägarens min när han senare på dagen upptäcker bajsbomben utanför sin port.

ETT MINNE:

Jag skulle hjälpa en kompis. Hennes familj åkte på semester till Kanarieöarna. Innan de åkte ställde de till en av föreställning. De sa att de inte var nöjda med hennes städning. De kände till slavdrivarens taktik: man måste påminna sina slavar om att de inte arbetar tillräckligt mycket för att de ska göra sitt bästa och aldrig slappna av. Tricket fungerade. Hon fick dåligt samvete och gick i fällan med storstädningen. Vad de ville att hon skulle göra? Putsa fönster, göra i ordning alla kläder i alla garderober, ta ut prylarna ur alla skåp, diska dem, torka av skåpen och ställa allt tillbaka. Ett hus på två våningar med tusen skåp.

Hon jobbade dag och natt i en vecka. Hon storstädade och storgrät. Jag hjälpte till. Jag hade aldrig sett ett smutsigare hus. Och jag har sett en hel del smuts i mitt liv som barnflicka. Skåpen såg inte ut att ha städats på tio år. Några var så kladdiga att hon fick byta vattnet i hinken fem gånger innan de blev någorlunda rena.

Strax efter jul hittade hennes familj en annan barnflicka och slängde ut henne på gatan. Gudomligt snällt! Som tur är behöver ingen städa deras skåp de närmaste tio åren.

Jag har läst någonsans att det finns många familjerna så angelägna om att skaffa barnflickor från Östeuropa? Jo, för att vi är ansvarsfulla och anspråklösa, eftersom vi kommer från fattiga länder.

Vi lyckas knappt få ihop till flygbiljetten. Vi kan inte ta våra väskor och fly när vi upptäcker att det inte handlar om tjugo-fem timmar lätt hushållsarbete i veckan utan om sjuttiofem timmars slit.

De svenska familjerna tror att de idkar välgörenhet. De vill gärna höra hur tack-samma vi är. Hustrun i familjen där jag jobbade sist frågade varför så många tjejer från mitt land vill komma och jobba som barnflickor i Sverige. Vad tror hon?

För att få en bra utbildning och slippa att vara beroende av sådana som hon och hennes väninnor. Ska barnflickorna vara tacksamma? För vad? En bekant berättade för mig att hon bodde i något som liknar en skrubb, ett förråd där hennes familj brukade ställa saker de inte behövde. Klockan sju varje kväll låste de dörren på utsidan. Förklaringen? De ville vara i fred. Jag undrar vad som hände med alla vackra ord om kulturellt utbyte och barnflickan som en del av familjen.

Fler och fler kroppar. Färre och färre människor.

En dag sa dottern i familjen till mig: "Mamma har en apa. Apan heter Barn-flicka." Först blev jag chockad. Sedan förstod jag att det var sant. Jag apar mig från morgon till kväll. Jag apar mig när jag breder smörgåsar som de själva skulle kunna breda. Jag apar mig när jag hoppar över en lektion för att gå och hämta barnen och de säger att mamma har gett dem tillåtelse att stanna på fritids en timme till. Problemet är bara att mam-ma inte brytt sig om att informera apan. Jag apar mig när jag pratar med hustrun som hittar sysslor åt mig som inte har någonting med barnpassning att göra. Jag apar mig när jag sväljer och säger "ok" automatiskt. Jag apar mig och kom-promissar för att få fortsätta på universi-tetet. Vet inte om kompromisserna lönar sig. Jag lever i en cirkus där apan hoppar vid cirkusdirektörens minsta vink.

Den lilla pojken jag passar vaknar mitt i natten och börjar skrika hysteriskt. Jag blir rädd. Han skakar i hela kroppen och sträcker sina händer mot himlen. Han begriper inte vad han gör. Jag tolkar det som en förtvivlad bön till en obranhärtig Gud som inte förstår att småbarn behöver sina föräldrar när de är ledna på natten och inte främmande som får pengar för deras olycka. Han stöter bort mig och gråter.

Gud hör inte pojkens bön. Kanske har han en ledig kväll, kanske finns det större orättvisor att ta hand om. Eller är Gud helt enkelt upptagen med att sätta etiketterna "människa" eller "kropp" på jordens befolkning? Vem vet? Pojken och jag har en sorglig kväll.

Jag ser Lars von Triers Dogville. Filmen handlar om hurdana människorna är mot sina likar. Jag upptäcker en slående likhet mellan huvudgestalten i filmen och barnflickan. Båda är i en utsatt situation och båda utnyttjas av till synes trevliga människor som påstår sig vara godhjärtade altruister. Huvudgestalten i Dogville skulle kunna heta Barnflicka i stället för Grace.

Grace får kedjor i järn. Barnflickans kedjor är klibbiga formuleringar och frågor som börjar med "Skulle du kunna hjälpa mig med ...?" eller "Would you mind ...?" Man kan inte svara: "Nej, gör det själv och lämna mig i fred", men det är vad alla barnflickor skulle vilja säga minst fem gånger om dagen.

I början är människorna i von Triers film snälla mot Grace, men så

småningom förvandlas de till monster. Samma sak händer i familjerna. Först behöver de inte så mycket hjälp. De testar gränserna försiktigt. Och så snart de förstår att de är tånjbara börjar barnflickans mardröm. Frågorna "Skulle du kunna ...?" rasar som en lavin. Till slut gör hon allt i huset, absolut allt. Städar toaletter som hon använder, städar toaletter som hon inte använder. Bäddar sin säng, bäddar alla sängar. När Grace lägger sig på kvällen tänker hon: "Vad mycket jag fick göra med tanke på att de inte behövde så mycket hjälp i början!" Exakt samma tankar snurrar i Barnflickans huvud. Men det är inte underligt; lusten att utnyttja personer i en utsatt situation har alltid varit ett människodrag. Jag önskar att barnflickeriet avskaffas med en lag!

BREVET:

Kära djursholmska och östermalmska mammor och pappor,

Ni behöver inte tacka mig för mitt tålmod och min förståelse. Jag vet att jag har varit generös mot er och era barn. Det jag gjort har jag gjort, eftersom jag vetat att jag en vacker dag skulle få maxpoäng i spelet och kunna säga farväl till er för evigt. Inte alla barnflickor har haft en sådan tur! Men jag skulle inte kunna sova lugnt om jag inte berättar vad jag tycker. Jag har stått ut med er och era barn eftersom jag har haft en lycklig barndom och inte uppfostrats av en barnflicka. Jag har fått mycket i livet och därför har jag mycket att ge.

Under mina år hos er försökte jag alltid ge lite mer än det förväntades av mig. Ju mer jag gav desto högre krav ställde ni. Och allt jag behövde var lite förståelse och lite fritid för att klara av läxorna innan klockan fyra på morgonen. Det tog ni aldrig hänsyn till.

Det är era barn jag tycker mest synd om. Alla mina svenska barn tillsammans har inte fått en brädel av den kärlek och uppmärksamhet som mina föräldrar gett mig. Kärlek är inte femtio julklappar, märkeskläder och dyra lek-saker. Kärlek är att känna sig förstädd, välkommen och önskad. Det gör inte era barn. Ni grälar om vem som ska få ställa upp på en skolaktivitet eller ett föräldramöte. Barnen förstår vad det är fråga om: en affär. Ni leker med deras förtroende och deras känslor. Era barn hatar sina barnflickor, eftersom de tycker att barnflickorna rövar bort deras mammor och pappor. Om ni inte skonar barnflickorna skona åtminstone era egna barn. Jag har varnat er!

Hälsningar, *Barnflickan*

→ Texten är ett återtryck från Arena nr 4 2004. Den publicerades även i antologin Arenatexter 1993–2013, en jubileumsantologi med ett urval texter från tidskriftens första två decennier. Texten publicerades under pseudonym med följande not: "Barnflickan är anonym med hänsyn till sina vänner som fortfarande arbetar som barnflickor. Hon har en lång akademisk utbildning bakom sig, studerar medie- och kommunikationsvetenskap på Stockholms universitet och har arbetat som barnflicka i exakt 900 dagar."

Judith Kiros & Valerie Kyeyune Backström, RUMMET

SVERIGE HATAR SVARTA MÄNNISKOR

Sverige hatar svarta människor. Låter det överdrivet? Låter det över-dramatiskt? Vad kan man annars kalla det när det står där: på gatorna, på arbetsplatserna, i blåmärkena, i statistiken, svart på vitt? En vanlig missuppfattning är att rasism är medvetna rasistiska handlingar, som utförs av medvetet rasistiska människor. Att det är yttringar och åsikter förbehållna människor som röstar på ett visst parti, eller befinner sig på högerns yttersta kant, långt ifrån vad som kan anses respektabelt eller normalt. Om det vore så skulle världen se annorlunda ut. Då skulle denna text aldrig behövas skrivas. Då skulle det vara ett problem, men ett litet sådant. Något man lätt kunde lösa, eller vifta bort.

Men nu är det inte så. Och därför måste vi skriva den här texten, synliggöra problemet, och sedan jobba på att lösa det. Men lösningen kan aldrig nås så länge man vägrar inse hur verkligheten faktiskt ser ut.

I Sverige idag ser förutsättningarna olika ut beroende på vem du är: det spelar roll om du är kvinna, man, heterosexuell, bi-eller-homosexuell, om du är transperson eller cisperson. Om du är vit, brun eller svart. Enligt siffror framtagna i den av regeringen beställda Afrofobirapporten är afrosvenskar en överrepresenterad grupp inom hatbrottsstatistiken - bara mellan 2008 och 2012 ökade afrofobiska hatbrott med 24%. Arbetslösheten är hög inom gruppen och forskningen visar på att diskrimineringen mot svarta svenskar på arbetsmarknaden är omfattande -- något som drabbar hela gruppen, såväl utrikes födda som adopterade som folk med bara en förälder med afrikanskt ursprung.

Ofta blir den antirasistiska diskussionen i Sverige anklagad för att vara för influerad av USA. Vi sägs ha tagit med oss en analys eller problemformulering som inte gäller de svenska förhållandena, som inte har något på svensk mark att göra. Att vi skapat problem genom att titta på ett land med en helt annan historia än oss. Problemet är snarare att vi inte ens behöver låna ifrån USA, eller något annat land heller för delen, för att hitta problem. Våra egna siffror är så slående att vi gott kan prata om enbart Sverige för att se att rasmaktsordningen existerar även här. Idag räknas Sverige som ett av de tre EU-länder där risken att vara fattig och marginaliserad som utlandsfödd är som allra högst.

Många menar också att det är onödigt att ta upp Sveriges koloniala historia, då nationens inblandning i detta och den transatlantiska slavhandeln var relativt begränsad. Att det är en konversation som bör föras i England, eller Tyskland, eller Belgien, istället. Problemet är att man då ignorerar det faktum att kolonialismen skedde i en kontext, att det var och är ett förhållningssätt till världen, som Sverige var och är en del av. För vad låg bakom Linnés klassificering av mänskligheten i fyra raser, där den "vita europöen" representerade civilisation, kontroll och kultur, medan den "svarta afrikanen" representerade latet, dumhet, och djurisk sexualitet? Varför

grundades Rasbiologiska Institutet i Uppsala? Vad är dessa saker om inte uttryck för en viss blick på världen omkring en - och vad händer när den blicken tillåts förbli normen?

Ändå pågår samtalet som om Sverige inte hade en alldeles egen koloni, där gatorna fortfarande bär svenska namn. Ändå pågår samtalet såsom Sverige tillsammans med Danmark inte transporterade 100 000 slavar, samtidigt som enskilda personer liksom landet i stort blev rikt av att sälja järn till de större kolonialmakterna, järn som blev till bojar kring de tillfångatagna afrikanernas leder, liksom sill kom att utgöra en av basfödorna på de fruktansvärda resorna över Atlanten.

Sverige hatade svarta människor, men denna 500-åriga kunskapsproduktion är något som influerar landets, och befolkningens tankesätt än idag. Rasismen är smart. Den handlar egentligen inte om hat, utan om makt och värde. Om att värdera vissa kroppar lägre för att på så sätt kunna legitimera utnyttjandet av dem. Det sker globalt, det sker i västvärldens relation till övriga länder, där bruna och svarta kroppar utnyttjas och exploateras så att vi här ska kunna köpa billigt kaffe, men det sker också inhemskt. Det sker på gränsen till Fort Europa, där tusentals afrikaner omkommer som ett resultat av en migrationspolitik Sverige stöttar - men det sker också här, genom avhumaniserande retorik och en brist på antirasistiska initiativ inom politiken.

Sverige hatar svarta människor, eller så bryr det sig inte om oss. Det är kanske därför 80% av den afrosvenska gruppen bor i hyresrätter, jämte 20% av majoritetsbefolkningen. Det kanske är därför svarta män i dagens Sverige är mer diskriminerade än vita kvinnor på arbetsmarknaden; ändå ser vi inga politiska initiativ, ingen bestörtning. Politiker på både höger och vänsterblocket pratar istället om att ta snacket i fikarummet, som om detta enbart vore en fråga om attityder, istället för en demokratisk katastrof, och ett politiskt misslyckande, som liksom andra stora frågor rörande vårt samhälle kräver politiska åtgärder.

Sverige hatar inte svarta människor, för vi är ännu inte lika mycket människor. Det är därför man fortfarande kan prata om tolerans, som om vi behövde tolereras; det är därför antirasism fortfarande handlar om att släppa ut ballonger för öppenhet eller marschera med tända lyktor istället för en rättvis fördelningspolitik. Sverige hatar inte svarta människor, Sverige vägrar bara att erkänna oss som sådana; för det vi vill ha är inte tolerans, inte öppenhet, inte tända ljus, inte särbehandlingar.

Det vi kräver är fullvärdigt medborgarskap. → *Judith Kiros och Valerie Kyeyune Backström är två av fyra initiativtagare till Rummet, som är en plattform för samtal, diskussion och analys för feminister och antirasister som rasifieras. Den som stämmer in på detta kan skicka in text till kontakt@rummets.se.*

:Dimen Abdulla

TOTAL INSYN

Det här livet kan man också leva.

Han öppnar dörren. Jag stiger in. Man har ju sett det förr i magasin och så. ELLE Interiör eller nått eller Vanity Fair eller till och med nått ännu mera spektakulärt. I en superexklusiv fet tidning som är någon booktable som finns på bild på en bild på RESIDENCE hem Det är som ett slott där presidenten eller statsministern bor. Reinfeldts ungarlslya helt enkelt fast ingen sunkig en utan en flädig, med detaljer som uttrycker sobert att han faktiskt inte är singel och inte varit på länge. Fast det har han inte förnekat. Han är ju gift.

Det tog lång tid att komma hit. Över de blytunga skuggorna som reflekterar industrierna, förortsbyggena, miljonhuskåkarna. Gata upp och gata ner, förbi slummen och kåkstäderna på framfart och jag visste inte ens om det. Att det skulle ta sån lång tid tills jag kom hit. Jag koreograferade mina rörelser efter placeringen av hans objekt. Hemmet andades svenskt, design och funktion och och känslan av att någons lättsamma rörelse placerat just den där Pucci_Gucci_Marni_Armani klänningen på stolsryggen. Sådär självklart, sådär I en elegant och förstrött beslut den hänger där nästan som nytvättade kläder på krok. Den hänger i garderoben som nystrukna uniformer av siden, chiffong, silke. Skorna i storlek trettiosju och klänningarna i small.

Jag närmar mig hennes sminkprodukter och parfymer när jag besöker toaletten för att fräscha till mig. Sniffar på hennes *BYREDOs Black Saffron* och läser på baksidan av den. Det är som ett musikstycke för näsan. Doften öppnar med en frisk och ljus citruston av asiatisk Pomelo och krispig och skarp enbär. Ackord som har fått mogna i ett gyllene pressfoder av saffran. Sen flödar det. Som kärlek från hjärtat. Smält läder, torkad trä, syrlig hallon och en pikant och mild doft av gräs.

Det är inte mycket jag vet om henne men doftens innehåll sprider sig på min kropp. Hon som lever detta liv med honom blir till på min hud, sedan finns hon till på ett foto mot en vägg. Jag vet mycket om hennes man, om hennes kläder, om hennes skor, om hennes smycken, om hennes skönhetsprodukter och att hon av naturen välsignats att dofta som en prunkande äng. Hennes dofter sprider sig som musik till min näsa.

Det här livet kan man leva också. Nu när jag är här. Hit har jag tagit mig och det är inte mycket man vet förrän man får veta. Man är inte fattig förrän man ser någon annans rikedom, ens hem är inte fullt förrän man ser det vackraste mattan på någons fantastiska trägolv och man vet inte hur mjukt mjukt är förrän man ligger där i det här hemmet på Strandvägen 7 och ligger i den här sängen och det

är som du längtat efter den där kramen som de här sängkläderna ger dig. Som du inte visste att du behövde men du gjorde det, du behövde det så jävla mycket, kanske inte då men när du behövde det då hade du inte det. Det tog lång tid att komma hit, jag tog mig hit hem med bilbusståg och det tog tid. Det kändes som en evighet och det var en evighet, det var 57 minuter, det var 5 minuter extra med alla byten och det var ansträngande för hela kroppen och Stockholm är inte din vän fastän dess gator är ditt hem och Reinfeldt inte din älskare fast du är hans.

Det är jag som sitter I kanten av rummet med kniven I handen redo att hugga. Men jag är för rädd för om jag förlorar så förlorar jag allt och kvar återstår friheten men det kan någon ta ifrån en den med. Vi tystas ner och kallas för folket och vår makt är reducerad till begrepp. Vi är babbarna och blattarna, de underlägsna och de invandrade. Första generationens, andra generationens, tredje generationens. Jag och mina Adidas har tre svarta ränder som aldrig går ur. Första randen är svart, andra randen är svart, tredje randen är svart. Svartskalle Svartskalle Svartskalle. Men min svenska är bättre än din och mina ögon ser det du inte ser.

Det här livet kan man också leva. Det tog det mig lång tid att komma till det här rummet med utsikt över djurgården och alléns trädtoppar och båtarnas master som horisont. Jag dammsuger rumsytan på spår av det förflytna, på det som hänt här strax innan jag knackade på. Vad hände innan, innan det var tomt och tyst? Vad hände, av det förflytna? För nu återstår tystnaden allena men folket övergav kyrkan för länge sen. Kvar lämnades tomheten så det här kan inte vara andlighet, här finns inget heligt. Tystnaden är lika verklig som ensamheten, och ännu hårdare blir det när parkerna och mötesplatserna föder de vanliga människornas fritid, låter de vanliga människorna vara där de kan vara. Vara där de ska vara dem de är.

När picknicken är klar. När det som va så attraktivt inte är så attraktivt. När ljuset från lamporna inte längre skyddar, när platsen förändras och platsen kommer förändras och när dagen blir kväll söker sig såna som mig skydd. Undan från folket som registrerar, utmanar, dömer och förkastar. Förr i tiden byggde man nischer där folk kunde pissa. Nu är allt smutsigt bortarkitekterat, stadsplanerarna planerar bort hemma, det vackraste som finns är byggt på det fulaste vi vet. Stenarna har byggt stommen I alla hem och 85 personer i världen äger hälften av världens rikedomar men han anser inte att han tillhör den 1 procent som är rikast. Min älskare, han fattar ingenting, han talar om prekariatet men vad vet han om det när hans sportbil gör 0-100 km/h på 4.1 sekunder och shit jävlar skit. Hur många vackra

ord fler behöver vi för att förklara någonting så fullt som fattigdom.

Och jag känner inte mig bekväm med att vara fattig. Jag vill gärna vara en bortskämd liten flicka med munnen full av kakor, jag vill gärna vara foten i 37 skostorleken. Jag vill gärna vara hans dotter eller hans fru, hans musa eller hora Freudianska teorier biter inte på mig, mig kan ingen märka med teorier eller begrepp. Jag betalar med mig själv på sätt som varken är ont eller gott, fint eller fult. Jag är den jag var och det jag nu vill vara. Jag är den jag är och mer kan jag inte vara men jag kan också bli den du vill att jag ska vara och den du vill ha. Jag tog mig hit med bilbusståg och det tog tid, lång mil att ta mig hit, och just det här hemmet är den första dörr jag knackat på och blivit insläppt i. Jag är här i egenskap av den unga kvinnan men jag skulle kunna vara så mycket mer än bara denna kropp jag får vara i egenskap av eller snarare i brist på annat. Tills jag vet, att det finns

mer jag kan vara, för mer har han alltid vetat att han är. det är inbyggt i honom. I samma andakt som hans morfar-mormor-farfar-farmor satte ner spaden i jorden och byggde en mur som stängde ut alla andra som inte var som dem genom att stänga ute omvärlden och samla pengar på hög för att få kroppen att omkoreografera sig. Och vägarna blev väggar och väggarna blev hinder och hinder blev dina rörelser och dina rörelser var din kropp och du var du, ett ingenting, i denna Sverige, 2014 , fredagen, 1 augusti. Jag skulle också kunna vårdslöst placera mitt Gucci_Pucci_Marni_Armaniklänning på stolen så där lättsinnigt och oberört självklart på en stol så det ser ut som hängande och dansande löv i vinden. och I Stockholm lärde jag mig att se, de där skitiga ytorna som ingen bryr sig om, avfallen på asfalten, den bästa liggplatsen i natten å uteliggarna är rädda för ungdomarna som kan komma å stjäla deras ägodelar å allt börjar med oförmågan att dela kvadratmeter som börjar på hundratusen å jag vet att gränsen på marken går mellan blommorna och kanylerna å att tunnelbanan tar dig på en resa från de fattiga till de rika för 36 kronor. Så jag plankar till de där trånga smala trottoarerna från Södermalm till Östermalm med husens fasader som kulisser i mitt liv och jag och tiggarna och jag förstod varandras utsatthet och log omgivna av en fattigdoms hav som kallas Medborgarplatsen.

En blick och ett ord i utbyte mot några kronor jag glömt I min ficka och romerna i sin misär gav nyans till staden med sina jackor i rosagullrödblårandigtrutigtheadlöstmixadefärger. **STOPP** Innan jag går över de vita ränderna på den gråa asfalten, tar mig från den ena sidan av vägen till den andra sidan, ser jag med mina ögon att I hörnet sitter en ung kvinna. Bredvid sig har hon en liten lapp, där står det nåt. Jag läser inte ens vad men jag tänker ändå yeah sure, yeah sure till att din son är döende yeah sure till men så **stopp** innan jag säger nästa Yeah sure piss off så du och du och du och du vill alla ha mina pengar. Men jag har inga pengar, jag vill också ha pengar, jag har inga jävla pengar att ge till GreenPeace, till Amnesty, till kidsen som säljer hembakat till klassresan, till alkoholisterna till sitt sup, till kompisarna så de kan rulla sina sedlar för en lina, till affärerna, till telefonförsäljarna, till tjuvarna. Jag är själv en tjuv, jag vill också in din ficka och ta din plånbok och så **STOPP** så tittar jag på henne och jag ser min mor så som hon ser ut

när hon sitter när hon bakar bröd på golvet hemma i det som en gång var mitt barndomshemen gång i tiden när jag var ett barn. Jag ser min mor sitta på gatan i Stockholm och tigga om pengar och hon tittar på mig också men det är inte sin dotter hon ser för hon är inte min mor och jag tar mig över de vita ränderna på den gråa asfalten på mitt sätt och tiggaren på sitt sätt och min mor på sitt sätt. Men jag delar inte mitt liv med de och jag vill inte dela mitt liv med de och de vill inte dela sitt liv med mig. Jag är inte en person som vill dela sitt liv med någon så jag går så som jag går med mina stora feta röda läppar och just då var Stockholm min att besitta trots att ingen skulle säga att gatan är min att äga och jag tog inte bort sminket utan la till mer å mer å mer och jag slickade på mina läppar så de fick fukt å allt på mig var tigt å snävt å satt som rinnande smör på min bleka hy å mitt hår var långt långt lång å jag var design å jag var funktion på alla fyra på en persisk matta på ett trägolv å stönade till dofterna av hennes parfym med honom under mig. Jag tittar på honom och jag tänker att han är vacker och jag tänker. Hur många såna möten har jag inte haft?

Såna möten som med honom, så många män jag haft, så många kukar jag sugit och jag ska inte säga det. Jag ska inte säga det, att jag inte gillat det. Jag har gillat det, ibland till och med älskat det. Och det har varit rinnigt, fuktigt, slemmigt och jag har blivit fruktansvärt våt och kåt. Vissa män har fått mig att komma, till och med velat ge mig njutning. Först överraskade det mig för jag trodde att det var smutsigt. Att jag var smuts, att det enda jag kunde vara var att vara smuts. Och hit lockades dessa mansfigurer, till detta varande som djuren till oasen som jag till honom nära hans skönhet, till den njutning han mig ger med sin kropp och sina pengar. Det tog mig lång tid att komma hit. Jag tog mig hit med fot, jag gick och kom krypandes springandes hetsandes. Jag tog mig hit buren av det jag såg att andra hade men jag inte kunde ha. Jag tog mig hit buren av två ben som var drömmar, för drömmen om livet måste ha ben. Jag tog mig hit för att jag ställde en fråga om varför. Samma frågor som alltid återstår. varför och hur i en upprepning som är ett fängelse. Varför är inte jag den som är den som inte är den med Gucci_Pucci_Marni_Armani klänningen. Är vi väldigt olika kanske? I hennes klänning blev min kropp en annan. Min doft är ingen prunkande äng av blommor. Min doft är ett harem av drömmar. En doft som luktade som lögner gör, som självhat gör. Det luktar unket, gammalt, som om det legat där och dött och aldrig menat att bli funnen. För det är smutsigt Smutsigt Smutsigt Smutsigt. Och varför vill man ändå vara nära det? Nej, inte man! Han Och Jag. Varför vill jag ändå vara nära det? Varför dras jag till det? till att få honom att komma? Jag kommer dit för att få honom att komma och när jag kommit dit, när vi båda kommit, för det vi kommit för så uppstår tystnaden. Återigen lämnar det nyss passerade, det förflutna en med tystnaden och då ska man bara hålla käften. Nej inte man. Jag. Då ska jag hålla käften. Mina ögon ser det min mun inte säger. Jag vet, att håll käften är bra att kunna. Att behärska den impulsen att hålla käften har jag lärt mig. I Sverige. Har jag lärt mig. Att vara tyst. För att. Passa in.

SVERIGE OMSKAPAT!

Jag lyckades inte bli allmänmänsklig på konstskolan

2003

2003

2003

2003

2003

Kulturella sammanhang ger ofta sken av att invandrarskap och klass inte spelar roll. Andra gånger ses det till och med som positivt: fler röster och bilder berikar. Inom bildkonsten säger man gärna att det råder jämlikhet, att en ”annan” bakgrund är bra, att symboliska gester gör skillnad. Man tar ställning för att visa att man står på ”rätt” sida. Ofta utan att riskera något.

I Sverige ska alla ha lika rätt till utbildning. Enligt högskolelagens första kapitel ska svenska högskolor *främja* och *bredda* rekryteringen till högskolan. I Göteborg är universitetets uttalade målsättning att spegla det omgivande samhället. Universitetet vill locka nya grupper av studenter till högskolan och motverka snedrekryteringen, satsningar som ska förbättra statistik och göra verksamheten legitim. Att omskapa strukturer, system, tänkande och ge upp sina egna positioner ingår sällan i målbilden.

Jag sökte kursen *Sverige omskapat* på Konsthögskolan Valand 2003 för att tillsammans med andra konstnärer kritiskt diskutera och granska bilden av Sverige i samtidskonsten. En statlig undersökning hade klargjort det alla visste: konsthögskolorna och konsten som producerades där representerade inte dagens Sverige. Skolorna hade få, eller inga, studenter som inte var vit medelklass och fick pengar för att göra något åt det. Valand startade den ettåriga kursen Sverige omskapat:

Ett delmål med kursen är att studenter som är inskrivna på Konsthögskolan Valands övriga utbildningar skall kunna möta internationella konstnärer med högskoleutbildning bosatta i Sverige för att tillsammans med dem studera kvalitetsbegrepp och integrationsproblematik i Sverige och i svenskt konstliv. Ett annat delmål är att kursens gemensamma erfarenheter skall kunna tillvaratas för att ifrågasätta den generella Sverige bilden men också Konsthögskolans Valands självbild, synliggöra och eventuellt förändra attityder hos dess ledning, lärare, personal, studenter och diskutera den gemensamma idé om konstnärlig kvalitet som finns outtalad inom Konsthögskolans väggar. Ett tredje mål är att de konstnärliga verk som kursens deltagare producerar skall visas offentligt i en utställning och att dialog skall föras med publiken kring verken och deras problematik. Föreläsningarna och seminarierna kommer att beröra den historiska konstruktionen som lett fram till dagens Sverige bild och dagens nationella självframställan. Den kommer även att beröra aktuell teoribildning vad det gäller definitionen av sådana begrepp som nation, segregation, representation, klass mm.

DET FINNS KONSTNÄRLIGA UTTRYCK OCH MÄNNISKOR SOM BÖR HÅLLAS SEPARAT

När vi första dagen på terminen såg var-andra förstod vi att vi var ”blatteklassen”. Det bekräftades av hur antagningen gått till. Ansökningar till magisterutbildningen med utländska namn hade separerats från övriga, de sökande erbjöds istället plats på Sverige omskapat. De flesta tackade ja eftersom kursen var det enda sättet

att komma in på skolan. Det var bara jag och en lärare från Turkiet som hade sökt direkt till kursen. Som verkade uppriktigt intresserade av att gå den. Jag hade trott att jag blivit antagen för att jag pluggat på konsthögskolan i Colombo, inte för att jag var ”invandrare”.

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

:Meira Ahmemulic

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

2003

och lite avundsjuk på hur enkelt det verkade vara för vissa att göra konst av sina erfarenheter och iscensätta sig själva på andras villkor. Som om det gjorde dem till jämlikar med den vita offentlighet de talade till. Det var en förödmjukande, banal situation som förvärrades av att alla tyckte att bilden var fantastisk: om ett barn inte känner igen sin egen mamma, kan man då kräva av det svenska samhället att se människan bakom slöjan?

Kanelgatan, Gårdsten, Hanna Kolenovic

”BRA” KONST ÄR ALLMÄNGILTIG OCH BERÖR ”ALLA”

Jag ville varken vara en kliché eller göra självutlämnande konst för att bekräfta eller vidga ”allmänhetens” perspektiv. På den femåriga magisterutbildningen blev min tidigare oönskade bakgrund unik. Konstskolan är som ett dop, där man tvättar sig fri från liv. Allting som utanför den ”riktiga” konstscenen förstås som skäl för diskriminering, blir här en tillgång, ett alibi. Om man exploaterar sig själv på rätt sätt. Som vår professor ständigt återkom till: gör konst som ”lyfter från det personliga” och är ”allmänmännsklig”.

Det allmänmännskliga är ett ord som mina svenska och danska konstnärsvänner inte ser problem med. Jag borde ha förstätt, när professorn använde det, att det handlar om att gestalta känslor, tillstånd, på ett sätt som gör att ”alla” kan närma sig, relatera till, ett konstverk. Som öppnar för något okänt, får betraktaren att ifrågasätta sina utgångspunkter, ger nya eller fördjupade insikter. Alla kan känna igen sig i sorg, om man ser en krigsfilm, sjukdom och död, om någon går bort i cancer, skönhet, glädje över livet. Jag var inte intresserad av att förklara för ”allmänheten” att det finns sådant som inte kan göras allmänmännskligt.

Som rasism. Klass. Det finns människor i Göteborg som påstår att de inte är medvetna om segregationen (de skyller på att de kommer från Stockholm, Paris – som om det ser annorlunda ut där, att de aldrig åker ut till förorter...). Det går inte att jämföra med samhällen där vissa människor plågats, utplånats medan andra hävdar att de inte visste vad som pågick bland dem, eller med samhällen där vissa människor inte ger andra tillträde till vissa rum, arbeten, positioner, bostäder, områden, medan de själva åtnjuter rättigheter till allt. Men det finns släktskap.

DU VILL VÄL INTE ÅKA SNÅLSKJUTS PÅ DIN FÖRORTS-, ARBETAR- OCH INVANDRAR-BAKGRUND:

Sverige omskapat hade gjort det omöjligt för mig att arbeta med personliga teman. Det hade varit att lämna ifrån sig det sista av värdighet. ”Du vill väl inte åka snål-skjuts på din förorts- arbetarklass- och invandrarbakgrund?” frågade diplomat-tjejen retoriskt. Hon ställde frågan med en triumferande min, som om hon avslöjat mig, tagit ifrån mig ”allt” det hon trodde att jag hade. Underförstått löd frågan: Har du något annat att komma med? Blattekursen hade gjort min bakgrund misstänkt, istället för intressant, exotisk, avundsvärd, för den bekräftade att jag kommit in på skolan på andra villkor som inte hade med konstnärliga kvaliteter att göra.

Ursprung och bakgrund hade inte varit viktigt för min konst, nu blev det allt jag kunde tänka på. Men jag gjorde inget som kunde uppfattas som biografiskt. Det var förutsägbart. Att hävda ett så kallat underifrånperspektiv. Det kanske också handlade om trovärdighet. Att bli ”konstnär”, inte ”invandrarkonstnär”. Att lämna sin egen position och se världen ”utifrån”, ”som från en annan planet”, som vår professor uttryckte det. Som om möjligheten finns för alla, att förflytta sig till en annan plats, position – enbart för att byta perspektiv – oberoende av geografiska, ekonomiska och sociala förutsättningar.

JAG LYCKADES INTE BLI ALLMÄNMÄNSKLIG

Trots att jag försökte lyckades jag aldrig bli allmänmännsklig. I stället avundades jag och störde mig på den självklarhet mina klasskamrater arbetade med. Allt de gjorde hade konstnärligt värde, blev till ”konst”. De fick också de inte särskilt angelägna sakerna att framstå som nödvändiga. Mina ansträngningar var tillgjorda och värdelösa och jag lyckades aldrig genomföra några av dem på ett övertygande sätt. Under mina sex år på skolan talade vi aldrig om varför vi gjorde konst, vad vi ville att den skulle göra.

Det blev svårt att göra något alls. Jag gjorde ett par försök. Bland annat foto-graferade jag min mamma och hennes första konstverk. Högskolan för design och konsthantverk investerade i en mer långsiktig satsning för att ”bredra rekryteringen” och startade en förberedande konstskola i Angered. Mamma kom in samtidigt som jag började på magister-programmet. Första året träffades vi i min ateljé varannan vecka, pratade om konst, tog bilder på hennes verk. Efter-hand växte våra möten till ett samarbete. Jag tecknade kroppens ställningstagande inte dess ställning. Mamma gjorde likadant. En dag stod hon i ateljéfönstret, såg ner på Valands restaurang och nattklubb där hon hade jobbat som diskare när hon träffade pappa: ”Jag tecknar som det är”, sa hon, ”inte som det ser ut”. I ateljén pratade vi på ett nytt sätt, ledigare.

Kanske för att vi båda var studenter, blivande konstnärer. Mamma berättade om sin första tid i Sverige. Hur hon hade bott på en av långgatorna vid Järntorget i ett hus utan varmvatten, toalet på gården, hjälpt sin syster med de tre barnen. Hur hon och pappa senare flyttat till en bekväm lägenhet i Gårdsten, ett

liv med högre standard och ”framfids-utsikter”, där jag växte upp. Mamma ritade en karta över sin sjukdom på en av väggarna i min ateljé, på väggen bredvid uppförde jag skisser utifrån mitt gäende i Öst- och Väst-berlins förorter. Jag iakt-tog mammas möte med samtids- konst, hur hon, liksom jag, kämpade för att förstå, passa in. När Valands professor såg hennes karta sa hon till mig att sluta fokusera på mamma: ”Kasta ut henne! Måla över hennes karta! Varför ger du bort ett utrymme som bara är ditt?”

Mamma och hennes karta symboliserade allt det skolan tagit avstånd ifrån på Sverige omskapat. Hennes erfarenheter, uttryckssätt. Kartan var inte konceptuell, inte abstrakt. Den föreställde en värkande kropp uppdelad i olika färgfält, som blivit sjuk i förtid av fysiskt arbete. Den röda färgen symboliserade intensiv värk. Grön var liktydigt med inflammation, den gula färgen stod för svaghet, medan orange var brinnande smärta och lila visade illamående. Bruna kroppsdelar saknade känsel. Svart vet den enda positiva färgen på mammas karta och visade den del av kroppen som ortfarande var stark.

Jag målade tre lager vit färg på väggen för att hennes karta skulle försvinna.

DE OREPRESENTERADE VÄNTAR INTE PÅ TILLÅTELSE FÖR ATT BERÄTTA SINA HISTORIER

Jag åkte till Berlin och arbetade tillsammans med konstnärer som trodde på sin verksamhet som världsomstörtande. De skrev på gator, hustak, skyltfönster, broar, tunnelbanetåg, överallt där de kom åt. Deras tags visade att våld är nödvändigt. Att namn tar plats på andras beöstrnad. Skrivandet kallades också för *executing letters*. Bokstäver kunde avrättas, upprättas, vid behov. Berättelser om hur *writing* uppkom begränsas ofta till uppgörelser mellan gäng eller till ett av grundelementen i hip hop, frikopplade från 60-talets medborgarrättsrörelser. Men ungdomarna skrev, då som nu, sina namn för att erövra språk och stad.

Hängivenheten till ett fåtal bokstäver grundar sig på en misstro mot de språk som kallas ”gemensamma”, som lika lite tillhör alla som städerna där vissa namn kriminaliseras. Tillsammans med några av Berlins mest aktiva graffitimålare byggde jag två städer grundade på tags, en i Bergsjön och en i Kreuzberg. Det var kanske de viktigaste konstnärliga erfarenheterna jag någonsin kommer att vara med om. På Valand var ingen intresserad av graffiti och graffitimålare. Professorn ifrågasatte återigen det jag gjorde: ”Varför lägger du ner tid på att andra ska vara kreativa? Du gör ju inget själv! Du ÄR inte graffitimålare!” När rektorn fick höra om städerna skickade hon ett mejl om att mitt sätt att arbeta passade bättre någon annanstans. För mitt eget bästa föreslog hon att jag borde byta skola.

I årskurs tre gick jag en skrivarkurs ledd av en gästlärare som reagerade på att studenterna kritiserade mig och inte den text jag hade skrivit. Hon kallade det mobbing, gick till rektorn som än en gång klag gjorde att jag inte hade på Valand att göra. Socialsekreteraren, som också var yrkesvägledare, hade många år

tidigare tagit sitt ansvar och förklarat att jag aldrig skulle komma in på konstskola och aldrig bli konstnär. Hon föreslog istället jobb på ett äldreboende: ”Tror du verkligen att du kommer bli konstnär? Känner du någon med din bakgrund som har blivit det?” Attityden var fort-farande densamma. Dessutom var jag medelmåttigt begåvad och skulle aldrig ställa ut på Venedigbiennalen.

Jag tog inte tog rektorns välmälande råd. Det skulle inte ha varit annorlunda på en annan skola. Gästlärarens markering gjorde skillnad men var ett undantag. Jag stannade kvar, åkte aldrig med på någon skolresa och ställde motvilligt ut på de gemensamma utställningarna.

Sista året blev jag underkänd i mitt eget konstnärskap. Avgångsstudenter skulle skriva en ”bakgrundstext” med syfte att reflektera över den egna praktiken, skriva fram en konstnärlig identitet. Min text, skriven i tredje person, ansågs för avvikande.

”Om vi tillåter den här sortens text vet vi inte vart det kommer att sluta”, förklarade handledaren, en konstkritiker. Ingen frågade varför min text såg ut som den gjorde. Det fanns inga uttalade regler för hur en bakgrundstext borde se ut, ändå var de flesta likadana: en logisk kedja av händelser som leder fram till magisterexamen i fri konst. Inledningvis ett barndomsminne, första mötet med konsten som härleder konstnärskapet till livets tidiga skede och antyder att man är ämnad att bli konstnär. Till sist positionera sig genom association, skriva om konstnärer man vill jämföra sig med, in i en konstnärlig kontext.

Writers arbetar under många år med samma, begränsade, antal bokstäver, men uttrycker sig mer exakt än de flesta gör med alla ord de kan. De kallar sin skrift för bokstävernas evolution och revolution, skriver sig in i stadens historia. Tags av nybörjare tar plats bredvid namn av writers som skrivit i decennier. På det sättet är tags alltid jämlika. Det enda som betyder något är hur och var de skrivs. I Göteborg finns inga lagliga väggar att skriva sitt namn på.

→ *Bildserien ”Mitt Göteborg” (2011) är gjord av Meiras mamma, konstnären Hanna Kolenovic som dokumenterat alla platser som hon bott på tillsammans med sin familj under fyrtio år i Göteborg. Hus, hållplatser, torg och de skolor hennes barn har gått i. Ett slags stadsalbum som porträtterar Bergsjön, Biskopsgården, Gårdsten, Angered Centrum och Backa. Nedan: Teleskopgatan, Bergsjön*

Just in time

:**Emil Boss**

Just in time

Vi har öppnat kassagrindarna nu. Vi har satt oss ner. Vi har startat banden och börjar genast blippa varorna.

Vi har arbetsuniformer. Vi har namnbrickor. Vi ser våra ansikten speglas i glasväggar, metaller.

skriv om ljuden tiden gör när den rör sig genom kroppen

Vi hälsar. Vi ler. Vi tar påsarna och frågar om kunderna vill ha påsar. Vi slår in varorna och slår ut summorna. Vi tar emot pengarna. Vi ler. Vi matar in sedlarna i sedelfacken och mynten i mynttornet. Vi tar kvittona och frågar om kunderna vill ha kvitton.

skriv om glömskan som går att räkna på dina fem fingrar

Vi river av plasten från Europapallarna. Vi lyfter femtonkiloskartongerna till stålplattor. Vi bygger stuvor som fyra kollin. Vi tar pirrorna och kör ut dem till olika hyllsektioner. Vi öppnar de översta kartongerna och plockar upp varorna.

skriv om dagarna som håller oss med sina tomma händer

Vi rensar gångarna från skräp. Vi säger hej till åttio procent av kunderna. Vi frågar om vi kan hjälpa till med något. Vi frågar om någon behöver hjälp. Vi frågar om alla hittat det de söker. Vi rör oss genom varugrupperna, passerar aktivitetstorget, infodisken, olika avlastningsytor och kundutrymmen.

skriv platsen dit din röst störtar ner när du säger att du är trött det är bara det det är allt

Vi gör incidentrapporter. En kund i kassa ett kastade en ölburk på Tommy. En kund i kassa fem kallade Kanda för thaihora. Vi läser i månadsbrevet att ledningen utbildar myndigheter och företag i en ny ledarskapsmodell som ökat vår produktivitet.

Vi läser inspiratörernas inlägg på blogg nätverket. ”Här går vi omkring med en härlig fredagskänsla och ser fram emot att äntligen möta våra kunder när vi öppnar” skriver Lina i Nässjö.

Vi slussar in kunderna i butiken eftersom den är för full. Köerna ringlar mellan hyllsektionerna. Vi är för få för att bemanna kassorna. Vi ljugar och säger att vi har många sjuka.

skriv makten till ett damm över dina blanka tankar

Vi får besöksrapporter från Better Business. Vi hälsade och var trevliga i kassan. Vi log. Vi hälsade inte alla kunder med glädje. Vi såg inte alla kunder som individer. Vi får våra individuella poäng. Vi får butikens ranking.

vi är ett ord som ser oss vi är en blick som lyfter fram oss genom luften

Vi släcker ned. Vi läser dörren. Vi larmar på. Ordningsvakten kommer fram och visar brickan. Han visiterar oss och kontrollerar att vi inte stulit någonting.

vi är en flod som drar med oss

Vi är fyra tusen butiksanställda samlade på Sveriges största medarbetarevent. Sjutton orter knyts samman via videolänk och bildskärmar visar kollegor i andra städer. Ovanför oss hänger ballonger med företagets logotyp.

Vi tittar på skärmarna. Cheferna i Karlstad har arrangerat personalen till en demonstration om Det Goda Kundmötet. Slagord. Banderoller. Knutna nävar i luften. ”Kämpa på. Kämpa på”. De sjunger en företagssång nu. ”Ack företag du gröna”. Vi får klockor att ha i kassan. Förutom tiden visar den våra tre kundlöften.

i en ny oöverskådlig ordning i ett omslutande accelererande flöde

Vi lyssnar på företagets peppcoach som berättar att verkligheten består av kvantfysiska partiklar. Det vi fokuserar våra tankar på förstärks via tankarnas fysiska vibrationer. Om vi fokuserar på de tunga lyften blir de tyngre. Om vi fokuserar på att vi är pigga blir vi piggar.

finns det ord som inte ökar hastigheten?

Vi sitter i medarbetarsamtal med vår närmaste chef. Vi går igenom våra kompetenser i ett tjugosidigt häfte. Hälsar vi alltid kunden med glädje? Tar vi ansvar för vår energi och arbetsglädje? Entusiasmerar vi varandra till att vara trygga i förändringsarbetet? Är vi äkta, oss själva, och stolta över det vi presterar?

i vilken del av oss finns makten?

Vi får nya unga kollegor i en ledningsgrupp som höjer våra prestationer. Vi får ett kundtecken. När någon i ledningsgruppen gör tecknet ska vi minnas våra kundlöften. Vi rycker vi upp oss. Vi ler. Vi kontrollerar vilka bås vi ska sitta i och går dit. Vi har öppnat kassagrindarna nu. Vi har satt oss ner. Vi har startat banden och börjar genast blippa varorna.

→ *Texten är ett återtryck ur tidningen Brands nummer om militanta – som i aktivistiska och deltagande – undersökningar. Det är flyktingar som berättar sina flyktberättelser, kvinnogrupper som samlas för att diskutera sina personliga erfarenheter, fackliga verkstäder och arbetsplatsberättelser. Och många fler metoder, berättelser, kamper i det lilla och stora som har det gemensamma att de undersöker för att förändra.*

PROJEKT MÅRDHUND

:**Patricia Lorenzoni**

→ *Texten är ett återtryck ur tidningen Brands nummer om militanta – som i aktivistiska och deltagande – undersökningar. Det är flyktingar som berättar sina flyktberättelser, kvinnogrupper som samlas för att diskutera sina personliga erfarenheter, fackliga verkstäder och arbetsplatsberättelser. Och många fler metoder, berättelser, kamper i det lilla och stora som har det gemensamma att de undersöker för att förändra.*

→ *Texten är ett återtryck ur tidningen Brands nummer om militanta – som i aktivistiska och deltagande – undersökningar. Det är flyktingar som berättar sina flyktberättelser, kvinnogrupper som samlas för att diskutera sina personliga erfarenheter, fackliga verkstäder och arbetsplatsberättelser. Och många fler metoder, berättelser, kamper i det lilla och stora som har det gemensamma att de undersöker för att förändra.*

→ *Texten är ett återtryck ur tidningen Brands nummer om militanta – som i aktivistiska och deltagande – undersökningar. Det är flyktingar som berättar sina flyktberättelser, kvinnogrupper som samlas för att diskutera sina personliga erfarenheter, fackliga verkstäder och arbetsplatsberättelser. Och många fler metoder, berättelser, kamper i det lilla och stora som har det gemensamma att de undersöker för att förändra.*

→ *Texten är ett återtryck ur tidningen Brands nummer om militanta – som i aktivistiska och deltagande – undersökningar. Det är flyktingar som berättar sina flyktberättelser, kvinnogrupper som samlas för att diskutera sina personliga erfarenheter, fackliga verkstäder och arbetsplatsberättelser. Och många fler metoder, berättelser, kamper i det lilla och stora som har det gemensamma att de undersöker för att förändra.*

→ *Texten är ett återtryck ur tidningen Brands nummer om militanta – som i aktivistiska och deltagande – undersökningar. Det är flyktingar som berättar sina flyktberättelser, kvinnogrupper som samlas för att diskutera sina personliga erfarenheter, fackliga verkstäder och arbetsplatsberättelser. Och många fler metoder, berättelser, kamper i det lilla och stora som har det gemensamma att de undersöker för att förändra.*

→ *Texten är ett återtryck ur tidningen Brands nummer om militanta – som i aktivistiska och deltagande – undersökningar. Det är flyktingar som berättar sina flyktberättelser, kvinnogrupper som samlas för att diskutera sina personliga erfarenheter, fackliga verkstäder och arbetsplatsberättelser. Och många fler metoder, berättelser, kamper i det lilla och stora som har det gemensamma att de undersöker för att förändra.*

→ *Texten är ett återtryck ur tidningen Brands nummer om militanta – som i aktivistiska och deltagande – undersökningar. Det är flyktingar som berättar sina flyktberättelser, kvinnogrupper som samlas för att diskutera sina personliga erfarenheter, fackliga verkstäder och arbetsplatsberättelser. Och många fler metoder, berättelser, kamper i det lilla och stora som har det gemensamma att de undersöker för att förändra.*

Plötsligt sprang en mårdhund över vägen. Det berättade en dam för Mora Tidning. Det ovanliga djuret såg hon och hennes man vid Kuntmäst, norr om Kyrkbyn på söndagskvällen. (Mora Tidning, 8 augusti 2001)

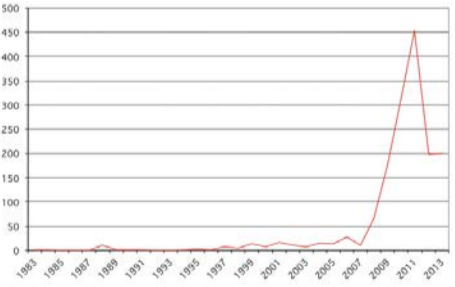
Öresundskusten har fått en ny försvarslinje. På tioalet ställen har kameror monterats som ska registrera den fruktade mårdhundens ankomst. [...] Mårdhunden är på EU:s topp hundra-lista över arter som bör utrotas. (Sydsvenskan 2 januari 2013)

Jag sitter med en fyrfärgsbroschyr framför mig. Förstasidan pryds av ett tvättbjörns-liknande djur och en alarmistisk rubrik: ”Mårdhunden invaderar Sverige – Hjälptill att stoppa etableringen!” Broschyren är framtagen av Svenska jägareförbundet, Sveriges Lantbruksuniversitet och Länsstyrelserna i Västerbotten och Norrbotten. Det är 2008 och kriget mot mårdhunden har precis börjat.

Sex år senare försöker jag i det digitala medicarkivet förstå vad det var som hände och när. Mårdhunden har länge funnits här och var i norra Sverige. Den brukar beskrivas som en exotisk nysvensk från Ostasien, en främling i den nordiska naturen. En anledning så god som någon att ringa lokaltidningen och berätta: Jag såg en mårdhund! Men någon gång under 2000-talet går den från att ses som exotisk till hotfull. Vid något tillfälle börjar det talas om beredskap, krig och frontlinjer. För mårdhunden hör ju inte hemma här. Egentligen hör den hemma någon annanstans. Sibirien, Japan, kanske Korea. Generationernas gång spelar ingen roll. Den saknar hemortsrätt.

Med medicarkivets hjälp gör jag en graf över mårdhundens förekomst i svensk presstext. Kurvan pekar tydligt uppåt, om än i början svagt och trevande. 1983: en träff. 1984: en träff. Sedan tyst mellan 1985 och 1987. 1988: tio träffar. Där-efter återigen en frekvens på en träff om året. Efter några år: tre, fem, sju träffar.

Så kommer en brytpunkt. 2007: 11 träffar. 2008 har det vuxit till 67. Därefter räknas förekomsten av mårdhund alltid i tresiffriga tal. Förra året nämndes den i 200 artiklar. Allra störst tycks hotet ha varit 2011 med 454 träffar. I mars 2014 är antalet träffar 57.

Grafen är delvis missvisande. För 1980-talets första år är det i princip bara TT-artiklar som finns att tillgå i medicarkivet. Västerbottens-Kuriren är sökbar från 1987, och 1988 dyker det första omnämmandet av mårdhund upp i VK. Först på 1990-talet börjar arkivet få större bredd, både för riks- och lokalpress. Den kraftiga uppgång kring 2008 som grafen visar är alltså verklig. Vad är det som händer?

Av flera orsaker representerar mårdhunden ett önskat inslag i vår fauna. Detta häfte är tänkt att vara DITT hjälpmedel till hur DU kan bidra till att stoppa mårdhundens framfart i vårt land. Men VI måste handla nu, om några år kan det vara för sent! (Mårdhunden invaderar Sverige)

Broschyren från 2008 är fullmatad med versaler, fetstilta ord och utropstecken. När den togs fram hade Naturvårdsverket anslagit de första pengarna till mårdhundprojektet. Jägareförbundet gavs i uppdrag att spåra och döda de i Sverige olovliga mårdhundarna och deras valpar.

Det händer att djur vandrar över gränser. Eller rymmer ur fångenskap. Ibland planteras de in för att förbättra jakten. De kallas främmande. En del betecknas invasiva. Få, kanske bara de hatade mördarsniglarna, genererar krigsrubriker liknande mårdhundarnas.

Är det för att de kom så långt österifrån? Eller snarare fördes. I Japan och Korea är mårdhunden ett magiskt djur med förmåga att skifta hamn. I Ryssland är den en vacker päls som på 1800-talet börjadeäckas upp på päls-farmer. Men pälskvaliteten försämrades när djuren var i fångenskap. Därför släpptes de ut för jakt. Sedan dess har mårdhunden vandrat västerut.

1854 bildades *La Société Zoologique d’Acclimatation* i Paris. Sällskapet skulle verka för arters aklimatisering över klimatzoner och regioner. Stora delar av världen bands samman under europeisk överhöghet och aklimatiserarna drogs med i en rörlighetens och globalitetens entusiasm. Flera sällskap bildades efter Parisorganisationens modell, både i moderländer och i kolonier.

Den europeiska chauvinismen var framträdande. Man tänkte sig att inplant-erandet av europeiska arter skulle förbättra primitiv natur på primitiva kontinenter. Men de mest entusiastiska aklimatiserings-ivrarna förde också drömma om att få se zebror fritt betande på de franska ängarna. Idag framstår detta som en bisarr, och skadlig, parentes i den europeiska imperialismens historia. Skräckexemplet som man ständigt återkommer till är de kaniner som fördes till Australien från 1700-talets slut och framåt. På den nya kontinenten, i avsaknad av naturliga fiender, började de genast föröka sig som ... ja, som kaniner. En kontinental plåga.

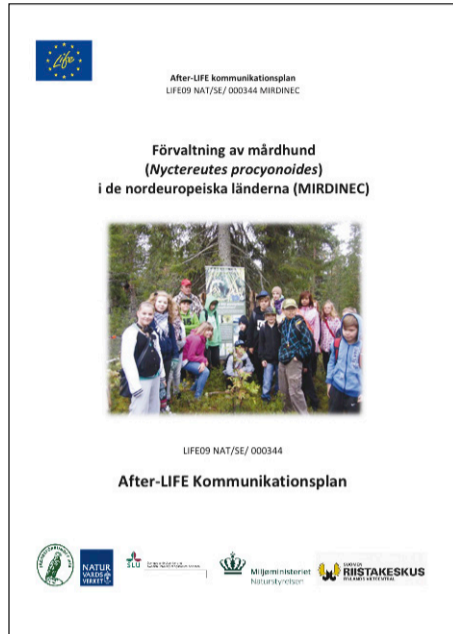
Men djur fortsatte att flyttas, över kontinenter och världshav. Så lät Hermann Göring på 1930-talet hämta tvättbjörnar till de tyska skogarna. Vid samma tid förde naturfotografen och jakt-entusiasten Bengt Berg en mängd nya arter till Sverige för uppfödning på det blekingska godset Eriksberg. Det var kanadagäss, sikahjort, mufflonfår. Sonen fortsatte faderns projekt och förde visenter till godset. Idag är Eriksberg en safaripark, medan den gamle Bergs sondotter farit till Tanzania och blivit storviltjägare.

Det är absolut förbjudet att införa och släppa ut främmande djur i naturen, både enligt

svensk lag och enligt EU:s regelverk. (Pressens Mediaservice 10 oktober 2006)

Invasion av främmande arter har erkänts som ett av de största hoten mot den globala biologiska mångfalden. (After-LIFE Kommunikationsplan 2013)

Under en period på 2010-talet uppbar kriget mot mårhundsten stöd från EU-kommissionens miljöprogram LIFE. Stödet var tidsbegränsat, men vid dess slut tog mårhundstensprojektet fram sin plan, "After-LIFE", för fortsatt arbete. Nu är det de unga som ska vinnas. På häftets framsida poserar de nya rekryterna i det upptrappade kriget mot mårhundsten.

Naturvärden ska skydda den biologiska mångfalden. Mårhundsten har inte här att göra. Jägareförbundet är Naturvårdsverkets väpnade gren.

Första träffen i mediearkivet är från 1983. Redan då talas om en etablering i Sverige. Och om behovet av utrotning:

Moderaten Jan-Erik Virgin konstaterar att ett nytt dagdjur – mårhundsten – börjat etablera sig i den svenska faunan. Men den kan föra med sig rabies och är inte välkommen. Mårhundsten måste därför utrotas och jagarna genom bl. a. höga skottpengar stimuleras till jakt. (TT 25 januari 1983)

Efter detta första utrotningsförslag tar det ett helt år innan TT återkommer till mårhundsten. Då uppges bara att det "exotiska djuret" möjligtvis sikts i Jämtland. Därefter flera års tystnad.

1988 finns i mediearkivet tio träffar på mårhundsten. Åtta av dem är TT-notiser om en pågående rabiesepidemi i Finland. Mårhundsten pekades ut som den främsta smittspridaren. Det är en tid när vi ännu har stränga karantänsregler för de husdjur som korsar Sveriges gränser. De vilda djuren gör som de vill. Men mårhundsten omfattas inte av den nordiska passionen.

Från samma år, 1988, finns också ett reportage i Västerbottens-Kuriren om en djurfälletställning i Långviksmon. Viltvårdare Stig Nygren berättar om hur finländarna tagit fram nya tekniker för att fånga mårhundsten. "Mårhundsten tillhör inte vår ordinarie fauna och vi bör göra allt för att få bort den", säger han.

I jakten på mårhundsten kommer snart andra djur i skottlinjen. 1989 döms en jägare från Strömsund för att ha skjutit ihjäl en björnunge i tron att det var en mårhundsten. Ett antal år senare skjuts en näsbjörn ihjäl på en loge i Backaryd i Blekinge. Vad näsbjörnen gjorde i Backaryd är det ingen som vet.

Med undantag för den finska rabiesmittan uppvisar 1980-talet mest sporadiska träffar. Under 1990-talet blir de allt mer regelbundna. Fortfarande nämns dock

mårhundsten mest i förbigående; ibland som hot, ibland som en exotisk detalj. Men Sverige går med i EU och oron för den fria rörligheten tilltar. I ett längre TT-reportage 1997 varnar forskare för nya främmande djur. Med den fria rörligheten, säger forskare, kan djur "sprida sig okontrollerat, korsa sig med besläktade arter och sprida sjukdomar".

Forskarna har fastnat för den australiensiska modellen utarbetad efter mångåriga och stora bekymmer med kaniner. Det innebär att en ny art kan tillåtas enbart om den medför stora fördelar ekonomiskt och socialt. Det nya djuret får inte medföra några ekologiska problem och det får inte heller vara farligt för människor eller kunna sprida sig okontrollerat. Om det behövs skall det kunna utrotas. (TT 26 augusti 1997)

Genom naturvärden lär jag mig en ny terminologi. Vi ägnar oss, i naturvärden, åt förvaltning. Björnförvaltning. Älgförvaltning. Vargförvaltning. För vildsvinet komma tillbaka? För mårhundsten finnas? Hur många älgar tål Sverige? Vi ställer upp nationella och regionala förvaltningsplaner. Vi tar beslut om populationers rätt att föröka sig. Vi avgör vem som ska leva och vem som ska dö. Vi är Adam i Edens lustgård.

2011 års plan för mårhundstensförvaltning har titeln "Förvaltningsplan MOT mårhundsten". Jag öppnar första sidan:

Invasiva arter är ett av de största hoten mot biologisk mångfald och orsakar i dagsläget ca 50 % av det globala artutdöendet.

Sedan läser jag att mårhundsten redan har koloniserat 1,4 miljoner europeiska kvadratkilometer. Och den är på väg att kolonisera också Sverige.

Men i Skånes djurpark föder man upp mårhundstvalpar och bjuder barnen att titta. Våren 1999 gör Aftonbladet entusiastisk reklam för djurbesisarna. Barnboksförfattaren Bisse Falk skriver en bok om den vilda mårhundsten Måras kamp för överlevnad. Och i Arbogas medeltida festtag går en spelman med en säckpipa tillverkad av mårhundstskinn.

Så här var det: de togs hit för att dödas. För att jagas eller leva och dö i pälsskinner. Nu kallas de invasiva och de fortsätter att dödas.

En TT-artikel från 2001 diskuterar den svenska naturens nykomlingar. Dovahjorten, skriver artikelförfattaren, är ett djur som "egentligen inte hör hemma i den svenska naturen". Den har sin "hemorts rätt kring Medelhavet". 500 år har gått sedan Vasaättens kungar tog dovhjort till Sverige. Hur många generationer utan hemorts rätt?

Under tidigt 2000-tal, med EU-utvidgningen för dörren, tycks mårhundsten rycka allt närmre. Observationer rapporteras från Krusenberg, Burvik, Åkullsjön, Öravan, Skogså, Niemisel, Sandskär, Hirvijärvi, Vettasjärvi, Masugnbyn... Likt en rysk sägfilare vandrar mårhundsten över gränsen i falsk hamn:

En pålsklädd typ från östra Sibirien har smugit allt längre in i Sverige. Från Älvdalen, Vikmanshyttan, ja ända nerifrån Småland kommer rapporter om ett djur som liknar en grävling, men springer som en räv. (Göteborgs-Posten 2 augusti 2002)

Experter från Statens veterinärmedicinska anstalt varnar i november 2002 för att EU-utvidgningens och den fria rörlighetens pris stavs rabies. Dagarna innan utvidgningen träder i kraft, den 1 maj 2004, varnas det återigen. Under kommande år ska varningarna intensifieras.

Enligt jaktlagstiftningen är alla främmande arter fredlösa och får alltså jagas under årets alla månader. När det stod klart under sommaren 2006 att Sveriges första konstaterade mårhundsteföringring hade ägt rum i

Haparanda-Sandskärs nationalpark blev det en diskussion om djuren skulle skjutas eller inte då det är förbjudet att jaga i nationalparker. Det slutade med att man fick tillstånd att skjuta mårhundstarna och totalt elva djur dödades. (Göteborgs-Posten 30 mars 2008)

Pressens Mediaservice publicerar 2006 ett reportage om "naturens rymningar och invandrare", men här antyds att den oro inför mårhundstens förödande framfart som funnits också i Finland trots allt har varit något överdriven. Där är den nu sedan länge en del av faunan. Och den är ju inte ens något utpräglat rovdjur; mest åter den grodor och fiskar, insekter och frukt.

2008 tas likväl det officiella beslutet att svensken inte kan leva med mårhundsten. Skottpengar utlyses på 500 kronor för varje dött djur. Mårhundstensprojektet introduceras och Naturvårdsverket anslår en och en halv miljon kronor. Nu ska man sätta upp rörelsekänsliga övervakningskameror och påbörja GPS-spårning. Enskilda djur fångas in, steriliseras och förses med sändare. Med sändaren – den kallas, får vi veta, "judas-sändare" – leder mårhundsten jägaren till sina kamrater. Mårhundstens sällskaplighet blir dess värsta fiende. "Allt detta", skriver Västerbottens Folkblad, "kommer av att mårhundstarna i allt större utsträckning observerats i länet".

Jag läser den sista meningen en gång till. *Allt detta kommer av att mårhundstarna i allt större utsträckning observerats i länet.* I denna enkla mening skalas varje subjektivt övervägande bort. I denna mening är det enda som återstår förvaltning: en rent teknisk åtgärd.

Och medan utrotningsprojektet pågår som bäst i Haparanda, bjuds barnen åter in av Skånes djurpark i Höör för att titta på mårhundstbebisar och se på när djuren matas.

Från och med nu andas rubriker och ingresser både hot och beslutsamhet: "En västing har kommit till länet". "Hot mot människor och natur", "Mårhundstens spår förskräcker", "hela fågelbestånd kan förintas", "Pålsklädd nykomling väcker ont blod", "Samling mot mårhundsten", "Mårhundsten ska stoppas". Den är en "ovälkommen invandrare", alltid fredlös. Enskilda jägare får i pressen berätta om just sina mårhundstsjukutjningar. Medan Sydsvenskan talar om en stundande klappjak och ett utrotningskrig, är det i Norrbottens-Kuriren mårhundsten ensam som framstår som aggressiv:

Den sprider sig som en löpeld och finns redan i stora delar av Norrbotten. Än så länge rör det sig antagligen om förtrupper men när den väl får faste går invasionen oerhört snabbt. (Norrbottens-Kuriren 26 november 2008)

Mårhundstensprojektet inleds i augusti. I oktober har två mårhundstarna hunnit fastna på Sandskärs övervakningskameror. I december beslutar Naturvårdsverket att anslå ytterligare två och en halv miljon kronor.

Nästan ingen försvarar längre mårhundsten. Någon gång undrar en ledartext över den självklarhet med vilken det talas om hemmahörande och främlingskap inom biologin. En annan gång får en person från Djurens Rätt kort kommentera vilda djurs rättslöshet. I övrigt ingenting. Nästan uteslutande personer involverade i utrotningspraktikerna intervjuas. Framträder en samstämmig bild av ett djur som slukar allt i sin väg, som förökar sig explosionsartat och som geografiskt sprider sig ohejdat. Mårhundsten saknar begrepp om måttlighet och gränser. Den måste därför förintas. För djur gäller inte den mediala opartiskhetens lagar.

Vid ett enda tillfälle ser jag i ordinarie nyhetstext ett litet fönster öppnas mot

ett ifrågasättande av den enda lösningens politik. Om och om igen har vi fått veta att Sverige måste utrota mårhundsten. Om inte annat för att vi har undertecknat konventionen om biologisk mångfald. Vi är bundna att döda. Men i en artikel i Dagens Nyheter 2009 berättas att Finland inte tolkar konventionen som ett påbud att utrota. Finska mårhundstehonor är rent av fredade när de har ungar: "De har en annan syn", säger Per-Arne Åhlén på Sveriges Lantbruksuniversitet, "vilket vi andra tycker är konstigt".

Det lilla motstånd som finns bedrivs huvudsakligen på insändarsidor. I Västerbottens Folkblad, där kampanjen mot mårhundsten är som mest intensiv, talar en Skellefteåbo om hur odramatisk mårhundstens närvaro var när han i ungdomen själv bodde i södra Finland: "Alla verkar förfasa sig över mårhundstens intåg i landet som om detta vore en naturkatastrof." En annan insändarskribent varnar: "Märker ni inte att det börjar blåsa allt hårdare fanatiska vindar i dessa sammanhang?"

Medielandskapet i sig försvårar mångfald. Med slimmade lokalredaktioner dominerar nyhetsflödet av byråernas standardiserade artiklar. Samma mårhundstehot – samma ord, samma formuleringar, samma intervjuer – publiceras i tidning efter tidning, från Haparanda till Helsingborg. Våren 2009 går mårhundsten plötsligt till anfall på två fronter. "Denna västing bland främmande arter" har vandrat över tyska gränsen till Danmark och misstänks nu vara i färd med att simma över sundet. Danmark har "just börjat formera styrkorna", Sverige bistår med kunskap och erfarenhet.

Därefter, ännu svartare rubriker: "Oönskat djur nu i Sverige", "Fruktad mårhundsten hotar från söder", "De förökar sig vansinnigt snabbt", "Älgjägare uppmans skjuta mårhundstarna", "Upptrappat krig mot mårhundsten", "Skjut alla mårhundstarna", "Nu ska mårhundsten utrotas". I mars 2010 tar Naturvårdsverket ytterligare nio miljoner ur anslagen för biologisk mångfald och lägger på mårhundstensprojektet. Senare samma år tilldelas projektet nya EU-miljoner för att, som Piteå-Tidningen skriver, "öppet förklara krig mot mårhundsten".

En enda gång får mårhundsten ett ansikte. När Patrik Lundbergs bok Gul utanpå recenseras i Sydsvenskan 2013, pryds artikeln av en mårhundsten poserade framför svenska flaggan. De nya LIFE-miljonerna läggs på intensifierad granskning. I norr ska gränsen mot Finland säkras. I söder måste sundet förbli en vallgrav mot, som TT skriver, "oönskad danskinvandring". Från känslös aptit, rabies och dvärgbandmask ska fåglar och människor skyddas.

Så bedriver vi naturvård. Så tar vi hand om den värld vi gett oss själva i uppdrag att förvalta. Västervikstidningens ledarsida, december 2010:

Det behövs en sammanhållen syn på vilka djur som skall få komma tillbaka och också en aktiv politik som verkar för att det blir verklighet. Kanske som enskilda initiativ, men definitivt med statens medverkan i botten. Precis som det behövs statliga insatser även för att hålla nere nyttillkomna arter som mårhundsten, vilken nu hotar vår inhemska miljö och fauna. (Västervikstidningen 29 december 2010)

I mårhundstens relation till den europeiska människan finns en konstant. Det var för att jagas den fördes västerut. Med jakt ska den nu drivas bort. Tillbaka över gränsen.

→ *Texten är ett återtryck ur Glänta 1.14, det första av tre nummer om migration. Glänta arrangerar också offentliga samtal och en kartutställning på samma tema, och Samira Motazeedi, som för tillfället lever som papperslös i Göteborg, bloggar på glanta.org.*

DET LEVDA

– bakvänt, översatt och fastslaget

Första gången det levda ska berättas är vi i ett rum på Migrationsverket. Bakom bordet, nära väggen, sitter migranten och jag. Vi har naturligtvis redan tidigare talat om det levda, om hur det bäst förmedlas, men det har inte tidigare berättats. Vi förväntas förhålla oss instrumentellt till berättelsen när vi går in i det här rummet. I asylen rymts inte det levda som liv – där rymts bara berättelsen.

Med i rummet, på kortsidan, sitter en tolk med uppdrag att översätta berättelsen om det levda till svenska. Tolkens talar på det sätt som det yrkesetiskt åligger denne; utan känslouttryck, fraseringar eller emfas. En berättelse blir nu inte riktigt densamma när den översätts till ett annat språk. Det finns rädlor, löften och anklagelser som svenskan saknar uttryck för. Beskrivningar kan tappa sin form. Tolkningen blir en berättelse om en annan.

Den vid verket anställda tjänstemannen sitter framför en dator och protokollför tolkens berättelse. Datorn står snett placerad, vid bordets andra kortsida, vilket gör att tjänstemannen sitter bortvänd. Vi ser inget ansikte och ingen tittar på migranten när hon berättar. Genom tjänstemannen blir berättelsen skriven och får omedelbart sin slutgiltiga form. Denna kommer in i beslut och domar, kanske under år framöver, att refereras till som migrantens asylberättelse.

Detta rum, där vi nu sitter, förvaltas av Migrationsverket och är i Göteborg inrymt i ett gammalt psykiatriskt vårdhem. Det finns en historisk och etymologisk stringens i lokalen. Asylerna var inom tidigare svensk sjukvårdsstiftning benämningen på slutna psykiatriska kliniker för obotliga patienter. Dessa inrättningar skulle juridiskt och administrativt särskiljas från hospitalen, där psykiatriska patienter vårdades i syfte att tillfriskna. Betydelseförskjutningen är avsevärd men asylerna är fortfarande en rumslig idé; tillflyktsorten, fristaden. Asylberättelsen är den berättelse, inte det liv, som rymts i fristaden. Vi som sitter i rummet kan mäta upp dess yta, med blicken eller stegen.

Berättelsen i rummet styrs av tjänstemannens frågor och pauseringar. Vanligen efterfrågas den kronologiskt omvänt, på ett sätt den vare sig har levts eller tänkts. Det finns flera skäl till den omvända kronologin. En berättelse inledd i ett slut, som därefter backar, förväntas sila bort det osanna. Det levda ska kunna berättas i alla

riktningar, också baklänges. Eftersom livet inte har levts baklänges ökar nu avståndet ytterligare mellan det levda och det berättade. En omvänd kronologi syftar också till att fokusera nuet. Asylberättelsen ska inte vara historisk eller kontextuell – den ska vara akut. Men migranten är, precis som jag, både historisk och kontextuell.

Tjänstemannen söker kausalitet och tydliga motiv i berättelsen, en begriplig gestaltning av berättelsens figurer. Det kan vara utvecklande frågor för en diktare, en nödvändig bearbetning av ett narrativ. För migranten är frågorna dock svåra att besvara. Varför kom polisen just vid lunchtid? Varför teg system? Vad var egentligen bybornas motiv? Migranten kan inte svara på det och om hon svarar blir det fiktion. Det är ändå viktigt att frågorna besvaras. Ett uteblivet svar öppnar för angrepp. Vi har därför gått igenom allt det här i förväg. Asylerna är ett redaktionellt arbete.

När vi lämnar rummet har flera timmar gått. Korridoren är bred, för att få plats med de sjukhussångar som en gång stod där. Berättelsen vi skapade kommer aldrig kunna omskapas.

Migrationsverket finner inte att du genom din muntliga berättelse har kunnat beskriva din religiösa övertygelse på ett övertygande sätt. Du har inte på ett levande sätt kunnat berätta om den beslutsprocess eller de steg du har tagit på vägen till ett beslut om konversion. Du har inte, på något djupare plan, kunnat beskriva dina tankar och känslor kring din homosexualitet. Inte heller lämnar du någon detaljrik beskrivning om hur det har påverkat dig känslomässigt att komma till insikt om din sexuella läggning. Det åligger också dig att i ett tidigt skede av asylprocessen berätta om samtliga omständigheter som kan grunda rätt till ett uppehållstillstånd. Migrationsverket bedömer att de du framkomna omständigheterna, att du varit utsatt för sexuella övergrepp, får ses som en upptrappning av din berättelse.

Det levda måste kunna berättas för att anses vara levdt. Den som inte har kunnat berätta släpps inte in i asylerna, fristaden. Den leds vidare till andra rum.

Rummen i domstolen kallar vi, som på klinikerna, för salar. Det implicerar en viss rymd och en viss verksamhet. Allt är annorlunda i salen jämfört med det tidigare rummet. Vi kan nu se tjänstemannen på kortsidan i ögonen. Parterna i salen har under sekel varit placerade på samma sätt,

eller framtvingsats. Världen utanför asylerna erkänner sådana avstånd eftersom vi aldrig, i något rum, lever varandras liv. Varje berättelse är fiktiv, genom sin förenkling och strävan efter kausalitet. Men asylberättelsen har begränsats och präglats av fler faktorer än människors allmänna oförmåga att vara varandra. Om migranten ertappas med just detta, att ha berättat om sitt liv, så har hon förlorat. En erfaren tjänsteman vet hur man blottlägger avståndet och berättelsens begränsning.

Man säger att domar faller i svenska domstolar. Fallet är domens verksamhet. Rätternas ledamöter avgör tillsammans om berättelsen är sann. I avgörandet sker fallet.

För det fall berättelsen aldrig friades finns ett sista, mer insynskyddat rum. Mycket få av oss har varit där; överinstansen prövar en endast handfull inkomna skrivelser per år. Den som inte blir trodd av överinstansen kommer därefter gömma sig i mängder av andra rum. Av alla dessa rum kommer inget att tillhöra migranten, varje yta är till läns. Berättelsen saknar nu åhörare.

Att säga att asylerna är rumslig är en berättarteknik. Rumsligheten implicerar avgränsning. Den som inte blir trodd går in i en utsträckning utan avgränsning; något ändlöst. Det är inte tydligt var hon är. Enligt rumslig logik är hon i fristaden om hon gått in men inte ut. Enligt berättelsens logik har inget av det liv som den papperslösa migranten fortsätter att leva med berättelsen att göra.

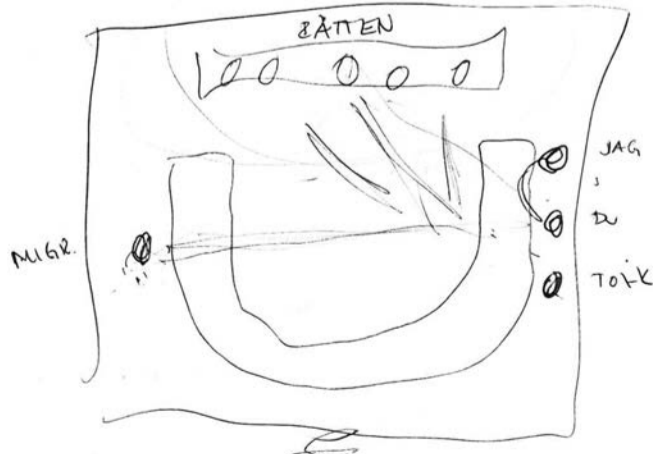
→ *Texten är ett återtryck ur Glänta 1.14, det första av tre nummer om migration. Glänta arrangerar också offentliga samtal och en kartutställning på samma tema, och Samira Motazeedi, som för tillfället lever som papperslös i Göteborg, bloggar på glanta.org.*

→ *Texten är ett återtryck ur Glänta 1.14, det första av tre nummer om migration. Glänta arrangerar också offentliga samtal och en kartutställning på samma tema, och Samira Motazeedi, som för tillfället lever som papperslös i Göteborg, bloggar på glanta.org.*

→ *Texten är ett återtryck ur Glänta 1.14, det första av tre nummer om migration. Glänta arrangerar också offentliga samtal och en kartutställning på samma tema, och Samira Motazeedi, som för tillfället lever som papperslös i Göteborg, bloggar på glanta.org.*

→ *Texten är ett återtryck ur Glänta 1.14, det första av tre nummer om migration. Glänta arrangerar också offentliga samtal och en kartutställning på samma tema, och Samira Motazeedi, som för tillfället lever som papperslös i Göteborg, bloggar på glanta.org.*

→ *Texten är ett återtryck ur Glänta 1.14, det första av tre nummer om migration. Glänta arrangerar också offentliga samtal och en kartutställning på samma tema, och Samira Motazeedi, som för tillfället lever som papperslös i Göteborg, bloggar på glanta.org.*

NEW PUBLIC MANAGEMENT

– skuggförvaltningens praktik

Skuggförvaltningens praktik

Skuggförvaltningens praktik

Den här texten diskuterar hur nyliberalismen som ideologi och *New Public Management* – den nyliberala styrningsfilosofin för offentlig sektor – skapar en skuggförvaltning med illiberala praktiker, rutiner och normer som dränerar institutionerna på legitimitet och urholkar demokratin.

DEN NYA IDEOLOGIN

Demokratis institutioner står under en systematisk urholkningsprocess som pågått i drygt två decennier. Angreppet tar sig olika uttryck men kommer främst från den ideologi som kallas *nyliberalism* och dess styrningsfilosofi för den offentliga sektorn, *New Public Management* (NPM).

Nyliberalismen skiljer sig på avgörande sätt från den klassiska liberalismen. Den viktigaste skillnaden är att nyliberalismen ser den ”fria” marknaden som den bästa modellen för alla sociala relationer. Grunden till detta är hur nyliberaler ser på *kunskap*. De menar att marknaden är bättre än någon enskild människa eller enskilt kollektiv av människor på att bearbeta information.

Marknaden är med andra ord en slags informationsprocessor och överlägsen människor när det gäller att fatta beslut om till exempel investeringar, priser eller fördelning av resurser. Därmed blir all inblandning i marknaden av ondo. I grunden innebär detta att demokratiskt beslutade regleringar måste offras till förmån för den fria marknaden. Samtidigt menar de flesta nyliberaler att marknaden inte är något naturligt utan måste *skapas* eller konstrueras med hjälp av lagstiftning.

För att förtydliga skillnaden och det som är nytt i nyliberalismen kan vi göra en enkel uppdelning mellan *marknadsökonomi* och *marknadsambälle*. I en marknadsökonomi använder vi marknaden som ett instrument när vi ser att den tjänar våra syften kollektivt som ett samhälle. Marknaden är viktig för att tillvarata individers kreativitet, arbetslust och entreprenöranda och för att skapa välfärd, men vi måste hålla ett öga på den och ha demokratiska politiska regleringar eftersom en helt otyglad marknad tenderar att skapa oönskade sociala effekter som till exempel alltför djupa ekonomiska skillnader och sociala orättvisor. Marknaden är ett instrument men inte ett mål i sig. Det finns också områden där vi föredrar att andra värderingar än marknadens fokus på konkurrens och vinstintresse ska styra. I ett *marknadsambälle* däremot blir marknaden modell för alla sociala

relationer och marknaden eller dess premisser införs på alla nivåer i samhället, inklusive i den offentliga sektorn, i utbildningen, i kultursektorn, och så vidare. Marknaden kommer här att triumfa ut själva demokratis kärna. Mänskliga val reduceras till *konsumtionsval*.

OMVANDLINGEN AV DEN OFFENTLIGA SEKTORN

I Sverige tog riksdagen ett beslut 1988 som vi här vill lyfta fram. Den skapar en konflikt mellan olika mål vilket gör att myndigheterna måste välja mellan att följa lagarna eller att följa regeringens direktiv.

Grundidén är enkel. Den offentliga sektorn tillhandahåller tjänster på samma sätt som företag. Dessa betalas för och utnyttjas av medborgarna, på samma sätt som av kunderna hos ett företag. Genom konkurrensutsättning, privatisering eller upphandling på entreprenad, målstyrning där målen kan mätas ekonomiskt, anses den offentliga sektorn bli mer effektiv och flexibel för att kunna möta kundernas (det vill säga medborgarnas) behov. Denna filosofi innebär ett brott mot den klassiska förvaltningsmodellen som utgick ifrån regelstyrning (reglerna ligger som grund) och ifrån att den offentliga sektorn hade en helt speciell och unik uppgift som handlade om att tjäna medborgarna och demokratin (dvs.”det offentliga”) och därför måste styras utifrån helt andra principer än de som råder inom näringslivet och som handlar om ekonomisk vinst. Den nya managementfilosofins intåg inom offentlig sektor har skett gradvis alltsedan riksdagsbeslutet 1988 genom en rad olika reformer under 1990-talet och

därefter. Det är detta som har fått namnet *New Public Management* (NPM). En helt central grund i NPM är att all verksamhet ska vara marknadsimiterande och kostnadseffektiv och att den därför ska vara mätbar så att den kan utvärderas. **Konsekvensen är att all verksamhet, vare sig det gäller en polisutryckning, ett studentsamtal eller en läkarundersökning, ska kunna omvandlas i siffror och bli mätbara. En annan konsekvens är att all professionell bedömning (till exempel av en läkare, polistjänsteman, lärare eller universitetsprofessor) kommer att underordnas den byråkratiska kontrollanten och dennes utvärderingar.** Med andra ord leder NPM till såväl professionalisering som till uppbyggnaden av en massiv byråkrati.

Men det finns en annan och möjligen ännu allvarligare konsekvens av NPM som vi här vill lyfta fram. Den skapar en konflikt mellan olika mål vilket gör att myndigheterna måste välja mellan att följa lagarna eller att följa regeringens direktiv.

SKUGG-FÖRVALTNINGENS FRAMVÄXT

Grundlagar som yttrandefrihet och meddelarfrihet och de lagar som handlar om hur den offentliga sektorn ska fungera utveckledes i relation till uppbyggnaden av den demokratiska staten och dess institutioner. De är sammanvävda med den offentliga sektorn som ett instrument för demokrati. Här ligger det ena fundamentet för hur den offentliga sektorn ska styras. Det andra fundamentet kommer från regeringens direktiv som nu är genomsyrade av managementfilosofins krav på marknadsimiterande beteende, ekonomistyrning, konkurrens, mätbarhet med ständiga kontroller och utvärderingar. Det senare innebär mål och krav som ibland står i direkt konflikt med de förra. NPM kan tyckas vara en högst osannolik idé då konflikten med grundläggande svensk lagstiftning är uppenbar. Konflikten löses i praktiken genom att en skuggförvaltning skapas där känsliga ärenden, som kan strida mot lagen, hanteras i interna PM och hemliga konsultrapporter. Effekten är en dubbelhet i förvaltningen som skadar förtroendet och urholkar institutionernas demokratiska legitimitet, samtidigt som det skapar allvariga arbetsmiljöproblem för de anställda.

:Jens Stilhoff Sörensen Erik J. Olsson

Skuggförvaltningens praktik

Skuggförvaltningens praktik

Skuggförvaltningens praktik

Enligt svensk lag ska offentliga myndigheter uppfylla en hög grad av öppenhet och transparens, t.ex. vid tjänstetillsättningar och personalärenden. Myndigheters öppenhet är garanterad i grund- och förvaltningslag. Yttrandefriheten får inte begränsas annat än genom lag och för vissa i grundlag angivna syften. Inom näringslivet finns inte samma rättsliga krav på transparens. Där får den grundlagsstadgade yttrandefriheten begränsas av företagsledningen, som även tillsätter tjänster och handlägger personalärenden i stort sett som den vill. Förhållande har lett till kritik om att anställda inom näringslivet inte åtnjuter samma skydd av yttrandefrihet och meddelarfrihet som offentliganställda. Men i stället för att stärka demokratin genom att förbättra yttrandefriheten inom den privata sektorn har vi fått en motsatt utveckling. Yttrandefriheten hotas nu alltmr inom den offentliga sektorn. Problemet är systematiskt och strukturellt.

Om den styrmodell som regeringen kräver inte är förenlig med grund- och förvaltningslag, vad ska då få stryka på foten? En möjlighet vore att myndigheten helt enkelt gör uppror mot regering och trots allt tillämpar lagen. Men myndighetens chefer har lydnadsplikt mot regeringen, varför det vore att säga av den gren på vilken man sitter. Ett annat alternativ vore att strunta i lagen och köra på som inom näringslivet. Den strategin riskerar dock leda till skriverier i media där offentliga lagbrott har en tendens att uppmärksammas. I värsta fall uppstår det av alla myndighetschefer fruktade ”mediadrevet”. När drevet väl är ett faktum måste regeringen till slut agera, t.ex. genom att avsätta myndighetschefen. Så även den möjligheten är i praktiken inte framkomlig.

För att hantera detta dilemma har myndigheterna och deras jurister upptäckt ”en tredje väg”: att inför offentlighetens blickar låtsas som om man följer lagarna, men inåt ha en helt annan förvaltning, det vill säga ett slags skuggförvaltning, som fungerar som i näringslivet. Genom att skenbart följa lagarna håller man media på behörigt avstånd samtidigt som man uppfyller regeringens uppdrag att tillämpa NPM som styrmodell. På så sätt hoppas man båda kunna äta kakan och ha den kvar. En skuggförvaltning är med andra ord en förvaltning med en för utomstående dold parallell förvaltningsstruktur där ärenden som inte passar in i den offentlig-rättsliga strukturen hanteras, ofta i strid mot lagarna, framför allt grundlagarna

och förvaltningslagen. Genom att sådana ärenden inte diarieförs utan hanteras enligt vår analys är vad man kan förvänta sig när två kulturer – en rättslig-offentlig och en företagsorienterad – krockar med varandra. På begäran fattade förvaltningschefen beslutet att PM skulle diarieföras centralt, ett beslut som dock inte utfördes på lägre nivå i hierarkin.

SKUGG-FÖRVALTNINGENS PRAKTIKER

I vårt arbete med att inom ramen för org-anisationen *Academic Rights Watch* bevaka den akademiska friheten i Sverige har vi dokumenterat flera exempel på skuggförvaltningar inom den statliga högskolan. Det som sker är att alldagliga ärenden, där risken är liten att hanteringen strider mot lagen, diarieförs och visas upp för det offentliga som en fin fasad. Ärenden där man tangerar eller överskrider det rättsligt tillåtna diarieförs inte längre utan hanteras i interna PM och hemliga konsultrapporter. Det gäller särskilt grundläggande civila och förvaltningsmässiga rättigheter som i NPM-systemets värld inte finns. Sådana ärenden hålls i bästa fall samlade och ordnade på institutionerna, vilket gör att det i praktiken är omöjligt för en utomstående att hitta dem. Man vet inte ens vad man letar efter då ärendena inte finns i den centrala diarieföringen, dvs. ”inte existerar”.

Justitiekanslern (JK) utför visserligen regelbundna kontroller av myndigheters diarieföring. Men för att avslöja högskolorna skulle man behöva ägna månader åt att gräva i institutionernas lokala arkiv, utfråga vittnen och utreda. Det framstår som osannolikt att JK kan uppbyda den energin. JK är en underbemannad myndighet mot bakgrund av uppdraget att kontrollera flera hundra statliga myndigheter, vilket här naturligtvis spelar uppdragsgivaren – regeringen själv – direkt i händerna. Efter JK:s med nödvändighet ytliga undersökningar framstår det därför normalt som om allt gick rätt till.

Ett exempel är ett PM utfärdat vid ett av våra största universitet där forskare inom en avdelning förbjuds yttra ”överdriven kritik”. JK har som reaktion på en anmälan bedömt att reglerna inte inkräktar på yttrandefriheten. Andra insatta, även jurister och statsvetare, har gjort den motsatta bedömningen. Ingen har dock förnekat att reglerna skulle ha med yttrandefriheten att göra. Trots detta har PM inte diarieförts varför JK troligen aldrig hittat det om det inte gjorts en anmälan.

Ett annat exempel, denna gång från en mindre högskola, illustrerar hur myndigheter visserligen registrerar ärenden, men sedan förvägrar intresserade tillgång till diariet. Exemplet dokumenterar också hur förvaltningslagens regler sätts ur spel när en anställd anklagas för trakasserier utan möjlighet att bemöta eller kommentera uppgifterna. Högskolan bröt därmed mot förvaltningslagens regler om att part har rätt att yttra sig över uppgifter som tillförts ett ärende. Även detta ärende gällde yttrandefriheten, som inom högskolan är absolut central, då den anställde, en professor, ursprungligen irriterat högskoleledningen genom att berätta för studenterna att det förelåg olika uppfattning om lämpligheten att flytta en utbildning till annan ort. För detaljer och utförlig dokumentation hänvisar vi, i båda fallen, till vår webbplats, www.academicrightswatch.se.

Ärendet med PM:et är intressant även därför att det dokumenterar hur

spänningar uppstår inom ledningen angående vad som ska diarieföras, vilket enligt vår analys är vad man kan förvänta sig när två kulturer – en rättslig-offentlig och en företagsorienterad – krockar med varandra. På begäran fattade förvaltningschefen beslutet att PM skulle diarieföras centralt, ett beslut som dock inte utfördes på lägre nivå i hierarkin.

Ett annat område där krocken mellan två kulturer blir extra tydlig är när myndigheter inför egna kommunikationsregler och policys som strider mot grundlagens regler om yttrandefrihet eller skapar osäkerhet kring elen och andra grundlagar. Fenomenet är nu utbrett bland statliga såväl som kommunala myndigheter. I den mån kommunikationsdokumenten bara finns på internsidorna, där utomstående inte direkt kan komma åt dem, är de en del av skuggförvaltningen. I övrigt illustrerar de den dubbelhet och osäkerhet som NPM förorsakar.

Införandet av skuggförvaltningar är en praktiskt nödvändig följd av NPM-styrningen i en offentlig-rättslig miljö och leder inte bara till att möjliga brott mot de civila rättigheterna sopas under mattan, utan också till stora konflikter och arbetsmiljöproblem inom hela den offentliga sektorn.

KONTROLL-INSTANSERNAS KOLLAPS

När meddelar- och yttrandefrihet hotas och när tjänstemän inom den offentliga sektorn inte längre kan upprätthålla sin ämbetsmannaetik gentemot ”det offentliga”, det vill säga mot folket och rapporterare oegentligheter så försvinner en central del av den demokratiska kontrollen. Det som återstår är massmedia och de juridiska kontrollinstanserna, det vill säga domstolarna och Justitieombudsmannen (JO), Justitiekanslern (JK), och för regeringen och dess minister Konstitutionsutskottet (KU).

Vi har redan diskuterat problemet med JK men i ett av de fall vi dokumenterat och beskrivit ovan har faktiskt JK agerat mot skuggförvaltningen. I ett annat fall har JK genom att urholka meddelarfriheten underlättat för myndigheterna att bedriva skuggförvaltning, till exempel när det gäller kravet som infördes av en institutionschef att alltid anmäla missförhållanden till institutionsledningen, vilket gör att det i praktiken blir omöjligt att utöva meddelarfriheten anonymt. En sådan lokalt införd regel hör till kategorin ”formaliteter” som enligt Europakonventionen måste berättigas som ”nödvändig i ett demokratiskt samhälle” för att vara laglig.

Den medborgare som vänder sig till JK blir så gott som alltid besviken på resultatet. Hur kommer det sig? Svaret är att JK inte är en oberoende rättsinstans utan en myndighet underställd regeringen. Som sådan har den begränsat intresse av att beivra oegentligheter som, i förlängningen, regeringens egna chefer begär i tjänsten, till exempel vid en högskola eller annan myndighet. JK:s funktion är i praktiken att skydda cheferna från kritik genom att bortförklara och bagatellisera deras handlande, så att myndighetshjulen i effektivitetens namn kan rulla på som tidigare, under skenet av att en objektiv juridisk bedömning gjorts. Förutom att ge myndighetscheferna vatten på kvarn ligger faran i JK:s verksamhet i att myndighetens beslut blir vägledande i domstolarna, vilket leder till en politisering av rättsystemet där

lagarna i praktiken omtolkas på ett sätt som systematiskt gynnar den styrande makten, på medborgarnas bekostnad. Samma sak kan sägas om JO, som dock lyder under riksdagen och inte under regeringen (en härfin skillnad då regeringspartierna normalt har majoritet i riksdagen). Det eventuella värdet av att anmäla till dessa tillsynsorgan ligger därför främst i den uppmärksamhet som själva anmälan skapar.

KU i sin tur är helt öppet politiskt och kontrolleras av de politiska partierna själva och i grunden av regeringens majoritet. Det finns inga krav på att närvara för den som blir kallad eller att svara på frågor eller ens att tala sanning. Att KU är en tandlös instans framgick med stor tydlighet i våras när före vice statsministern Maud Olofsson öppet visade sin brist på respekt genom att helt enkelt strunta i att komma när hon blev kallad. Det sken av fungerande demokratisk kontrollinstans som hållits uppe försvann plötsligt inför maktens öppna arrogans.

Med dessa instanser borträknade är domstolarna det som återstår av juridisk kontroll. Tyvärr tycks deras roll som garant för demokratis grundvalar vara högst ambivalent. I en ny dom från högsta förvaltningsdomstolen (2014) stärks möjligheterna att utöva skuggförvaltning genom att intern e-post nu inte längre betraktas som allmän handling, utom i vissa speciella fall.

Med så svaga och menlösa kontrollinstanser saknas ett effektivt fungerande institutionellt skydd för demokratin. Samtidigt förespråkar eller accepterar de dominerande politiska partierna inom båda blocken idag NPM och ett riksdagsval gör därför föga skillnad. När de politiska och juridiska institutionerna inte längre skyddar demokratin och när politikerna inte längre kan representera medborgarna i grundläggande demokratiska frågor återstår endast för medborgarna att själva direkt ställa sina politiker till svars och organisera och uttrycka sitt motstånd. Om ett sådant inte kommer kan skuggförvaltningens framväxt och demokratis urholkning fortskrida systematiskt utan hinder.

Överallt :Jonas Gren

Överallt :Jonas Gren

När jag blir stor ska himlarna falla När himlarna faller och jag blivit stor ska jag ha pengar så att mina barn kan välja vad som passar just dem Mina barn ska välja bland färger De ska ha

en färgglad begravning De ska ha varit godmodiga inte fruktat bevarat sin stolthet överat omsorgen Jag ska ha lämnat de demokratiska partiernas åsikter om omsorgen i arv

När jag blir stor ska jag ha golv Det ska vara golv att stampa av från Det ska vara golv att flyga upp från Det ska inte vara tak Det ska vara golv Det ska vara starka golv Det ska vara stora golv Det ska vara golv som aldrig slutar växa

När jag blir stor ska människor åka bort Människor ska inte vara kvar Det ska inte vara backstugusittare Det ska vara rörelse Det ska inte vara bananer som hänger kvar Det ska inte vara blåbär som ruttnar Det ska vara plock Det ska vara hinkar Det ska vara lådor Det ska vara bananer lådor blåbär prämar luft hinkar plock

när jag blir stor ska det vara fria bananer Det ska vara bananer som åker bort Det ska vara blåbär som åker bort Det ska vara plockkare som åker bort Det ska inte vara blåbär bananer plockkare människor som inte åker bort när jag blir stor När jag blir stor ska jag ha omsorg Jag ska ha omsorg om barn Det ska vara barnomsorg Det ska vara barnomsorg som gör att jag

→ Jens Stilhoff Sörensen är lektor i globala studier och forskare vid Utrikespolitiska Institutet. Erik J Olsson, är professor i teoretisk filosofi vid Lunds universitet. Författarna representerar också organisationen Academic Rights Watch som bevakar den akademiska friheten i Sverige.

som har barn
kan koncentrera mig på
jobbet
Det ska vara barnomsorg
som driver upp
arbetsutbudet
Jag ska investera i
människor
som driver upp utbud
Jag ska investera i äldre
Det ska vara äldreomsorg
Det ska vara äldreomsorg
som gör att jag
inte tvingas
gå ned i tid
för ta hand
om mina gamla
När jag blir stor
ska det vara lätt
att få en fot
in på arbetsmarknaden
Det ska inte löna sig
att ha bögge fötterna
utanför
Det ska vara svårt
att stå
på två fötter
utanför marknaden
Det ska vara kallt
Det ska göra ont
i foten
Jag ska skapa
ingång
på marknaden
för fot
Fot ska vara innanför
Fot ska stå på eget ben
Fot ska vara varm
Fot ska vara torr
När jag blir stor
ska världen vara stor
Det ska vara liftar
Det ska vara röntgen
Det ska vara lika
Människor ska inte
behöva åka bort
till ställen
som känns främmande
När jag blir stor
ska jag ha marknad
Det ska vara marknad
för friska
och sjuka
När människor inte
är på marknaden
ska det vara
för att de inte finns

När jag blir stor
ska ljuset flöda
Det ska flöda
från den bultande
eldkroppen
genom mörkret

in i gaser
in i plantväggar
in i celler
Det ska lagras
inuti i celler
Det ska vara människors
hjärta
Det ska vara människors
ljus
När jag blir stor
ska jag vara överens
Människor ska vara överens

När jag blir stor ska jag
ha välfärd
När människor inte har råd
med välfärd
ska jag ha ambitionen
att människor har råd
Jag ska ha råd med
den ambitionen
Den ska kosta
Det ska inte vara gratis
Det ska inte vara tvång
Det ska vara morot
Det ska vara morötter
Det ska vara land av
morötter
Människor ska inte vara
piskade
Det ska inte vara piskor
Det ska vara människor
som inte har råd
och som
jagor morötter
När jag blir stor ska jag
växa
Jag ska växa när jag
arbetar
När jag är sjuk ska jag
krympa
Då ska jag vara liten
Jag ska vara infinitesimal
Jag ska ha potential
Jag ska komma tillbaka
Jag ska snabbt komma
tillbaka
i arbete
Då ska jag växa
Jag ska stå på min plats
under samhället
och växa

→ *Texten är ett utdrag ur boken "Överallt ska jag vara i centrum", som ges ut i höst/vinter (NON förlag 2014), och bygger delvis på två partiprogram: Socialdemokraternas "Framtidskontrakt" och Moderaternas "Ansvar för hela Sverige".*

2014-06-18 07:37 **Elis Larsson** God-morgon!

Jag skulle vilja höra dig definiera utifrån din egen politiska position hur du tänker kring saker generellt sett. Frågor:

1. Har vi ett ansvar eller "skyldighet" att ta ansvar för världen eller inte? Hur gör du, och hur tänker du i relation till det? Du var inne förut med utbeningar av vad jag menade med alla dessa ord, och för att undvika det spåret (som jag inte är närmare nyfiken på, men kan diskutera men helst inte på bekostnad av en diskussion om hur saker och ting skulle kunna bli) så är min definition av ansvar i den här meningen: försöka undvika processer som skadar människor.

2. Låt oss säga att det är så att performativitet fångar en stor del av hur social och kulturell förändring av samhället faktiskt sker. Samhället reproducerar sig själv konstant i performativa akter, på makro- och mikro-nivå. Vår öppning som människor är att frigöra oss själva i relation till de strukturer vi reproducerar och, högst medvetet eller ifall inte den analytiska förståelsen finns högst omedvetet, påbörja nya reproducerande projekt?

3. Min poäng är, för att renodla: Är inte performativitet som analytiskt verktyg ett redskap som skulle kunna användas för att kunna påverka samhället mer exakt och mer förändringsgenererande? Om du inte vill hålla dig till din politiska position är det ok, men jag skulle vilja ha svar som är både politiska och konst-teoretiska i så fall, kanske tudelade, alltså du får svara konstteoretiskt på frågorna men du ska också (enligt min kommunikativa önskan) svara utifrån dig själv som politisk aktör.

Allt gott, hörs sen!

Jag kommer ha besök av en mindre släkting idag så jag kommer inte kunna vara fullt ut närvarande i chatten fram till klockan 15 ungefär, bara så du vet. Sen är jag relativt ledig och kan chatta tror jag.

2014-06-18 15:43 **Åsa Elieson** Min politiska position... Jag vet inte. Dels har jag, liksom du, liksom alla, olika politiska positioner hela tiden /.../ Politiskt sett så är jag en motståndskonstnär. Alla konstnärer är motståndskonstnärer, (Hötorgsmålare, dekoratörer, posörer med fl goddagsplitar bortrånade.) Så vad menar jag att min verksamhet som en s.k. performancekonstnär (jag spot-tar f.ö. på ordet) innehåller för typ av politiskt motstånd? Jo, det gäller själva formen i första hand, det att befinna sig i, och inkludera andra i genomförandet/ formandet i sig. Teman och ämnen kan ju växla och varieras. I ett samhälle som är fixerat på objekt och ämne och resultat, där alla – till och med avarter av konstlärare m fl auktoriteter tjarar och tjarar med sina frågor om "VARFÖR!" och "Vad HANDLAR DET OM!, ser jag det som min plikt att motgunga stenhårt i min fråga om HUR.

I ett kapitalistiskt samhälle förväntas alla sikta mot särskilda mål. Allt ska resultera i något. Dessa mål är uppsatta i enlighet med rådande ideologier. En hemstädning syftar till att uppnå ett rent hus, en vävstol ska producera en matta, en firma gå med ekonomisk vinst, plug-gandet sker för att klara ett prov, som ska leda till jobb, som ska leda till... osv. Om jag fattat påven rätt ska samlag leda till barn. Annars inte. Ändå: samlag har vi oavsett. För de flesta av oss är knulleriet i sig värt. Att befinna sig i knulleriet. Ofta sker ju samlag rent instrumentellt för andra syften än barnalstring också. För att bibehålla husriden, för att känna sig och upplevas som normal, för att det sägs leda till god allmänhälsa, för att på den intimiteten sägs det att det går att bygga långvariga relationer osv. Men i grund och botten godtar vi inte att hålla oss till enbart dessa skäl. Nej. Vi menar i grund och botten att det fina med samlaget är samlaget i sig själv. Vad om vi skulle kunna utvecklas som människor och bättre ta tillvara njutningen och plågan även på övriga områden i livet? I den mening-en finns i min verksamhet rent pinsamt förnumstiga uppfostrande stråk.

:Elis Larsson
Åsa Elieson

AGNOSTICS – THINKING THE WORLD POLITICALLY

excerpt DEMOCRACY OR REPRESENTATION?

:Chantal Mouffe

At the centre of the dispute about how to interpret recent protests (such as *Occupy*, *Indignados*, riots in European cities) lies a very old polemic about the nature of democracy and the role of representation. Two positions confront each other: one sees representative democracy as an oxymoron and argues that a "real" democracy needs to be a direct or even a "presentist" one; another claims that far from contradicting democracy, representation is one of its very conditions. This is an issue that I have examined in previous works, and it might be useful to revisit some of these arguments to clarify what is at stake in the current dispute.

In *The Democratic Paradox*, I argued that Western liberal democracy is the articulation of two traditions: liberalism, with its emphasis on liberty and pluralism, and democracy, postulating equality and popular sovereignty. While both of them have important strengths, they are ultimately irreconcilable, and the history of liberal democracy has been driven by the tension between claims for liberty and claims for equality. What has happened under neo-liberal hegemony is that the liberal component has become so dominant that democratic values have been eviscerated. Several previous democratic advances have been dismantled, and under the motto of "modernization", core democratic values have been dismissed as "archaic".

Without underestimating the serious shortcomings of social democracy, it is clear that the situation has drastically worsened under neo-liberal hegemony. The democratic value of equality has been set aside, conveniently replaced by "choice" in the discourse of the "third way" and its social-liberal avatars. It is really regrettable that so many parties on the centre-left are ready to accommodate themselves to what has rightly been described as a "post-democratic" condition.

There are alternatives, however, and we should not accept the current situation as the final way of articulating liberalism and democracy. [The experience of progressive governments in South America in the last decade proves that it is possible to challenge neo-liberalism](#) and to re-establish the priority of democratic values without relinquishing liberal representative institutions. It also shows that the state, far from being an obstacle to democratic advances, can in fact be an important vehicle for fostering popular demands.

[The recent "citizen awakening" in Europe and in the US is very encouraging because it breaks with the post-political consensus.](#) A taboo has been broken and many voices are now being heard, contesting the inequalities existing in our societies. To effectively challenge neo-liberal hegemony, it is crucial, however, that all the energies that have erupted are not diverted towards the wrong channels. I am afraid that this is what could happen if representative institutions become the main target of the protests. There is no denying that representative institutions are in crisis in their current liberal democratic form, but I do not believe that the solution resides in the establishment of a "non-representative" democracy, or that extra-parliamentary struggles are the only vehicle for making democratic advances.

Such views are popular because they chime with the idea, fashionable among sectors of the left, that the Multitude could auto-organize itself, avoiding taking power and becoming the state. To find such an anti-political approach among activists involved in the various movements of the outraged is worrying because it forecloses the possibility of designing an adequate strategy for their struggle. When representation is seen as the problem, the aim cannot be to engage with current institutions to make them more representative and more accountable; the aim is to discard them entirely. The objective of the movements can be visualized as an "exodus" from given forms of democracy, on the ground that attempting to transform existing institutions is futile and that representative democracy has to be relinquished.

Many among those who reject representation identify representative democracy with its current "post-democratic" form and with the actual workings of the parliamentary system. They do not see that the problem concerns the way representative institutions function at the moment, when so many voices are excluded from representation.

What needs to be challenged is the lack of alternatives offered to citizens, not the very idea of representation. A pluralist democratic society cannot exist without representation.

Jag syftar till att utvidga sensibilitet och deltagande i världen. Jag tänker att vi behöver öva oss i detta, när alla stirrar på resultat, mål och mening, som alltid ligger någon annanstans. Det låter ju som rena mindfulness-flummet, det här. Blame it on me om och när det blir så, nåt slags neoliberalt individuellt projekt. Nej för fan. Människans kropp ingår i en större kropp. Vi kan kalla det för samhällskroppen, kamrat. Detta att INTE sikta på resultat och rita upp målbilder, inte strunta i kroppen, formen och språket på vägen, eller bara anse dem som medel och verktyg på vägen, är en inte så litet radikalt aktivitet i denna tid, dessvärre. Därför det performativa, I SIG SJÄLV. DET är min politiska position. Du frågar om ansvar. I den specifika meningen "Försöka undvika processer som skadar omgivningen" Jag vet inte. Var går gränsen? Var exakt gränsar verket/verksamheten mot "omgivningen"? Går det att både gå in i en förment öppen process och ett gemensamt ansvar, och samtidigt positionera sig som något med ett övergripande ansvar för händelseutvecklingen? Är inte det något slags hyckleri? Jag tänker ändå på ansvar här, som konstnär, att stå ut och låta stå ut, med det njutningsfulla såväl som det smärtsamma, också med oförenligheter. Rätten och möjligheten att stå fram som en Annan, oavgjord och främmande.

2014-06-20 19:46 **Elis Larsson** Hej! Ja, jag är mitt i midsommarfirandet men tycker om det du skriver. På återkommande.

2014-06-24 21:38 **Elis Larsson** Hej! Jag är mitt inne i en skoluppgift så jag kommer inte skriva på några dagar tror jag. Hörs!

→ *Texten är ett utdrag ur en chat om maktstrukturer, konst och aktivism mellan Åsa Elieson och Elis Larsson som inte kände varandra sedan tidigare. Klockan 02:36 den 17 juni skickades första meddelandet. 28 juli 03:28 avslutades chatten. Läs hela på www.icia.se*

→ *This is an extract from the conclusion in Chantal Mouffe's latest publication *Agonistics: Thinking the World Politically* (2013, Verso, London) Chantal Mouffe har från sin akademiska position varit en skarp kritiker av samtidens så kallade "postpolitiska tillstånd". Samtidigt som hon diskuterar och framhäver folkliga protester, aktivism och kritisk konstnärlig verksamhet som viktiga företeelser i Europa och övriga världen så går hon också i djupt försvar för den representativa demokratin. Men, menar Mouffe, denna måste ge plats för att uttrycka verkliga motsättningar, och dessa motsättningar måste kunna hanteras politiskt. Från ett svenskt perspektiv väcker detta många frågor: Vem representeras i våra församlingar idag? Finns där passion? Hur ska vi förstå framgångar för nya aktörer, som Sverigedemokraterna och Feministiskt initiativ? Och vad är "den nyliberala hegemonin"?*

ÖPPET BREV TILL EN ARBETARKAMRAT

You know my mama used to always say . . . that struggle is worth it . . . because within struggle is purpose and purpose is where your worth is.

LÄNGS ARBETSLINJEN

Du vet hur det är.
Ledan,
tröttheten,
motviljan UPP I HALSEN.

Längre bort en kamrat som känner samma, men vi växlar inte de ord som skulle vara en lättnad. Vi är rädda.

Vi pratar inte om vad vi tjänar, vi skäms över att tjäna så lite. Om du vågar höja din röst, får du det brutala beskedet:

ANTINGEN DETTA
ELLER INGENTING ALLS

Du tiger och tar emot.

Små förödmjukelser genomdränker ditt liv, får hjärtat att frysa i kroppen liksom fukten genomtränger hela ens varelse när man inte har någon eld.

Du fogar dig.

Du vet att inget hindrar dom från att ställa dig på gatan, som man kasserar ett utslitet verktyg. Och även om du fogar dig blir du ofta ställd på gatan i alla fall.

Ingen säger något.

SEN GÅR VI HEM

Sista krafterna för att rusa till bussen, letar efter en ledig sittplats och finns det en siter vi där och somnar på sätet.

Du har inte tjänat mycket idag.

Du får dra åt svångremmen, du får kavla upp ärmarna, du får kamma dig och vända på örena, avstå från det som skänker avspänning.

Det finns inga krafter över för att gå en promenad, prata, läsa, älska, organisera, leka, leva.

VAD BETYDER VI FÖR VARANDRA?

VAD BETYDER DET ATT VARA ÖMSINT?

VAD BETYDER DET ATT ÄLSKA?

HUR BLEV DET SÅ ATT VI FINNER DET NÄSTAN NATURLIGT

ATT BEHANDLAS SOM TING?

Jag lider mest av känslan av att vara ensam, när jag blir underbetald, när jag inte orkar, när jag inte gör något när jag görs osynlig.

Jag konstaterar varje dag att bara dom i kapitalistsamhället med pengar i plånboken får vara människor, har rätt att fordra hänsyn.

Det måste ändras.

NU

Rättigheter måste hävdas och göras kända, röster höjas och höras.

Det ska inte finnas en enda person som inte vet att vi är missnöjda, att vi är förtryckta, att vi inte finner oss i vår lott.

Somliga kommer anse att vi har rätt, andra att vi har fel. Men alla ska reflektera över vårt öde, tänka på oss, frukta oss, eller önska att vi gör uppror.

VI HAR VIKT OCH BETYDELSE

När en orättvisa begås mot oss kommer konsekvenserna att skaka hela samhället i grunden.

I kampen finns mening och gemenskap.
Det är värt allt kämpande.

— Simone Weil, Angel Haze,
Johanna Gustavsson
1936/2014

MOSTER-MASKINEN

Sitter vid sjukbädden vid hennes sida. Ser henne kämpa för sitt liv, att återigen försöka lura döden. Denna gång förgäves. En vägg av maskiner bakom henne som genom ett nät av sladdar och slangar försöker underlätta hennes kamp. Andningsrespiratorn, monitorer som mäter syrehalt och hjärtfrekvens, dropp i varje arm, kateter, en direktkran in i blodådrorna i halsen, slang ner i halsen med hjärtmedicin, sönderstuckna ljumskar och armar.

Hon har lurat döden fler gånger än någon annan. Tagit sig igenom allt med en ren viljestyrka, trots en så svag kropp. Men nu finns det inga marginaler kvar att ta av. Blodförgiftningen sprider sig upp via benen, upp i underlivet. Lever och njure har redan lagt av. 15 liter vatten har pumpats in i kroppen för att få upp blodtrycket. Benen börjar dö, huden börjar lossna och läcka. En blå ton sprider sig över hela kroppen. Respiratorn håller lungorna med möda igång. Hjärtat sviktar, kämpar vidare tack vare hjärtmedicinen.

På mornarna möter jag läkarna. De kallar det krigsråd. Informerar om läget, vilka beslut som måste tas, vilken prioritet som ges för att försöka rädda henne. Först få hjärtat att verka stabilt, sedan få upp blodtrycket för att hoppas lever och njure går igång, därefter försöka få ut giftet ur kroppen. Sedan diskutera hur mycket av kroppen som kanske kommer behöva amputeras. Varje steg förenat med ett stort ”om”. Om hon klarar steg ett, om hon klarar steg två. Hur mycket det är värt att utsätta hennes kropp för.

För att till slut konstatera att kroppen inte svarar på några behandlingar. Kroppen, huden, köttet börjar dö. Det får inte tillräckligt blod och syre. Blodförgiftningen och urinförgiftningen sprider sig. Hjärta och lungor hålls igång av maskiner, i en blå zombiekropp. Medan medvetandet finns kvar, livsviljan – men som nu sover tungt av den fysiska utmattningen. Kroppen koncentrerar all energi till det väsentliga. Krigsrådet konstaterar den fjärde dagen att det är dags att samla familjen. Det är inte humant att låta förfallet fortgå. Vid tolvtiden stänger de av maskinerna, kopplar ur allt livsuppehållande, tar bort hjärtmedicinen och respiratorn. Vi ser på när hon dör, hur hjärtat börjar svaja och inte orkar, hur hon drar in de sista andetag. Sedan borta.

MÄNNISKOR OCH MASKINER

Min mosters liv har alltid varit beroende av maskiner. Tekniska maskiner och sociala maskiner. Maskinerna har blivit en del av henne, stegvis förvandlat henne till en cyborg, en maskinkropp. Hon blev rullstolsbunden när hon var tolv år. Hennes kropp formade sig efter rullstolen, stolen efter henne. Varje försök att byta till en ny bättre stol avvisades, de passade aldrig, kändes fel att sitta i, sittkuddarna avlastade på fel ställen. Hon hade växt samman med sin gamla stol. För sjuont år sedan fick hon sin respirator. Med bättre syresättning förändrades allt, sömnen blev bättre, panikångesten på grund av den ständiga syrebristen försvann, kroppen slapp vara konstant utmattad och blev starkare. Med datorn, Internet och ett smart program att kunna skriva utan tangentbord öppnades helt nya möjligheter till ett socialt liv. Via alla communities, chattar, spelidor och dejtingsajter växte det sociala umgänget, hon fann kraft att bryta med sin sambo och träffa en ny man. Med respirator, rullstol och dator levde hon ett allt socialt rikare liv trots att kroppen försvagades. Varje maskin markerade å ena sidan kroppens sönderfall, men innebar å andra sidan ett kvalitativt förbättrat liv.

I Gerhard Raunigs bok *A Thousand Machines* (Semiotexte, 2010) går han igenom hur synen på maskiner förändrats genom historien och spårar ordets ursprung i grekiskans *mechané* och romerskans *machina*. Istället för synen på en maskin som en avgränsad sak lyfter han fram Deleuze och Guattaris perspektiv på maskiner som sociala, tekniska eller abstrakta, baserade på sammankedjandet och sammankopplingar. En maskin är inte en sak, utan är sammankopplandet av x OCH y OCH z, hur de verkar tillsammans. Cykeln är ingen maskin, men däre-mot cykeln och cyklisten i kombination. Raunig tar upp två exempel på två tidiga förekomster av maskiner: krigsmaskiner och teatermaskiner. Krigsmaskinen är apparater för att belägra, storma, bryta sig in eller försvara en befäst stad. Maskinerna består både av en teknisk sida och en social – användandet av list. På samma sätt med teatermaskiner, som var en teknisk lösning för att genomföra ett berättartekniskt grepp och fram-skapa illusioner på teaterscenen. Vi kan jämföra med ordet ”uppfinnings” dubbla betydelse. Denna dubbla betydelse av

maskin förändras under 1700-talet, då begreppet börjar få mer innebörden av en avgränsad apparat. Deleuze och Guattari återvänder till dess tidigare betydelse, som ett assemblage av koncept.

Maskiner är inte organiska, där allt har sin givna plats och funktion i en väl balanserad helhet (jämför den materialistiska upplysningsfilosofen Julien Offray de La Mettrie’s verk från 1748 *L’Homme machine*, ett mekaniskt perspektiv på Människo-maskinen). Maskiner kopplas samman, sammankedjas och expanderar. Och de bryter samman, fungerar ibland, tvingas kompletteras, lagas eller sätts samman med andra för att fungera. En maskin är i rörelse, havererar ofta och byggs om eller får ett nytt användningsområde.

ASSISTENTMASKINEN

Moster-maskinen var inte bara tekniska apparater, respiratorer, andningsmaskiner, hostapparater, slem suger, lyftar, syremätare och termometrar. Det var också hela sammankedjandet av arbetare, personliga assistenter och släktingar, som blev beståndsdelar i moster-maskinen. Som beståndsdel i moster-maskinen var vår uppgift att sköta moster-kroppen; både den levande fysiska och den tekniska maskinkroppen. Vi kopplade samman suger och halsar, respiratorer och sömn, skapade automatiska reflexer som fick oss att agera snabbare än tanken. Men assistentmaskinen var lika mycket ett sammankopplande av kroppar, att vara någons händer och fötter. För henne blev det en självklar vana, precis som att sträcka ut sin hand beordrade hon en hand att sträckas ut och hämta det hon behövde. Händer och fötter som lyfte, tvättade, lagade mat, körde bil, transporterade, kliade och flyttade runt. Ett morgonbad kunde se ut som en koreograferad dans, en sammankoppling av badkar, rullstol, taklyft, respirator, två assistenter och en mosterkropp. Som ibland snubblade, kroccade, men också fungerade med sömngångaraktigt säkerhet som bara lång samspelet vana kan ge.

Kroppen som arbetsfält skapar en speciell inställning, ett avtrubbande och en neutral blick, men också en avdramatiserande humor. ”Dags för den dagliga rump rapporten. Ska vi inte öppna en blogg? En fotokarta över sittsätrens

:Mathias Wåg

månlandskap och skiftande natur?” Varje dag tvättande av kroppen och intimhygien, varje liten skräma granskades, salvades eller plåstrades. Varendra skavank, varendra liten svullnad skulle kollas igenom. Kroppens syrehalter, slemtjocklek, sockerhalter, vätskehalter och temperaturer skulle ständigt mätas och uppskattas.

ARBETARE I MOSTER-MASKINEN

I första bandet av *Kapitalet* skriver Karl Marx om framväxten av automatiska maskinsystem. Det originella i hans kapitel om samverkan och maskiner (kapitel 11-13 i band I) är att han ser de sociala relationer som maskinerna bär på och införlivat. Marx börjar med att diskutera samverkan, hur arbetare kombineras samman i arbetsprocessen till något större än deras enskilda arbete. Kapitalisten betalar varje arbetare för dess individuella arbetsförmåga, men genom samverkan sätts arbetskrafterna samman till en kombinerad produktivkraft vars verkningsgrad är långt mycket större än de enskilda delarna – det fiffiga för kapitalisten är att hen behöver inte betala ett enda öre extra för denna kombinerade produktivkraft, det samverkande arbetar-maskinen. För arbetaren framstod denna arbetare-maskin som något helt stående utanför henne, som något som står i kapitalets makt.

Sammanhanget mellan deras funktioner och deras enhet som produktiv organism ligger utanför dem själva, i kapitalet, som för dem tillsammans och håller dem tillsammans. Sammanhanget mellan deras arbeten möter dem därför ideellt som kapitalistens plan, praktiskt som hans auktoritet, som en främmande viljas makt som underordnar deras verksamhet sina syften. (Kapitalet, band 1, sid 289)

Samverkan av arbetarna fördes in i de automatiska maskinsystemen, som objektifierad kunskap i det fasta kapitalet, maskinerna som arbetsredskap. Det levande arbetet underkastades det döda arbetet, fick följa dess rytm och rörelser. Den ”kombinerade samhälleliga arbetsprocessen” i maskinsystemen fungerade därigenom subjektiverande när den underkastade arbetskraften maskinen som en främmande kraft, en ”maskinisk förslavning” där arbetarna kastats åt sidan i produktionsprocessen och hens allmänna produktivkraft approprierats. Här finns hos Marx en liknande fetischt teori motsvarande

varufetischismen, hur maskinfetischismen innehåller en social relation som möter arbetarna som något yttre när arbetarna kombineras i arbetsprocessen.

Denna alienering bär på ett motstånd, kapitalet måste alltid övervinna ett visst hinder och ovilja hos arbetarna för att kunna kombinera dem samman. Arbetsprocessen kräver med nödvändighet styrning, övervakning och kontroll, vilket arbetarna möter som en yttre antagonistisk kraft. ”Med antalet arbetare, som samma kapital sysselsätter, växer deras motstånd och därmed med nödvändighet även det tryck, som kapitalet utövar för att övervinna detta motstånd”, skriver Marx.

ARBETSVÄGRAN I ASSISTENTMASKINEN

Hur arbetar man fackligt som personlig assistent, om arbetsköparen, arbetsledaren, brukaren och ens släkting är samma person? Och om pengarna inte kommer från henne, utan från Försäkringskassan? Det är svårt. Den enklaste nivån är att se till att arbetsrätten följs, speciell noll det är en arbetsköpare som har noll koll på sådant. En annan nivå är att hålla samman mot Försäkringskassan, de som administrerar, tilldelar timmar och fördelar pengarna.

Assistentmaskinen är en kombinerad produktivkraft, som inte producerar någon vara – bara ser till att ge brukaren ett drägligt liv. Den arbetsförmåga vi säljer är både som fysisk arbetskraft och affektiv. Värdirken tar hårt på båda barna, det sliter på kropparna att vara någon annans kropp – och det sliter på sinnet att vara underställd någon annans sinne. Att vara handikappad och få sin assistentkropp att röra sig sker inte alltid friktionsfritt, ”bara sträcka ut sin (externa) hand”, utan måste alltid bortse från assistentens egen vilja, övervinna dess tröghet. ”Hjärnan” i assistentkroppen kommer att använda hela känsloregistret för att röra sin kropp; be, manipulera, hota, skrika, spela på känslor, vädja till solidaritet, använda list, ge motiveringar, vägra ge motiveringar, vara uttänkt, inte tänka alls på konsekvenserna. Att vara någons händer och ben, en kugge i assistentmaskinen, kräver att sätta sin egen vilja åt sidan – vilket aldrig går att göra fullt ut. Varje handling kommer därför innehålla en viss tröghet, en fördröjning – ibland större och märkbar, ibland omärkbar och nonchalerbar. Det tar på ens sinne som assistent. Assistentarbetet är därför ett genomströmningsjobb, få stannar länge. Det är ett sidjobb, mellan-jobb, ett steg på vägen.

En assistentvägran går inte bara ut över värdragaren, utan även över assistentkamraterna. En viktig del i att få assistentmaskinen att fungera, men också för att få assistenterna att hålla, är att alltid vara solidarisk mot varandra. Om en assistent sjukar sig utan förvarning kan den som hade passet innan lämna, fastnar och kläms. Assistentmaskinen riskerar alltid att gå sönder, beroende av om assistenterna fungerar i kombination med varandra. Skitpratet, intrigerna, svartsjuka, intern konkurrens om arbetstider, okamratligheten – det är den friktion som hela tiden hotar att stjälpa assistentmaskinen.

En assistentvägran går inte bara ut över värdragaren, utan även över assistentkamraterna. En viktig del i att få assistentmaskinen att fungera, men också för att få assistenterna att hålla, är att alltid vara solidarisk mot varandra. Om en assistent sjukar sig utan förvarning kan den som hade passet innan lämna, fastnar och kläms. Assistentmaskinen riskerar alltid att gå sönder, beroende av om assistenterna fungerar i kombination med varandra. Skitpratet, intrigerna, svartsjuka, intern konkurrens om arbetstider, okamratligheten – det är den friktion som hela tiden hotar att stjälpa assistentmaskinen.

CYBORGAFFINITET

I Donna Haraways klassiska *Cyborg-manifest* från 1985 (på svenska återgiven

i Apor, cyborger och kvinnor - att återuppfinna naturen, Symposion 2008) försöker hon lansera cyborgens som en feministisk tankemodell, en myt för att överskrida feministisk identitetspolitik och hitta en ny politisk väg framåt för emancipativ politik. Cyborgens är ingen dialektisk helhet av två beståndsdelar med separata historier, utan snarare en ny kombination som saknar historia, natur eller dualistiska uppdelningar. Det cyborgens snarare behöver är kopplingar.

Den moderna medicinen är också full av cyborger, av hopkopplingar mellan organismer och maskiner, var och en uppfattad som en kodad anordning, med en intimitet och kraft som inte genererades i sexualitetens historia. (sid 187).

Haraway försöker beskriva en ny form av heterogen enhet, som varken baseras på essentialism, naturalism, identitet eller politisk hegemoni. Hon vill istället lyfta fram enhetsskapande som en process av sammansättande, till skillnad från en enhet-genom-dominans eller enhet-genom-underordning.

Ur ett annat perspektiv skulle en cyborg-värld kunna handla om faktiska sociala och kroppsliga verkligheter där människor inte är rädda för sitt nära släktskap med djur och maskiner, inte är rädda för permanent partiska identiteter och motsägelsefulla ståndpunkter. (sid 192).

Cyborgens skapar istället gemenskaper och enhet genom affinitet. Detta raserar dualistiska uppdelningar, tydliga identitets-avgränsningar och familjestrukturer.

Det är inget sammanträffande att det symboliska systemet människofamiljen - och därmed kvinnans essens - skingras i samma ögonblick som kommunikations-nåten mellan människor på jorden blir exempelöst mångfaldiga, betydelsefulla och komplexa. (sid 199).

Moster-maskinen är en familjemaskin, som bryter ner och nysammansätter familjen. Familjen utökas, dess gränser suddas ut, dess medlemmar flyter in och ut. Genom sitt behov av hjälp, av andras händer och fötter, skapade moster-maskinen tidigt – redan innan den blev en assistent-maskin – en muterad familjeform. Min mor och min moster var gravida samtidigt, men min mosters barn dog kort innan det skulle födas. Istället placerades jag långa perioder hos min moster och växte upp med två mödrar. Senare fick hon två egna barn, som blivit som mina syskon – fast de biologiskt är mina kusiner. Mormor, morfar och min mor var ständigt närvarande för att sköta min moster. Moster blev navet i en utökad familjekombination, där männen/fäderna var marginella och kvinnorna de som bar släkten framåt. När hon fick personliga assistenter kunde hon frigöra sig från familjen och sambon, utveckla ett eget socialt liv utan att behöva be om släkten hjälp. Samtidigt drogs assistenterna in och blev familjemedlemmar, kom med sina problem och gjorde henne till en moder. Arbeta och familjaffinitet blev flytande gränser, på gott och ont.

Sammanflytandet av assistenter och familj förändrade alla inblandade. Assistent-uppgifterna var arbetsuppgifter som setts som könskodade; affektivt arbete, intimhygien, hemarbete, omvårdande, reproduktivt arbete; förlorade sin genusbetydelse i moster-maskinen. Assistentstyrkans mångkulturella sammansättning, med

assistenter från Chile, Turkiet, Colombia, Afghanistan, Ghana, Etiopien, Indien, förändrade de inskränkta smygrasistiska värderingar som en Svenssonfamilj bär på.

Det är lätt att muttra generaliserande om vissa invandrargrupper, men när det är personer som knyts in i familje-maskinen och är med och vårdar det innersta går sådana fördomar inte att upprätthålla. Den nya sambon, en Ultima Thule-lyssnande raggare med machojargong, kastades in i maskinen och förändrades utan vare sig pekpinnar eller konfrontationer. Mannen som aldrig lyft ett finger hemma stod snart och strök, tvättade, lagade mat och vårdade, den rasistiska jargongen föll platt och försvann. De affirmativa familjebanden i den utökade assistentfamiljen hade inget utrymme för sänt och fick honom att oväntat blomma upp. Gamla hundar är aldrig för gamla, bara de hamnar i rätt sammansättning och kopplas in i rätt maskiner.

SAMMANBROTT

En kropp med svaga organ knöt till sig ett helt assemblage av nya kroppar, organ, apparater. Men den gemensamma moster-maskinen hade ett centrum. Maskinen kunde hålla liv i en sammanhållande kropp, i 17 år efter att läkarna vill stänga av apparaterna för första gången. Moster-maskinen överlevde blodförgiftningar, bilolyckor och lunginflammationer. Men till slut nådde maskinen sin gräns, när för många organ kringlade samtidigt och det fanns ingen chans att återhämta sig.

Med mosters död föll moster-maskinen samman. Familjen bröts upp. Assistenterna spreds för vinden. Moster-maskinen kunde inte överleva henne. I den stund respiratorn stängdes av dog hela den sociala maskin som fanns runt den. Kvar är ensamma individer, vissa sökande på väg till nya sammankopplingar, andra lämnade i ensamhet.

I 62 år levde hon, i 42 år fanns hon som en extramamma, i 17 år arbetade jag som assistent i moster-maskinen. 17 år av nattarbete och lyft har slitit på kroppen. Den psykiska pressen av att natt efter natt lyssnat på dödsängesten, alltid redo att stussa upp vid maskinlarmen, tar ut sitt pris.

Nu: Tröttheten. Tröttheten. Tröttheten.

LITTERATUR:

Donna Haraway, *Apor, cyborger och kvinnor - att återuppfinna naturen, Symposion 2008*
Karl Marx, *Kapitalet, Arkiv-Zenit/1981*
Julien Offray de La Mettrie, *The man machine (L’Homme machine), 1748*
Gerald Raunig, *A Thousand Machines, Semiotexte 2010*

→ *Texten är ett återtryck ur boken After work. Farväl till arbetslinjen (Verbal förlag), en arbetskritisk antologi*

Asylstafetten vandrade för en human flytningpolitik från Malmö till Almedalen 40 mil, för att visa att alla lika mycket värda

Du söker asyl
Får du avslag får du vänta fyra år
Efter fem år får du kanske avslag igen
Du väntar fyra år till
Sedan får du kanske avslag igen, efter tolv år
Då blir du utvisad
Jag har vänner som väntade 12 och i tretton år, men sedan blev deporterade
De ville bli en del av Sverige, men de blev utvisade till ett krigsdrabbat land, ett av världens farligaste länder, Afghanistan
De lämnade sina föräldrar och sin familj, sina vänner

I dag vet vi
Människor kom långväga
De kom hit
De ville känna sig fria
De vill fortfarande känna sig fria
De är aldrig fria
De människor som kommer hit är får inte ta del av demokratin
De är inte i styre
Deras rättigheter har tagits ifrån dem
De har inte någon rätt

Asylstafetten 2014 vandrade för en human flyktningpolitik
Vi vandrade mellan byar och städer
Många svenska medborgare kämpade bredvid oss
På vägen informerade vi människor
De visste inte vad det innebar, att vara papperslös
Vad som händer med i det svenska samhället
Detta samhällsproblem
Vi förklarade för dem
Vi sa att vi vandrar för att papperslösa ska få rättigheter i det demokratiska landet
Då valde de att gå med oss, eller så uppmuntrade de oss.
De sa: vi ska heja på er
Jag tror att de kan engagera sig i framtiden.

Fortsätter på sid. 24

:Majsa Allelin

NÄR POLITIKENS FORMER BLÄNDAR DESS INNEHÅLL

Att inte rösta är inte det mest effektiva sättet att bli av med detta system, det är bara en individualiserad ståndpunkts-markering som ger kraft åt fascismen.

Att välja att inte rösta är ett få förunnat privilegium som kan tyckas ignorant och nästintill föraktfullt, särskilt i ett så politiskt akut läge som idag.

Nu har det gått snart tre månader sedan EU-valet. Valresultaten har gjort mig mörkrädd för de fascistiska strömningar som växer sig starka runt om i Europa, och samtidigt mer uppmärksam på och övertygad om att vänsterns största utmaning handlar om det kanske mest fundamentala – att utnyttja alla medel som finns för att bygga internationell solidaritet.

Enligt den demokratiform vi lever under, den representativa demokratin, är partierna av central betydelse. Det är genom partierna som den formella demokratin får utspela sig och byggas. I relation till civilsamhället och de utoparlamentariska grupperna upphöjs idag därmed partiernas värde nästan fetischartat. Detta gör att formerna, strukturerna, för hur politik ska föras och definitionen av vad politik är, reduceras till att handla om just dessa ramverk. Det är ett otroligt farligt synsätt på politik där formerna verkar stå högre än dess innehåll. Eftersom det blir *genom* partierna som frågorna behöver drivas för att legitimeras och bli formella, kan dessa ses som de yttersta grindvakterna för den (real-) politiska dagordningen. Även om det förs betydligt fler, och historiskt sett mycket viktigare politiska frågor genom den utoparlamentariska aktivismen, och fastän sådana grupper s strukturer och värdefrågor ofta är mer progressiva och nytänkande får de inte alls samma tillräde och tyngd vid genomdrivandet av sina frågor. Tvärtom, när personer eller organisationer som inte tillhör ett parti yttrar sig politiskt eller mobiliserar brett anses detta vara hotfullt och militant. Se bara på hur rörelsen *Alby är inte till salu* hanterades, eller uppståndelsen Athena Farrokhzads sommarprat väckte och den följande portningen av henne från public service. Politik som bedrivs utanför partiets ramar censureras, samtidigt som Sverigedemokrater som misshandlar människor på gatan med järnrör går fria. Idag kan vi tydligt se hur fascismen har skyddat sig bakom den nuvarande demokratis former och därför kommer undan med dess innehåll.

I Partiets namn verkar således vem som helst få utrymme att hålla bokbord, tal på offentliga platser, få inbjudan till skolor och universitet, delta på Almedalsveckan och så vidare. Hur kommer det sig att Partiet får ta plats oavsett innehållslig agenda, oavsett om denna agenda står i strid med mänskliga rättigheter och allas lika värde? Det enda argumentet dessa trots allt har på sin sida är just att de har formen av ett Parti.

Se till exempel på argumenten kring SD:s och SvP:s studiebesök på grund- och gymnasieskolor. Man säger att om ett parti bjuds in, då måste alla partier bjudas in fastän deras värdegrund strider mot exempelvis läroplanen. Logiken uppehåller sig på form-nivå snarare än att se till vilka frågor och värdegrunder som representanterna bär på och tar plats med. Vad är då definitionen av demokrati? Antingen har fascisterna lyckats lura demokratin genom att lära sig dess rumsrena premisser eller så är oviljan att se detta demokratiska system som dysfunktionellt större än att avhysa början på en fascism vi inte ännu sett slutet på. Oavsett är det en *skam*.

Att byråkratisera politiken på detta sätt är odemokratiskt då det passiviserar och reducerar medborgarna till att endast ha inflytande var fjärde år, när otaligt många, i allra högsta grad politiska, beslut fattas varje dag. Oavsett om organiseringen är ett parti eller inte, bör vi, för att inte bländas av politikens *utformning*, istället (också) fokusera på dess faktiska och innehållsliga frågor. För, rent cyniskt och pragmatiskt sett, är det genom parlamentarismen som många formella beslut tas.

Det finns trots allt befintliga plattformar, forum, arenor och kanaler som byggts upp genom våra gemensamma medel för att föra fram viktiga frågor – oavsett vår vision om vad politik är och bör utformas efter. Det är därför nödvändigt att behålla visionen om en annan politisk struktur samtidigt som man bevarar en pragmatisk hållning till hur formella och högst materiella beslut tas, som trots allt påverkar allas vår tillvaro och vardag.

Att välja att inte rösta är ett få förunnat privilegium som kan tyckas ignorant och nästintill föraktfullt, särskilt i ett så politiskt akut läge som idag. Det verkar dessutom finnas en inbyggd motsägelse, eller fatal missuppfattning om hur röster räknas och förhåller sig till varandra, när man påstår att bojkott skulle vara ett sätt att hålla sig utanför systemet. En icke-röst är också en röst eftersom resultatet räknas i procent och därmed i direkt relation till andra röster. I detta val innebar denna så kallade bojkott att SD fick fler röster i relation till det totala antalet och gick därför från 0 till 2 mandat. För att vara vänstervisionär är icke-röstandet dessutom ett otroligt individualiserat motstånd som påminner om den liberala idén om konsumtionsmakt. Förhållningsättet är en antites, en reaktiv negation. Var finns i så fall det progressiva alternativet? Var finns ett seriöst byggande av internationell solidaritet? Hur kommer det sig att fascismen och kapitalet lyckas skapa internationella rörelser? Självklart är det svårare att arbeta i motvind, vilket borgarna, liberalerna och fascisterna i dagsläget inte gör, men i den representativa parlamentarismen, som ju har just internationella kontaktytor och plattformar, finns det trots allt representanter från vänstern (dock i underläge). Varför inte utnyttja dem?

Till stor del handlar frågan om att man förkastar idén om reformismen, att verklig systemförändring anses behöva komma utifrån. Och visst håller jag till stora delar med om denna analys, det är ju också därför som jag i snart tio år valt att arbeta utoparlamentariskt.

På grund av Partiets och representativa demokratis tillkortakommanden och rigiditet har de progressiva krafterna behövt ta plats utanför. Men att som vänster välja att inte rösta är högst kontraproduktivt då vi med alla metoder, pragmatiska som visionära, måste arbeta på olika fronter. Om frågan om EU och dess uppbyggnad är en sådan central fråga för de icke-röstande, varför arbetar de i så fall inte mot representativ parlamentarism som EU resterande 364 dagar om året?

Att inte rösta är inte det mest effektiva sättet att bli av med detta system, det är bara en individualiserad ståndpunkts-markering som ger kraft åt fascismen. Precis som legitimeringen av fascister handlar om att berättiga partiet som form före dess innehåll handlar icke-röstandet om att prioritera nolltoleransen av EU:s form före det potentiella politiska innehållet. Frågan är bara vem som tror sig ha råd att medvetet inte rösta.

Jag vill inte likställa en icke-röstande positionering med fientlig människosyn men upprepar: för att inte fastna i en dogmatisk ställning till politikens *utformning* bör vi fokusera på politikens innehållsliga frågor istället för dess utformning. Till liberalerna vill jag säga att vi inte kan acceptera fascismen bara för att den förklar sig i fårakläder. Till mina kamrater som medvetet valde att inte rösta vill jag uppmana till att skapa politisk förändring med alla medel vi har och kan komma på, med eller utan partier.

→ *Majsa Allelin är doktorand i socialt arbete och aktivist med kompassen By any means necessary.*

:Amanda Ivanovic & Alice Hardju

JAG VILL RÖSTA PÅ ETT PARTI

Att inte rösta är inte det mest effektiva sättet att bli av med detta system, det är bara en individualiserad ståndpunkts-markering som ger kraft åt fascismen.

Att välja att inte rösta är ett få förunnat privilegium som kan tyckas ignorant och nästintill föraktfullt, särskilt i ett så politiskt akut läge som idag.

Jag vill rösta på ett parti, som förändrar. Ett parti som gör, och inte bara säger. Ett parti som står för att alla är samma. Alla är inte samma, men alla är vi lika. Ett parti som inte bara går förbi tiggaren, utan kollar hen i ögonen. Ett parti som finns. Existerar. Hoppas jag. Men jag är inte säker.

Jag vill rösta på ett parti som ser. Och inte förnekar. Men ser och förändrar. Se våra förstörda föräldrar. Min generation tillhör den generation som kommer få det sämre än just dom. Fattigdom, utanförskap, diskriminering, rasism och gängkriminalitet. Öppna ögonen, och se.

Sverige är fast i en tornado. En tornado av ovisshet, otillhörighet och otillräcklighet. Tornadon är så stark att Sverige inte kan ta sig ur den. Tornadon försvinner inte. Den blir bara starkare. Sverige vill ta sig ur den, men vet inte hur. Samtidigt håller SD oss i bur.

SD är inte vårt största hot. De är dumma, och okunniga. Vårt största hot är dessa politiker som inte gör något åt tornadon. Eller hur?

När jag går i stan börjar tornadon eskalera i mitt huvud. Jag ser olika människor vara så långt borta från varandra. Vackra svenska flickor i primeboots, märkesväska och löshår. Medan hon sitter där, på marken. Hon ber efter mynt. På vägen hem sitter jag på bussen, lyssnar på musik. Pling. GP.

En skottlossning. Jaså, igen? Vart? 36. 36 skottlossningar i Göteborg hittills i år. Jag skakar.

Vem väljer att se sina vänner bli attackerade av kulor medan du springer själv för att inte bli träffad? Vem väljer att sälja knark framför ett riktigt jobb? Vem väljer att lämna livet? Jag vet inte. Blir vi ens förvånade längre, när mobilen plingar till när GP/Aftonbladet rapporterar om ännu en skottlossning. Ännu ett liv borta. Ung. Ingen framtid.

Jag vill rösta på ett parti som inte vill trycka på avtryckaren. Jag vill rösta på ett parti som tar ut patronerna. Kastar pistolen. Bort, långt bort. Bort ifrån våra liv, våra drömmar.

Folk dör, hör du det? Mr Svensson i polisuniform, folk dör. Mr Reinfeldt i riks-dagen, folk dör. Skott flyger över våra huvuden mitt på ljusa dan. När ska ni inse att detta inte kommer gå över av sig självt? Jag vill ha tillbaka våran stad. Men politikerna har skapat detta själva, deras prioriteringar skrämmer mig. På riktigt. Hur deras prioriteringar var då, men speciellt som dom är nu.

Hey Mr Politiker, bo i förorten några dagar, lägg en pistol innanför byxorna. Se hur det känns. Känns det bra?

Hey Mr Politiker, kan du ta på dig trasiga byxor och sitta framför en burk i stan hela dagen? Jaga småmynt. Känns det bra?

Jag vill rösta på ett parti som är på samma nivå som mig. Samma nivå som alla oss, folket. För att få prata med er i makten så måste jag ändra mitt språk. Nej, jag kommer inte ändra mitt språk.

Hey Mr Politiker, hur är ditt språk då? Är du vilse bland alla termer, statistik och metaforer? Alla mothugg, siffror och debatter? Men hur är ditt språk? Inte det språket. Det riktiga språket, DU, det roliga. Var är du? Vart är ditt riktiga jag? Inte i riksdagen, men typ runt frukostbordet? Hemma i soffan?

Hey Mr Politiker, hur vill du se dina barn växa upp? Vi vet svaret, alla vill sina nära och kära väl. Vi vill att de vi älskar ska ha det bra. Men vi måste börja älska andra med.

Jag vill rösta på ett parti. Ett parti som tänker på våra barn. Jag ser in i min 12-åriga lillasysters ögon och hoppas att hon får vara ett barn länge till. Jag hoppas att hon inte börjar sminka sig för tidigt, att hennes iPhone och facebook inte kommer stå i vägen för henne, för att se värdet i livet. För det är mycket mer än så.

Jag citerar krönikan vi skrev 23 januari 2013 i Aftonbladet efter Instagram-upploppen: ”Någonting måste ändras eller hända. Vår generation kommer flippa ur”. Detta var alltså skrivet för 1,5 år sedan men inget har ändrats eller hänt som har lett till en positiv förändring. Katastrof.

Jag vill rösta på ett parti som inte låter en snart två år gammal krönika om utanförskap och segregation låta som att den skrevs igår.

→ *”Vi vet inte hur man gjorde förr men vi kan organisera oss på en natt. Men vi kan inte enas. Inte den här gången. /.../ Vi vet inte om det som händer är bra eller dåligt. Det bara händer.” skrev Amanda Ivanovic och Alice Hardju, då med i Pantramas skrivgrupp, i Aftonbladet den 25 januari 2013 i texten ”Vår generation kommer flippa ur”. Texten beskrev folkmassan med ungdomar i rörelse som samlats utanför Plusgymnasiet i samband med de såkallade Instagramupploppen. Motbilder bad Amanda och Alice som nu gått ut Angereds gymnasiet kommentera den politiska situationen idag. Det här är deras svar.*

:Karin Michalski & Ann Cvetkovich:

THE ALPHABET OF FEELING BAD

Att inte rösta är inte det mest effektiva sättet att bli av med detta system, det är bara en individualiserad ståndpunkts-markering som ger kraft åt fascismen.

Att välja att inte rösta är ett få förunnat privilegium som kan tyckas ignorant och nästintill föraktfullt, särskilt i ett så politiskt akut läge som idag.

A is for Anxiety and for Alienation.

A is also for Acedia, a medieval word for the lethargy of spiritual despair.

B is for Backward, as in Feeling Backward. Or left out or like a misfit.

Feeling Backward can also mean looking to the past to make connections with people from other times who might have been queer and who can become our fellow travelers.

C is for Capitalism, as in “You might be suffering from Capitalism.”

But saying that Capitalism is the problem doesn’t always help me get up in the morning.

D is for Depression, for Despair, for Doubt, for Disappointment and for Dread.

E is for the Everyday because feeling bad is a very ordinary and Everyday experience.

F is for Failure, which is not always a bad thing since the Failure to be normal can be good.

F is also for Feeling Bad.

The Alphabet of Feeling Bad is about creating new vocabularies but sometimes very simple statements like “I feel bad” are the best way to describe our feelings.

G is for Grief. I don’t think that needs an explanation.

H is for Happiness. Happiness is a tricky term. Because the things that are supposed to make us happy often don’t succeed in doing so.

It’s important to question what counts as Happiness and to make room for feelings of Unhappiness that express the desire for a different kind of world.

H is also for Hopelessness, which is one of the deadliest forms of feeling bad. Depression comes from the Hopelessness of being unable to imagine a future.

The cultivation of Hope is an important struggle especially because there are so many good reasons to lose Hope.

I is for Impasse.

I often feel like I don’t know what to do or like I’m stuck.

Being at an Impasse is not always a bad thing. Sometimes it’s important to dwell in the space of not knowing what to do.

J is for Jaded and for Jealousy. Jealousy can be a political disappointment, the failure of feminist dreams of sisterhood. We want to learn to accept Jealousy as part of collective life.

K is for Killjoy. Feminists are often called Killjoys.

The Killjoy is the person who resents other people’s pleasure or remains stubbornly unhappy in the midst of their joy.

Sometimes it’s important to be the Killjoy – to say “Fuck you – I am not feeling it. Your version of happiness is really problematic for me.”

L is for Loneliness.

Is it possible to share the feeling of being lonely or alone as a way to make new forms of collectivity?

M is for Melancholy and also for Melodrama. I like Melodrama because it often provides a public forum for women who are feeling bad.

N is for Normalcy which we want to challenge. We want to embrace feelings that are considered abnormal. N is also for Numbness.

Sometimes feeling bad means feeling numb because we feel like we don’t have any feelings when there is no public space for them.

But Numbness is a feeling too. And feeling numb can protect us from feeling too much.

O is for Occupy, which has become the name for a political movement.

But sometimes we are so distracted, or pre-occupied, by feeling bad that we don’t have time for politics.

How can we bring together the emotional and political meanings of occupy?

How can paying attention to our feelings become part of our political movements?

P is for Precarity, a word that has been used to describe those who fall outside of material and economic systems of support.

Precarity could also describe how feeling bad puts many people, even those who have material privilege, in a state of emotional Precarity.

P is for Passivity, which is another feeling that shouldn’t be easily dismissed.

We are often told that in order to be good activists we have to get rid of our Passivity.

What if radical Passivity were also a way to get things done?

P is also for Public Feelings, the name of the group I’ve been working with for some time.

Our goal is to pay attention to feelings as a shared experience not a private or individual one.

We dream of being able to have our feelings together in order to feel a little less lonely and more public.

Q is for Queer, of course. And for the idea that there is no feeling that is too Queer. Let’s have more words for feelings that seem strange or Queer!

R is for Rage.

R is for Revolution.

And **R** is for Respite. For the desire to take a break to have some time out to stop when you are burned out. There is so much pressure to keep up and to keep moving and sometimes we just need to slow down.

S is for Slow Death. Slow Death describes how the daily routines of living with structural inequalities, and the things we are attached to, can wear us out.

S is also for Shame which is a very important queer feeling.

T is for Trauma.

U is for Utopia. In my version of Utopia, there is plenty of room for bad feelings.

V is for Vulnerability which is another feeling that has gotten a bad reputation.

I want to welcome Vulnerability as the way in which we make ourselves open to ourselves and to others.

Vulnerability can be the foundation for connection.

W is for Weariness and for the War on Worries.

Instead of the War on Terrorism, let’s have the War on Worries in which we battle against the demons that make us feel bad and wage war on the sensations of racism, sexism and homphobia.

X is for Extreme as in Extreme feelings.

X is also for Exhaustion.

Y is for Yawn and also for Yell, which are two different ways of expressing feelings.

And **Z** is for Zest. Zest is energy, vitality, life force.

We want to cultivate Zest including the energy of feeling bad.

→ *The text is a transcript of a video by Karin Michalski with text by Ann Cvetkovich originally made for Words Needed, curated by Anna Linder, Umeå 2014.*

POESIN ÄR VÄRDELÖS :Athena Farrokhzad OM DEN BARA DEKORERAR MIDDAGSBORDET HOS DEN MAKT SOM HÅLLER DEN GISSLAN

5 utdrag ur Sommar i P1

1. VAD ÄR DET HÄR FÖR TID NÄR ETT SAMTAL OM TRÄD NÄSTAN ÄR BROTTSLIGT, EFTERSOM DET INNEBÄR TYSTNAD OM SÅ MYCKET GRYMHET.

”Vad är det här för tid när ett samtal om träd nästan är brottsligt, eftersom det innebär tystnad om så mycket grymhet.” Så skrev den tyske poeten och dramatikern Bertolt Brecht i en dikt på trettiotalet, apropå de intellektuella tystnad kring samtidens politiska katastrofer i Europa. Jag som pratar heter Athena Farrokhzad och är också poet och dramatiker. Det här är mitt Sommar, den 21 juli 2014, och med mig har jag Ylva Karlsson och Maja Karlsson, som kommer att framföra musiken. Om det inte vore för att Europa återigen brinner hade jag velat prata med er om träd. Om min barndoms klätter-äventyr i Hammarkullen, om björkarna utanför mitt fönster i Bagarmossen, om cypresserna i Teherans parker där barnfamiljer samsas med människor på jakt efter sexuella möten, om tårpilarna i Paris, där jag en gång studerade. Nu måste jag istället prata om den växande fascismen.

Den åttonde mars i år, på internationella kvinnodagen, blev mina vänner i Malmö knivhuggna på öppen gata av nazister från Svenskarnas parti. Flera fick allvarliga skador, en hamnade i respirator och kämpar för att återerövra sin vardag. En av de som utförde mordförsöken har fortfarande inte gripits. Några månader tidigare blev en antirasistisk demonstration i Kärrtorp attackerad av beväpnade fascister från Svenska motståndsrörelsen. Sommaren innan miss-handlades min vän, en egyptisk aktivist, av en skinnskalle på Södermalm, när han var på väg hem från en fest. Jag skulle kunna återge otaliga händelser från de senaste åren, när människor utsatts för våldsbrott för att de är hbtq-personer, vänsteraktivister eller inte betraktas som svenskar. Vår rädsla för att det nästa gång inte ska stanna vid stygn och blåttiror är befogad. Det vet vi av att fjorton personer har mördrats av nazister sedan 1999.

Sverige 2014 påminner mig ofta om min uppväxt i Göteborg på nittiotalet, när mina föräldrar tillsammans med andra migranter – som visste vad som var att vänta om fascismen fick växa ostört –

motade bort den från våra förorter. Inför EU-valet i våras åkte jag tunnelbana i ett Stockholm tapetserat med affischer från Sverigedemokraterna och mindes rädslan när jag som tioåring var på väg till basketträningen, och visste att jag när som helst kunde bli påhoppad av killgänget i bombarjackor längst bak i spårvagnen.

En av de som försvarade demonstrationen i Kärrtorp, det vill säga drev in fascisterna i skogen, är nu dömd för våldsamt upplopp. Fler kommer sannolikt att åtalas. Det påminner mig om vanmakten i att vara tonåring i Göteborg under EU-toppmötet 2001, när de poliser som sköt skarpt mot en flyende folkmassa gick fria, samtidigt som demonstranterna dömdes till långa fängelsestraff. Båda dessa händelser är för mig omöjliga att tolka som något annat än ett tydligt budskap från statsapparaten om att vi är rättslösa. Att samhället inte kommer att skydda oss om vi slår tillbaka när våra liv är hotade, att vi är utelämnade till oss själva. Att delar av poliskåren, med belagda sympatier för extremhögern, inte är på vår sida, vet vi redan.

När mina vänner och jag försvarar oss beskrivs vi i media som lika goda käl-supare som nazisterna. Men vi har inte valt att slåss. Vi hade hellre velat skriva dikter och spela basket, odla våra trädgårdar. Eller åtminstone slippa vara otrystiga när vi rör oss i det offentliga rummet, få älska de vi vill, se ut som vi gör och tro på det vi tror på. Om det är omöjligt, om vår mänsklighet är under attack när vi står med barnvagnar på ett torg, har vi inget annat val än att slå tillbaka.

Jag är tacksam mot dem som med sina kroppar som insats försvarade demonstrationen i Kärrtorp, de som kämpar i Malmö, de som slogs för mig på nittio-talet när jag var barn och inte kunde göra det själv, de som motar bort fascismen varhelst den visar sitt ansikte. Det är vår beslutsamhet att framhärda i detta otacksamma arbete, som kommer att göra skillnad. Om jag kunde skulle jag, på samma sätt som Socialdemokraterna delade ut blommor till polisen efter EU-toppmötet, samla alla som organiserar sig på arbetsplatser, i bostadsområden och trossamfund, som säger in en gata, inte en förort, inte en medial plattform åt fascisterna, och ge er världens alla rosor.

2. SLÄNG DEN EUROPEISKA CIVILISATIONEN OCH TA KRISTALLNATTEN. SLÄNG PICASSOS GUERNICA OCH TA DET VERKLIGA GUERNICA. MED DESS FÄRSKA LUKT AV BLOD.

”Släng den europeiska civilisationen och ta Kristallnatten. Släng Picassos Guernica och ta det verkliga Guernica, med dess färska lukt av blod.” Så skriver den palestinsk-syrisk-svenske poeten Ghayath Almadhoun. Om det inte vore för att Europa, med den martiniquanske poeten Aimé Césaires ord, gång på gång visar sig vara ”oförmögen att lösa de problem det själv ger upphov till”, hade jag velat prata med er om konst och varför det lärt mig mer om världen än någon universitetskurs. Istället måste jag prata om den nionde november förra året. Då stod mina vänner och jag på Karlaplan i Stockholm, i protest mot att den nazistiska organisationen Svenska motståndsrörelsen hade samlats utanför Greklands ambassad, till stöd för Gyllene gryning, det fascistiska parti som fick nio procent i EU-valet och vars före-trädare mördar människor på Athens gator, fyrtio år efter militärjuntans fall. Vi stod där på dagen sjuftioefem år efter att Hitlers trupper dödade hundratals judar och förde tiotusentals till koncentrationsläger, under de pogromer som kommit att kallas Kristallnatten.

Alltsedan dess, och sedan bombningar av Guernica under spanska inbördeskriget, har Europa försökt hålla fascismen stäng-en. Samtidigt som våra politiker pratar om att det som hände i Tyskland aldrig får ske igen, pågår den fascistiska upp-rustningen framför våra ögon. Rasistiska partier sitter i europeiska parlament, från Dansk Folkeparti och Fremskrittspartiet i våra grannländer, till Jobbik i Ungern och Front National i Frankrike. Hos oss finns Sverigedemokraterna, ett parti med rötter i nittiotalets nynazistiska rörelse, som idag har bytt ut bombarjackorna mot kostymer och ras mot kultur.

Människor som kämpar mot rasism får ofta höra att SD trots allt är ett riksdags-parti och att vi därför måste respektera deras politik. Men kampen mot rasister och fascister är viktigare än någonsin

:Athena Farrokhzad

sig representera oss alla, samtidigt som de fattiga blir fattigare. Vi som motsätter oss deras förklaringsmodeller kan därför inte bara prata om demokratiska värden. Vi måste också erbjuda andra analyser och åtgärder för att tackla de konflikter som faktiskt råder i samhället. Så länge vi lever i ett ekonomiskt system där låg-konjunkturer uppkommer trots överflöd, och så länge antirasism handlar om att vi måste vara snälla mot de som inte ser ut som vi, aldrig om varför en så stor del av arbetarklassen utgörs av just oss, kommer vi i bästa fall att kunna stävja fascismen en tid, innan den blossar upp igen.

3. NÅGON GÅNG VILL JAG DÖ I ETT LAND DÄR MÄNNISKOR KAN UTTALA MITT NAMN.

när de sitter i parlament och kan begagna sig av de demokratiska friheter de vill underminera. Det borde vi ha lärt oss efter andra världskriget. När höger-extremismen normaliseras i det politiska samtalet förskjuts hela kartan, vilket ger större spelrum åt dess våldsamma hjälptrupper i Svenskarnas parti och Svenska motståndsrörelsen. De som vill ge Sverigedemokraterna utrymme i debatten är inte de som får betala priset, det är mina vänner och jag.

Genom historien har fascismen ofta blossat upp i tider av lågkonjunktur, och ta det verkliga Guernica, med dess färska lukt av blod.” Så skriver den palestinsk-syrisk-svenske poeten Ghayath Almadhoun. Om det inte vore för att Europa, med den martiniquanske poeten Aimé Césaires ord, gång på gång visar sig vara ”oförmögen att lösa de problem det själv ger upphov till”, hade jag velat prata med er om konst och varför det lärt mig mer om världen än någon universitetskurs. Istället måste jag prata om den nionde november förra året. Då stod mina vänner och jag på Karlaplan i Stockholm, i protest mot att den nazistiska organisationen Svenska motståndsrörelsen hade samlats utanför Greklands ambassad, till stöd för Gyllene gryning, det fascistiska parti som fick nio procent i EU-valet och vars före-trädare mördar människor på Athens gator, fyrtio år efter militärjuntans fall. Vi stod där på dagen sjuftioefem år efter att Hitlers trupper dödade hundratals judar och förde tiotusentals till koncentrationsläger, under de pogromer som kommit att kallas Kristallnatten.

För att rättfärdiga plundringen av andra kontinenter och den transatlantiska slav-handeln, som också Sverige spelade en roll i, behövde de europeiska makthavarna dela in människor i högre och längre stående kategorier och tillskriva dem vissa egen-skaper. Raserna uppfnans och brun blev lika med opplyst, natur, språklöshet och känsla, medan vit blev upplyst, kultur, språk och förnuft. När antirasister idag pratar om rasifiering menar vi alltså inte att människoraser faktiskt finns. Vi syftar på hur denna historiska indelning fortfa-rande genomsyrar världen, avgör hur vi behandlas och vilka resurser vi har tillgång till. Det är en process som återfinns i alla samhällsklasser, under alla ekonomiska konjunkturer.

Rasister och fascister saluför sin vålds-ideologi genom att säga sig värna om utsatta grupper. Sverigedemokrater och massmördare så som Anders Behring Breivik är skilda företeelser. Men viljan att få kvinnor, pensionärer och arbetare att tro att deras politik skyddar oss mot fundamentalistiska muslimer förenar dem. I själva verket är det de som är fundamen-talisterna vi gemensamt måste skydda oss emot, eftersom deras agenda drabbar alla utsatta samhällsgrupper. Samtidigt måste vi komma ihåg att fascismen slår värst mot de som utpekas som syndabockar.

Sverigedemokraternas framgångar beror delvis på att de anspelar på väljarnas upp-levelse av konflikter i samhället, när andra politiker förtiger detta och istället säger

är att alltid vara den enda svartskallen på en poesifestival, eftersom det trots sina anspråk är ett svårtillgängligt rum. Rasism är den fattigdom som föder den frustration som sätter förorterna i brand. Rasism är när sociala åtgärder ersätts av polisinsatser. Rasism är när jag fem år gammal kommer fram i glasskön under midsommarfirandet och hör kvinnan som delar ut dem till barnen i blomster-kransar säga till sin kollega: ”Sådana är de, de äter all glass, och så blir det inga kvar till de svenska barnen.” Rasism är när min sjuåriga guddotter säger till sin mamma att hon också vill ha blont hår, som de andra i klassen. Rasism är att stoppas av gränspolis när man åker tunnelbana, eftersom ens hudfärg får dem att förutsätta att man är papperslös. Rasism är att deporteras när man stoppas av gränspolis, eftersom man är pappers-lös. Rasism är att inte kunna få jobb som motsvarar sin utbildning. Rasism är att inte ha någon utbildning, eftersom man är tvungen att försörja sina syskon, när ens ensamstående mamas lön inte räcker, trots att hon städar sju dagar i veckan.

3. NÅGON GÅNG VILL JAG DÖ I ETT LAND DÄR MÄNNISKOR KAN UTTALA MITT NAMN.

”Någon gång vill jag dö i ett land där människor kan uttala mitt namn.” Så skriver den svenska poeten Jila Mossaed. Om det inte vore för våra namn, som Sverige aldrig lär sig att uttala, hade jag velat prata med er om döden. Jag skulle ha berättat om de människor jag har förlorat. Om Frida Lo, som skrev de vackraste dikter och en dag inte orkade längre. Om Babak, som tillsammans med sextiotvå andra dog i diskoteksbranden på Hisingen. Istället måste jag prata om den strukturella rasismen.

Rasism är ett begrepp som ofta förknippas med apartheidsystemet i Sydafrika eller Ku Klux Klan i USA, det vill säga något som existerar långt bort från Sverige. I själva verket genomsyrar rasismen det svenska folkhemmets historia. 1921 grundades rasbiologiska institutet i Uppsala och utförde experiment i syfte att eliminera ickeönskvärda element från samhällskroppen. 1934 antogs lagen om tvångsterilisering, vilket drabbade kvinnor från socialt utsatta grupper, till exempel Sveriges romska minoritet och samiska ursprungsbefolkning. Såväl arbetskraftsinvandrare som flyktingar vittnar om erfarenheter som ger en annan bild än ett land där diskriminering inte förekommer. Få skulle idag kalla sig rasister. Men det innebär inte att de inte tjänar på rasismens sätt att kategorisera och värdera människor, eller att de inte för vidare ett kolonialt tankegods. För den som utsätts spelar intentionerna bakom en rasistisk handling mindre roll än dess konsekvenser. Rasism drabbar oss olika beroende på var i samhället vi befinner oss.

Rasism är att få sin ansökan om bostad bortsorterad på förhand på grund av sitt namn. Rasism är att få nekas inträde till en nattklubb om man är afrosvensk och bli misshandlad av samma skäl när man promenerar hem. Rasism är att medelårs-inkomsten i den migranttäta förorten Bergsjön är en halv miljon kronor lägre än i villaområdet Hovås på andra sidan staden, där medellivslängden följaktligen är nio år längre. Rasism är att bara skildras i media som kuvad eller terrorist om man ser ut som mig respektive min bror. Rasism är att få sin slöja avsliten när man väntar på bussen. Rasism är att inte kunna anmäla de brott man utsätts för, eftersom polisen kommer att betrakta en som förövare istället för offer. Rasism är att småbarn återfinns i polisregister av det enda skälet att de är romer. Rasism

är att alltid vara den enda svartskallen på en poesifestival, eftersom det trots sina anspråk är ett svårtillgängligt rum. Rasism är den fattigdom som föder den frustration som sätter förorterna i brand. Rasism är när sociala åtgärder ersätts av polisinsatser. Rasism är när jag fem år gammal kommer fram i glasskön under midsommarfirandet och hör kvinnan som delar ut dem till barnen i blomster-kransar säga till sin kollega: ”Sådana är de, de äter all glass, och så blir det inga kvar till de svenska barnen.” Rasism är när min sjuåriga guddotter säger till sin mamma att hon också vill ha blont hår, som de andra i klassen. Rasism är att stoppas av gränspolis när man åker tunnelbana, eftersom ens hudfärg får dem att förutsätta att man är papperslös. Rasism är att deporteras när man stoppas av gränspolis, eftersom man är pappers-lös. Rasism är att inte kunna få jobb som motsvarar sin utbildning. Rasism är att inte ha någon utbildning, eftersom man är tvungen att försörja sina syskon, när ens ensamstående mamas lön inte räcker, trots att hon städar sju dagar i veckan.

Eller med den amerikanske poeten Gil Scott Herons ord: ”Matpriserna stiger, och som om den skiten inte vore nog, bet en rätta min syster Nell, medan det går vitingar på månen. Hennes ansikte och arm svällde upp, men det går vitingar på månen. Vart gick alla pengar jag tjänade i fjol? Till vitingar på månen? Varför har jag inga pengar här? Det går vitingar på månen. Vet du, jag har fan fått nog av vitingar på månen. Jag tror jag skickar sjukhusräkningen, med specialpost, till vitingar på månen.”

4. ”JAG FÖRSÖKER PRATA OM ATT ÄLSKA, MEN ALLT JAG KAN PRATA OM ÄR KRIGSHANDLINGAR OCH KRIGSHANDLINGAR.

”Jag försöker prata om att älska, men allt jag kan prata om är krigshandlingar och krigshandlingar och krigshandlingar”. Så skriver den amerikanska poeten Juliana Spahr, apropå det som gick under namnet kriget mot terrorismen, som har skördat miljontals liv i Irak och Afgha-nistan och tvingat ännu fler på flykt. Under det pågående kriget i Syrien, som hittills resulterat i tio miljoner flyktingar, har mindre än en procent beviljats asyl i den europeiska unionen, de flesta har inte lyckats ta sig förbi dess murar. Om det inte vore för allt detta hade jag velat prata med er om att älska. Jag skulle ha berättat om mina kärlekar, och framför allt om mina bästa vänner, de som får mig att skratta under mina värsta dagar, när kärleken förbytts till sorg eller världens krigshandlingar inte går att hålla borta, de som hjälper mig att formulera ord som dessa. Istället måste jag prata om EU:s migrationspolitik.

Juliana Spahr fortsätter: ”Vi säger att vår säng är en del av alla andras sängar, till och med när vår säng nekas andra av ett avancerat system av stängsel och pass-kontroller.” Vi får ofta höra att vi har en generös flyktingpolitik och att öppna gränser skulle innebära en katastrof. Som om katastrofen inte redan vore här.

Fråga de som går förlorande ur det lotteri som asylprocessen innebär, trots att de hellre hungerstrejkar eller tar sina liv än återvänder. Fråga de som är inspärade på förvar och behandlas som brottslingar, i väntan på att skickas tillbaka. Fråga de vars avslag om uppehållstillstånd Migrationsverkets anställda firat med tårta. Fråga de bögar och flator som deporteras till länder där homosexuelitet är staffbart, ibland med döden. Fråga de som skulle ha fått uppehållstillstånd i Sverige, om de inte först hade anlänt till ett annat Schengenland, dit de skickas tillbaka. Fråga de föräldrar som beskylls för att ha förgiftat sina barn, när asylprocessen gjort dem apatiska. Fråga de som diskar på restauranger, som inte har något fack att vända sig till när arbetsköparen vägrar betala ut deras minimala lön. Fråga de kvinnor som misshandlats eller våldtagits av sina män, som riskerar att utvisas om de anmäler. Fråga de mellan trettio tusen och femtio-tusen människor som lever utan papper i Sverige. De tjugotusen som dött vid Europas gränser de senaste tio åren kan du inte fråga.

Mina föräldrar flyttade hit i mitten på åttiotalet, på flykt undan repressionen efter den iranska revolutionen. Jag har fortfarande kvar de vykort min pappa skickade till mig i Teheran, när jag var barn och han tvingats lämna landet, efter många år som politisk fånge. Kort därefter kom mamma och jag hit, med uppehållstillstånden redan utfärdade. Idag hade det varit betydligt svårare. Pappa hade troligen inte fått stanna, trots att han hade fängslats på nytt om han hade återvänt. Han hade förmodligen inte ens lyckats ta sig hit. Frontex, EU:s gräns-samarbete, som leder till att flykting-båtar förliser i Medelhavet, med den svenska kustbevakningens inblandning, hade gjort allt för att hindra honom.

Migrationspolitiken är vår tids största europeiska katastrof. Därför kräver den också mer än något annat vår solidaritet. Om du har ett rum som står tomt kan du erbjuda det till en papperslös. Om du har juridiska eller medicinska kunskaper kan du engagera dig i organisationer som tillhandahåller rättshjälp och vård till de som lever här, utan att omfattas av dina rättigheter. Om du har pengar kan du sätta in dem till nätverket Ingen människa är illegal, som arbetar med att praktiskt stödja de som tvingats gå under jorden. Om du är svensk medborgare kan du gifta dig med någon som behöver asyl i Sverige. Du kan göra det som står i din makt för att bidra till upplösandet av nationalstaten, den konstruktion som ligger till grund för katastrofen.

/.../

10. JAG KAN INTE MINNAS ORDEN I MIN FÖRSTA DIKT. MEN JAG MINNS LÖFTET JAG GAV MIN PENNA, OM ATT ALDRIG LÅTA DEN LIGGA I NÅGON ANNANS BLOD.

”Jag kan inte minnas orden i min första dikt. Men jag minns löftet jag gav min penna, om att aldrig låta den ligga i någon annans blod.” Så skriver den amerikanska poeten Audre Lorde. Om

det inte vore för detta löfte hade jag velat prata med er om min första dikt. Jag skulle ha berättat om hur jag som barn förstod att ett konstigt rim eller en oväntad metafor kan ställa världen i ny dager och därmed göra en människa mottaglig för meningar hon inte trodde sig kunna omfatta. Att poesins förmåga att nagla fast ”den stilla punkten i konstant förskjutning”, med den norska poeten Eldrid Lundens ord, fortfarande är anledningen till att jag skriver. Att dikten, när den är som bäst, är ett utforskande vid meningens och historiens gräns. Istället måste jag prata om kampen om språket.

Vi lever i en tid när det heter att människor befinner sig i utanförskap, som om det vore en egenskap och inte något de försätts i. Såväl det nya som det gamla arbetarpartiets politik gör arbetarklassen allt fattigare, övervakning saluförs med trygghetsretorik, börs-krascher beskrivs som naturfenomen, utvecklingen får bara vara så hållbar att den inte hotar kapitalets tillväxt, och rasism blir till främlingsfientlighet, som blir till invandringskritik. Språket är ett medium med vilket verkligheten skapas, vad saker kallas får konsekvenser för vilkas behov som styr hur samhället utformas. Eller med den svenska poeten Jenny Wrangborgs ord: ”Stockholm. Här är värdecentralerna riskkapitalbolag skrivna i skatteparadis. Valfrihet är likriktning, effektivitet nedskärningar. Här har femåringarna på förskolan lärt sig prata utforskspråket och vi verkar glömt att ’jag pratar inte tvärtomspråket’ betyder att man gör just det”.

Jag tror inte att poeter kan förändra världen. Men jag tror att dikten är ett medium för att undersöka dessa ideologiska förskjutningar och vem som får betala priset för dem. Eftersom härskarens verktyg, med Audre Lordes ord, aldrig kan riva härskares hus, kan vi inte bara anamma retoriska figurer och fylla dem med eget innehåll. Vi kan till exempel inte bemöta talet om hur mycket invandrarna kostar med att vi faktiskt bidrar med kebab och klirr i statskassan. Istället måste vi avfärda resonemanget och påminna om att människors existensberättigande inte kan mätas i termer av vad de bidrar med. Eller, med den svenska poeten Mara Lees ord: ”Vi måste vägra svara när idiotin kallar och istället formulera nya frågor”.

→ *Texten består av 5 utdrag av 12 ur Athena Farrokhzads program för Sommar i P1 som sändes i Sveriges radio den 21 juli 2014 med musik framförd av Maja Karlsson och Ylva Karlsson.*

Rubriken är ett citat från den amerikanska poeten Adrienne Rich. Mellanrubrikerna är i följd tagna från den tyske poeten och dramatikern Bertolt Brecht, den palestinsk-syrisk-svenske poeten Ghayath Almadhoun, den svenska poeten Jila Mossaed, den amerikanska poeten Juliana Spahr och den amerikanska poeten Audre Lorde.

Vi gick från Malmö till Stockholm
Det tog 34 dagar
Vi gick från Malmö till Almedalen
40 mil
I Almedalen kämpade vi för att få ett beslut, en förändring för oss, Men jag har inte sett någon skillnad

Ändå informerade vi
Vi hade debatter med politiker
Vi lät dem passera gränskontroller, men de sa: jag är inte invandrare
Vi frågade: vad är skillnaden

Vi vandrade
Vi ville ha en diskussion
De sa: vad starka ni är, ni går från Malmö till Oskarshamn
Att de sa så gav oss energi
I Almedalen fick vi också energi, men vi fick inga beslut
Besluten finns i framtiden

I dag måste vi kämpa på olika sätt
Vi vill visa papperslösas situation för människor
Nästa år kanske vi vandrar från Malmö till Göteborg
Eller från Stockholm till Göteborg
Om ingen annan gör det, så gör jag det

Vi har problem i Sverige
Människor kom hit för att leva i lugn och ro
Men de får inte leva
De lever utanför samhället
Politikerna tänker inte på oss
Det krävs ett beslut
Alla människor ska få stanna i Sverige

I Sverige ska alla få rätt att leva på lika villkor
Människor flyr från Afghanistan, Syrien, Palestina, Irak, Iran, Somalia
De måste få rätt till ett annat liv
Ett annat alternativ
Ändå straffar Migrationsverket människor
De straffas för att de är invandrare

HAROON NATAN
ASYLSTAFFETEN

Intersectional People of Colour
– radical struggle against whiteness and racism

Vadå IPOC?

Vi är ett nätverk personer som blir rasifierade. IPOC står för Intersectional People Of Colour. IPOC utgår från en nykter, och intersektionell (där vi även räknar in djurförtryck) bas. Vår bas gör det möjligt för oss att prata om sådant, och dra paralleller, som annars kan vara svåra att rymma i en mer klassisk antirasistisk organisation. Vårt fokus ligger dessutom på rasism och vithetsnorm inom sociala och autonoma grupper, som hbtq-, nykterhets-, och djurrättsrörelsen.

Varför IPOC?

Att utgöra stöd för POCs. T ex genom att ordna sammankomster/workshops där vi kan dela erfarenheter, hjälpa varandra bearbeta erfarenheter etc. Vara en plattform för organisering för POCs och våra frågor. T ex genom att granska politiska festivaler utifrån sammansättningen av personer i arrangörsgrupper, hålla föredrag om vithetsnorm och peka på rasistiska strukturer inom bl a autonoma rörelser. Vi arrangerar även stödgrupper för POC's i Sverige IPOC utgår, i alla sina verksamheter, från ett intersektionellt förhållningssätt där vi erkänner alla förtrycksgrunder.

IPOC blev tidigare i sommar tillfrågade av Pride Ung att hålla en antirasistisk workshop. Vi tackade ja och talade om att vi ville ha den separatistisk för rasifierade personer. Inga problem och positivt gensvar från Pride Ung. Efter en tid får vi dock ett mail som talar om att "det har uppstått en situation... Det är så att Stockholm Prides ledning inte vill att er programpunkt ska vara uttalat seperatistisk. Anledningen är att de inte vill locka till sig SD:s uppmärksamhet.". Följden av att Prides ledning inte vill "locka till sig" fel sorts uppmärksamhet och bemöta denna, blir att IPOC:s workshop måste hållas utanför Pride House om den ska tillåtas vara separatistisk. De vill flytta ut oss till en perifer lokal där vi inte riskerar utgöra ett störningsmoment för rasistiska pride-besökare.

Vi i IPOC väljer därför att inte hålla vår programpunkt och vi undrar vad det är som gör SD:s uppmärksamhet så obehaglig för Prides ledning? För två år sedan saboterade två SDU:are en separatistisk nätverksträff för rasifierade i Pride house genom att vägra lämna rummet (de ansåg sig agera i Rosa Parks anda). Den gången vägrade Pride att avhysa sabotörerna från Pride house, eftersom de ju "har köpt pride-armband", vilket medförde att flera av deltagarna på nätverksträffen inte kände sig trygga nog att vara kvar på Kulturhuset.

Att Pride på det här sättet vänder ryggen åt rasifierade hbtq-personer är ett tecken på hur rasismen genomsyrar den vita hbtq-rörelsen. Den vita överhögheten är så stark att exkluderingen av våra kroppar skapar ett tryggare och bekvämare rum för vita hbtq-personer än om vi och våra behov getts utrymme. Att inkludera och ge utrymme på riktigt tycks utgöra ett hot mot vita privilegier. För oss blir Stockholm Pride därför just den avpolitiserade kommersiella vita "gayfest" Sandra Ehne, och resten av Prideledningen, så genomskinligt låtsas frånsäga sig.

IPOC

Sedan 2008 har aktivister i Sverige, tillsammans med människor från många andra länder, arbetat med att förbereda eller genomföra direkta aktioner för att bryta blockaden av Gaza. Blockaden är uppenbart folkrättsvidrig, och har lett till en mycket svår humanitär situation. Instängda på en liten yta förvägras palestinierna i Gaza en hel rad grundläggande rättigheter: Som att resa och handla med omvärlden. De flesta av världens regeringar är eniga med oss om att blockaden är både olaglig och skadlig. Men den finns där, sedan 2007.

Vi gör, liksom flertalet av dagens palestinska aktivister idag gör på plats, ett folkligt icke-våldsmotstånd mot att våra regeringar genom sin passivitet accepterar blockaden och gör oss till medbrottslingar i den!

2010 seglade vi tillsammans med många andra i den första Frihetsflottan (Freedom Flotilla). Israelisk militär bordade den gångande båtarna, vilket kostade 10 människor livet. 2011 hade människor i Sverige samlat in till både nya båtar och t ex cement att lasta på. Den gången gjorde den grekiska regeringen sig till en del av blockaden, och stoppade båtarna – i europeisk hamn. 2012 hade vi samlat till ett segelfartyg, som seglade hela vägen från Finland, via Sverige, till internationellt vatten utanför Gaza. Idag har vi precis fått se den båt vi renoverade inne i Gaza förstöras i det senaste israeliska militära anfallet på Gaza.

De humanitära behoven i Gaza är stora. Efter kriget som fortfarande pågår kommer de att vara enorma. Men Ship to Gaza är inte en biståndsorganisation, utan en politisk aktion. Vi riktar oss mot en av grundorsakerna till dagens svåra situation – blockaden av Gaza. Vårt mål och vårt krav är att den hävs.

...extremistiska ideologier kännetecknas gemensamt av en sekterisk, polariserande världsyn, det finns en sanning, en väg, ett förhållningssätt."

Dags att kartlägga extremismen

#BORGAREXTREMISM

alltatala.com/borgarextremism

Sunshine Socialist Cinema

är en solcellsdriven utomhusbio, som omfördelar överflöd av ljus från dag till natt via solceller och projektorer. Vi visar konstfilm i syfte att stimulera debatt om radikala frågor.

Följ vårt arbete på bloggen:
<http://sunshinesocialistcinema.wordpress.com/>

Gör en socialistisk solcellsdriven utomhusbio:

- projektor 270W
- laptop eller mobil som mediaspelare
- fritidsbatteri 12V (ej bilbatteri)
- transformator 12V/230V 500W mellan batteri och projektor
- solcell 100W
- laddningsregulator mellan solcell och batteri
- starkkablar mellan solcell, regulator och batteri
- anslut pluspoler med röd kabel och minuspoler med svart
- omfördela överflöd

Vi vill prata.

Rummet är till för dig som har tröttnat på att talas om och aldrig med. Det är en trygg zon för rasifierade feminist och antirasister, där vi kan samlas för att snacka, skriva och organisera. Vi vill prata med dig för att det du som saknas i samtalet och för att vi vill att du ska höras.

För att du är en av dem som så sällan får komma till tals.

Så var med och skapa din nya plattform på rummets.se

Se www.basinkomst.nu och vår facebooksid!

TRANSIARKATET

Transiarkatet är ett transoperativt forum på Instagram där alla cisstär är förbjudna.

Öllika transpersoner, ickebinära som binära skriver varje vecka på <http://instagram.com/transiarkatet>

TAR ÖVER

Göthenburgo är Göteborgs egna lokal-TV-program där alla kan vara med. Har du en idé till ett inlägg? Hör av dig till oss - du får vara reporter så hjälper vi dig filma och inlägget hamnar på vår hemsida och Öppna Kanalen. Vi anordnar även filmvisningar, konserter, workshops med mera för våra medlemmar.

Göthenburgo är en ideell förening som vill föra göteborgarna närmare varandra - medlemskapet är gratis och utan förpliktelser. Läs mer om oss på www.gbgo.se.

MAKTHAVARNA är en separatistisk plattform. Det är en plattform med och för personer som rasifieras i Sverige. MAKTHAVARNA har ett intersektionellt perspektiv på antirasistisk feminism. Vi är den dolda rösten. Den gömda kroppen. Vi tar makten i vita rum. Vi som ofta talas om, blir nu istället de som sätter agendan och tar makten. Här får vi som rasifieras skriva utifrån vårt tolkningsföreträde. Här är vår verklighetsbild och erfarenheter den centrala. Här råder problemformuleringar utifrån våra egna premisser och förutsättningar."

Women making history

<http://womenmakinghistory.tumblr.com/>

Det får vara nog nu, av nedskärningar, privatiseringar och vinstdrift av vård, skola och omsorg! Folkkampanj för Gemensam Valfärd är en partipolitiskt oberoende folkrörelse för valfärden. Vi har olika åsikter om mycket men är eniga om att sätta tre saker högt på dagordningen i årets val – och därefter:

- Nej till vinst i valfärden!
- Stoppa nedskärningarna!
- Försvara och utveckla den gemensamma valfärden!

Kom med i kampanjen du också!
www.valfardskampanjen.se

Antirasistiska Filmdagar 10 tom 14 november

Samtidigt som rasistiska partier skördar stora framgångar i Europa, tar en stark motrörelse form. ARF är en filmfestival för mänskliga rättigheter, då biosalonger i hela Göteborg fylls med filmvisningar, samtal, workshops och paneldebatter för unga människor. Vi bjuder in publiken till ett samtal om demokrati och delaktighet. Samtliga filmvisningar har fritt inträde. Vi ses i biosalongerna i november!

SKOGEN

Basinkomst

Vem vågar ändra vårt ekonomiska system och satsa på en välfärdsreform som kommer att förändra vårt samhälle och oss själva? Tänk att vi kan arbeta mindre, ha tid över för familj och vänner och minska miljöpåverkan. Vi kan ta bort meningslösa arbeten och åtgärder som så många arbetslösa, utforskrade och sjukforskrade måste genomgå och skapa ett jämlikare samhälle. Försök med basinkomst på olika håll i världen visar att människor som får denna grundtrygghet själva sätter igång kreativa verksamheter som gynnar hela samhället.

En sådan reform är ekonomiskt möjlig – alla bidrag och övriga transaktioner som nu görs kan transformeras till en basinkomst. Det är bara modet hos politikerna som saknas!

Se www.basinkomst.nu och vår facebooksid!

OM ELENA WOLAY VORE KULTURMINISTER

skulle dagens ungdom lyssna på Pharoah Sanders istället för Yohio, och vi hade sannolikt fått en ny nationalsång specialskriven för rundgång och kastrullslagverk. Tills vidare får vi dock glädja oss åt Jazz År Farligt som är en klubb, skivetikett och ett fanzine som drivs av Elena Wolay. Trots att klubben bara har funnits i tre år har den blivit och fyllt en viktig funktion för den alternativa musikscenen. Den är kringflyttande och poppar upp där Elena befinner sig för stunden. Men tidningen gör att köpa i skivbörsar från Öland, Borlänge, Kiruna till Göteborg.

Fanzinet Jazz År Farligt #3 kommer att innehålla endast tankar kring valet från människor som berört, skrivit för eller spelat på Jazz År Farligt. Ett ord upp till max 70 tecken, från vardera person. kring valet 2014. Fanzinet ges ut den 22 augusti och är en del av konstprojektet Motbilder.

ASYLRÄTT 2014

FÖR EN HUMAN FLYKTINGPOLITIK

Den som flyr har inget val. Har du rösträtt? Då har du ett val! Asylrätt 2014 är en kampanj som arbetar för att sätta rätten till asyl på dagordningen inför valet och få politikerna att förändra nuvarande lagar och praxis i asylpolitiken.

Vi kräver att:

- Sverige ska vara bundet att följa FN:s riktlinjer och aldrig mer utvisa någon till tortyr och förlöjelse
- Symnerligen omständigheter ersätts med särskilt omständigheter
- Sverige omedelbart upphör med alla överföringar enligt Dublin-förordningen samt att regeringen verkar för dess avskaffande
- Blevs borden ska flyttas från den avlyssnande till Migrationsverket

www.asylratt2014.se | info@asylratt2014.se

Migration Glänta

”Äntligen en skarp, kritisk röst i ett samtal som alltför ofta handlar om begränsningar, volymer, och ekonomi, och som alltför sällan handlar om solidaritet, mänskliga rättigheter och de dagliga dödsfallen vid Europas gränser. [...] Glänta ger mig hopp om ett samtal om migration som är akut och aktuellt, som främst är grundat i erfarenhet, i kroppar, och i behov” (Judith Kiros, DN)

Prenumerera på tidskriften: glanta.org

Hur kan vi arbeta mot diskriminering på vår arbetsplats eller förening?

Mångfald och intersektionalitet är en kurs för dig som arbetar med människor och som vill fortbilda dig inom antidiskriminering och mångfaldsarbete. Du fördjupar dig inom genusvetenskapliga och feministiska teorier med inriktning på intersektionalitet. Du undersöker även intersektionella arbetsmetoder i ett praktiskt sammanhang.

Ges som kvällskurs eller distanskurs. Läs mer på kvinnofolkhogskolan.se. **KVINNOFOLKHOGSKOLAN**

GÖTEBORGS RÄTTIGHETSCENTER mot diskriminering driver under 2014 projektet *Göteborg mot islamofobi* i samverkan med Ibn Rushd Studieförbund och Puntland Community Organisation.

Målet med projektet *Göteborg mot islamofobi* är att motverka och förebygga islamofobi. Islamofobi kan visa sig som diskriminering, kränkningar eller hatbrott riktade mot muslimer eller personer som uppfattas som muslimer. Att ha erfarenheter av islamofobi behöver inte innebära att du är muslim. Det kan betyda att du läses och ses som muslim, pga. t. ex. klädsel, nationalitet, etnicitet eller hudfärg.

Inom projektet vill vi samla in vittnesmål från personer som blivit utsatta för islamofobi för att synliggöra hur islamofobiska handlingar drabbar muslimer och personer som tolkas vara muslimer. Dessa berättelser är viktiga för att komplettera siffrorna i hatbrottsstatistiken.

Har du blivit utsatt för islamofobi?

Skicka in din berättelse på gbgrc.se
För mer information kontakta Paula Cardozo, paula.cardozo@gbgrc.se

MIGRATIONSVERKET HAR INTE BARA FÖRSTÖRT MIN MAMMA OCH MIN ASYLPROCESS. DE HAR FÖRSTÖRT MIN BARNDOM. JAG HAR ALDRIG KUNNAT SLAPPNA AV SOM ANDRA BARN. JAG HAR TVINGATS GÖMMA MIG, LÅTSAS VARA NÅGON ANNAN OCH BYTA IDENTITET.

Läs hela Yaras berättelse och många fler på flyktingarna.se

BERÄTTELSER FRÅN EN ANNAN DEL AV FLYKTLIGHETEN

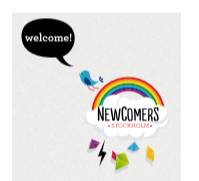
Newcomers är ett nätverk för asylsökande hbtqi-personer. Det skapades efter behovet av att nyanlända hbtqi-personer varken fick tillräckligt och effektivt stöd eller information om sina rättigheter, möjligheter eller psykiskt stöd vid ankomsten till Sverige. Newcomers nätverket är en stödgrupp såväl som en socialmötesplats för hbtqi-personer som träffas veckovis tillsammans med volontärer som gladeligen jobbar för att göra närvaron under väntetiden mindre stressigt och ensamt.

Vår ambition är att förstärka HBTQI flyktingars identitet, kunskap, sociala nätverk, samt underlätta kommunikationen med myndigheter. Vi vill vara ett starkt nätverk som kommer att fortsätta se till att tillsammans med HBTQI asylsökande påverka politiskt såväl som att få möjlighet att ställa krav till förändring och rättvisa. Möjligheten att kunna påverka ens eget liv är en mänsklig rättighet. HBTQI Asylsökande i nuläget lever i tystnaden, i ensamhet, i ottrygghet.

Migrationsverket gör tyvärr för många misstag när dem nekar asyl till hbtqi-personer som under några omständigheter kan återvända hem. Vi vill förändra detta tillsammans. Därför behöver vi så mycket stöd som möjligt. Både med volontärer och ekonomisk stöd. Det finns idag jättemycket att göra och förbättra, men vi är peppade och vill fortsätta vårt arbete och utveckla Newcomers.

Idag drivs Newcomers av verksamhetsledaren Sooz Romero och projektledaren Jasminé Mehho som arbetar ideellt på heltid med Newcomers.

<https://www.facebook.com/rfslnewcomers>
<https://twitter.com/rfslnewcomers>
<http://www.euroapeuropa.eu/>
svpepd/04newcomers3sid.pdf

Vem har rätt till staden?

Vad gör du i din stad? Fikar, tränar, uppsöker vårdcentralen, hänger på fritidsgården?

Göteborg ska vara en stad som är till för alla, men så är inte fallet idag.

Papperslösa flyktingar lever idag nästan helt utanför det sociala trygghetssystemet. Många saknar såväl pengar som en stadig bostad och alla lever under det ständiga hotet att när som helst bli gripna och utvisade.

Detta vill vi ändra på. Men vi behöver hjälp. I väntan på att staten ska ta sitt ansvar för papperslösa så kan civilsamhället, företag och kommuner gå före.

Fristad Göteborg är ett projekt som startades på initiativ av nätverket **Ingen människa är illegal** och **Göteborgs rättighetscenter** mot diskriminering. Målet är att göra fler platser tillgängliga och att sprida information om dem till papperslösa. Det kan handla om fotbollsklubbar, skolor, vårdcentraler, kaféer, kulturföreningar med flera som ansluter sig och utlyser sin verksamhet som en "fristad" för papperslösa. Men vi arbetar även för att tillgängliggöra folkhögskolor i Göteborg och att papperslösa ska få samma rätt till försörjningsstöd som andra.

Mer info finns på >
fristadgoteborg.wordpress.com

Göteborgs rättighetscenter - mot diskriminering verkar för de mänskliga rättigheterna samt ett samhälle präglad av mångfald och respekt, fritt från förtryck, fördomar och diskriminering. Vi arbetar med rådgivning, utbildning och opinionsbildning.
<http://www.gbgcs.se>

Nätverket **Ingen människa är illegal** arbetar med att praktiskt stödja de människor som tvingats gå under jorden efter att ha fått avslag på sin asylansökan. Vi kräver permanent uppehållstillstånd åt alla som befinner sig i Sverige och vill stanna kvar här. Vi tror på en värld utan nationsgränser, en värld där ingen människa är illegal.
<http://www.ingenillegal.org/mai-goteborg>

Jorden tillhör alla!
 Nätverket Ingen Människa är Illegal tror på en rättvis värld utan gränser. En värld där alla människor har rätt att röra sig som de vill. Vi kräver permanent uppehållstillstånd åt alla som befinner sig i Sverige och som vill stanna kvar här.

Kom på Festival Illegals GALAKVÄLL!

Fredagen den 22 augusti kl 17.30 - 03:00 hålls en grandios galakväll på Pustervik i Göteborg! På scenen uppträder band som:

KÖNSFÖRRÄDARE RÄFVEN AMINA HOCINE P5 RECORDS IN I DIMMAN RICHARD & JUVELERNA BELLAROUGH

och många fler, gå in på festivalillegal.wordpress.com för mer info.

Vi arbetar med att praktiskt stödja människor som tvingats gå under jorden efter att ha fått avslag på sin asylansökan. Bli en del av nätverket, engagera dig i någon av våra arbetsgrupper. Stöd oss via autogiro varje månad eller sätt in ett bidrag på vårt PlusGiro 27 63 64-7. Alla pengar går oavkortat till ekonomiskt stöd för papperslösa. För föreläsningar kontakta oss via mail.

www.ingenillegal.org
goteborg@ingenillegal.org
 PG 27 63 64-7

UTOPIA MAKES PRODUKTIONSBYRÅ

KONST - DANS - MUSIK

TIDNINGEN BRAND

Brand är en anarkistisk tidskrift som givits ut med obruten kontinuitet sedan 1898. För att prenumerera se: tidningenbrand.se

SAMHÄLLSSÅR

EN ANTOLOGI MED FILMER INFÖR VALET 2014

Samhällssår är en antologi med kortfilmer som producerats inför det svenska riksdagsvalet 2014. Sexton filmskapare har gjort tolv filmer med en grund i att de senaste årens politik inte gynnat majoriteten av oss människor. Filmerna varierar mellan fiktion, dokumentar, animation och konstfilm och är mellan 1 och 11 minuter långa. Antologin har gjorts för att väcka samtal och debatt för att få till en förändring i valet. Välkomna på visning av Samhällssår på Bio Roy i Göteborg den 31:a augusti kl. 15 - 17!

Orten i Fokus

Organisationen Orten i Fokus startades som en samlingspunkt på internet till förortsbor för att vi ska mötas, samlas och tycka till i de ämnen som intresserar oss och som inte får utrymme i traditionell media. På vår sajt kan man alltid vara delaktig med sin åsikt eller tankar angående förorten och samhället.

Webb Tidskrift Media

Tillsammans tar vi tillbaka vår berättelse

www.ortenifokus.se

LESBISK MAKT

- Vi vill skapa en lesbisk folkrörelse utan gränser.
- Vi vill kartlägga och synliggöra lesbiskhet i all tid, överallt.
- Vi vill sätta lesbiska tankar och känslor i rörelse hos alla.
- Vi vill att lesbiskheten ska sluta vara ett ensamt projekt -EN ÄR INTE ENSAM! - lesbiskhet kan vara en folkrörelse - en gemenskap!
- Vi vill att världen ska bli mer lesbisk.
- Vi vill att fler ska upptäcka/se lesbiskhet i världen och i sig själva.
- Vi vill skapa lesbiska mötesplatser.
- Vi vill samla in lesbisk historia så att den inte går förlorad.

LESBISK MAKT gör bl.a. lesbiska frukostmöten, lesbisk ljudkonst och under september gör vi turnén **EN LESBISK PLATS!**

Tillsammans med vår vagn skapad av MYCKET och lokala arrangörer skapar vi EN LESBISK PLATS i tre städer i september.

Linköping 5/9
www.facebook.com/events/748180585245122

Göteborg 13/9
 Lesbisk frukost på Frilagret, Lesbiskt kampsångsjam på Playan. Fest på Playan i samarbete med Acephale Naivité och mycket mer!
www.facebook.com/events/599476833494968

Umeå 23/9
 i samarbete med Queering Sapmi
www.facebook.com/events/1460099864242081

<http://lesbiskmakt.tumblr.com/>
www.facebook.com/LesbiskMakt2014
lesbiskmakt2014@gmail.com

Ord & Bild

NUMMER 3-4 VÅLD

Ord&Bild vrider och vänder på vilka och vems handlingar som egentligen bör betraktas som våldsamma, och vad det får för konsekvenser. Det talar om våldet som föregår våldet som alstrar nyhetsrubriker. Det talar om våldet, inte bara som en motsättning till det vi kallar demokrati, utan också som något som historiskt format den. Det talar om våldet i modernistiska representationer. Om kicken med våld. Om våldet i att bygga ett kärnkraftverk på en av världens jordbävningstätaste platser. Om våldsdåd som epidemi. Om våldet i Göteborgs kommunalt sanktionerade gentrifieringsprocesser. Våldet i våldsbegreppet. Våldet i att återge våld.

CLANDESTINO INSTITUT

Vem bestämmer över Angered?
 - Jag bestämmer över mig. Men också lärarna, kompisarna, normerna, politikerna, pappa, brodern, mamma. Och gud!

Dramatikerna Nasim Aghili och Malin Holgersson har i en enkät frågat angeredsbor mellan 15 och 20 år: Vem bestämmer över dig? Svaren ligger till grund för föreställningen Vem bestämmer över Angered? som spelas 26 september till 6 december på Angereds Teater i Kulturhuset Blå Stället. Från ett knallrosa dansgolv undersöker ensemblen makt. När känner du dig maktig? Finns det god makt? Vill du ha makt? Vem är det som har "makten"?

Rekommenderas från 15 år. Längd: ca 1 h och 15 min.
 Biljetter: tict.net www.angeredsteater.se

ANGREDS TEATER

guts BEACH PARTY
 GÄSTAS AV GRATIS

LILLA NAMO

HA SEN 21.00
 23 AUGUSTI 15.00 - 22.00
 PLAYAN

INGEN ALDERSRÄNS!
 GRILLNING • MUSIK • HOPPBRÖD
 "VÄTTERING" • BEACHVOLLEY
 ROLLER DERBY BOUT & SOUL LOUNGE VIKAR GRATIS FILM 22.00
 - NÄR ÄR DET? JORNLEREPARKEN FRIMANEN, GÖTEBORG

Höj din röst!

CENTRUM MOT RASISM

www.centrummotrasism.nu

Global Picnic Food Festival

Internationell matmarknad

Kanaltorget
 Vid Lilla Bommen

23 & 24 augusti
 kl 11-17

Plats på att uppleva smaker från världens alla hörn på Global Picnic Food Festival! För göteborgare, av göteborgare.

www.globalpicnic.se

DET ÄR KULTURLIVET SOM HAR FUNKTIONSHINDER, INTE MÄNNISKOR!

VILL DU PÅVERKA GÖTEBORGS STADSMUSEUMS FRAMTID?

GÅ MED I FUNKTEK!

FunkTek

Kulturen ska vara till för alla! Därför ska den vara tillgänglig för alla.

Funktek är ett projekt som handlar om att alla ska kunna gå på museum. Alla har lika stor rätt att delta i och skapa kulturen. Men många museer är svåra att besöka om du har en funktionsvariation. Detta vill vi ändra på.

Det gör vi genom att bjuda in dig med en funktionsvariation att utvärdera Göteborgs stadsmuseums utställningar.

Vi behöver din kunskap och erfarenhet för att kunna skapa ett bättre museum. Vi vill inte skapa fler särskilningar, vi vill skapa lösningar. Så att fler kan ta del av museets utställningar på samma villkor.

Gillar du kultur och att gå på museum, då ska du bli Funktek-pilot! Eller vet du någon som borde vara med? Tipsa gärna om oss. Som Funktek-pilot får du betalt. Anmäl dig och läs mer på vår hemsida.

www.funktek.se

GÖTEBORGS STADSMUSEUM

ABIS- Arbetskooperativet Solidaritet

ABIS är ett icke vinstdrivande företag som drivs ideellt med två syften; att erbjuda arbete åt asylsökande familjer för att möjliggöra uppehållstillstånd och att erbjuda anständiga arbetsvillkor. Asylsökande är extremt utsatta på arbetsmarknaden och utnyttjas grovt. ABIS uppfyller migrationsverkets krav och 7 familjer har hittills fått uppehållstillstånd. Vi arbetar mot rasism, för en human flyktingpolitik.

072-22 44 778, 070-24 69 625
abisgbg@gmail.com
 Vi finns på Facebook

En gåva från Haroon